

2010

KÖNYVTÁRHASZNÁLAT ÉS SZAKIRODALMI INFORMÁCIÓKERESÉS

egyetemi jegyzet

Szerkesztette:

KOÓSNÉ TÖRÖK ERZSÉBET

KRISTÓF IBOLYA

GÖDÖLLŐ

Szent István Egyetem
Kosáry Domokos
Könyvtár és levéltár

**Könyvtárhasználat és szakirodalmi
információkeresés**

Egyetemi jegyzet
a SZIE gödöllői karainak hallgatói számára

Szent István Egyetem
Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár

Könyvtárhasználat és szakirodalmi információkeresés

Egyetemi jegyzet
a SZIE gödöllői karainak hallgatói számára

3. átdolgozott, javított kiadás

Gödöllő, 2010

Szent István Egyetem
Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár

Szerkesztette:

Koósné Török Erzsébet
Kristóf Ibolya

A jegyzet fejezeteit összeállították:

Koósné Török Erzsébet
Kristóf Ibolya
Seres József
Vendrei Klára

© Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár

Kiadja a Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár

H-2100 Gödöllő, Páter Károly u. 1.

Honlap: <http://lib.szie.hu>

Telefon: (28) 522-000/1040, 1041; (28) 522-004

Felelős Kiadó: Koósné Török Erzsébet

Grafika, tipográfia: Zsivkov Anita

Készült: a Szent István Egyetemi Kiadó nyomdájában

Felelős vezető: Lajos Mihály

Gödöllő, 2010

***„Az egyetem hallgatóinak
a hasznos tudományokkal nem csupán felszínesen érintkezve,
hanem – amennyire életkoruk engedi – alaposan elmélyülve kell foglalkozniuk,
ez azonban aligha érhető el a legjobb könyvek állandó tanulmányozása nélkül.”***

(II. Ratio Educationis 1806. – 267. §)

(külön fejezet a könyvtárakról és a tudományos gyűjteményekről)

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	11
1. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI ALAPISMERETEK	13
1.1. A DOKUMENTUM FOGALMA	13
1.2. DOKUMENTUMTIPOLÓGIA	13
1.3. A DOKUMENTUMOK FORMAI ÉS TARTALMI FELTÁRÁSA	21
2. KERESÉS ADATBÁZISOKBAN	27
2.1. A KERESŐKIFEJEZÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSA	27
2.2. AZ ADATBÁZISOK TÍPUSAI.....	28
2.3. AZ EBSCO ADATBÁZIS.....	29
2.4. AZ EISZ ADATBÁZIS	30
3. A SZIE KOSÁRY DOMOKOS KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR	33
3.1. A KÖNYVTÁR HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓ KIEMELT INFORMÁCIÓK.....	33
3.2. A KÖNYVTÁR TÁJÉKOZTATÓ ESZKÖZEI.....	35
3.3. HAGYOMÁNYOS KÖNYVTÁRI KATALÓGUSOK.....	35
3.4. SZÁMÍTÓGÉPES KÖNYVTÁRI KATALÓGUS: HUNTÉKA – A SZIE KÖNYVTÁRAINAK KÖZÖS KATALÓGUSA .	36
4. MULTIDISZCIPLINÁRIS ADATBÁZISOK	43
4.1. ACADEMIC SEARCH COMPLETE.....	43
4.2. EPA (ELEKTRONIKUS PERIODIKA ARCHÍVUM ÉS ADATBÁZIS)	43
4.3. HUMANUS (HUMÁNTUDOMÁNYI TANULMÁNYOK ÉS CIKKEK ADATBÁZISA)	44
4.4. HUNDOK	44
4.5. MASTERFILE PREMIER	44
4.6. MATARKA (MAGYAR FOLYÓIRATOK TARTALOMJEGYZÉKEINEK KERESHETŐ ADATBÁZISA).....	45
4.7. MDK (MAGYAR DIGITÁLIS KÉPKÖNYVTÁR)	46
4.8. MEK (MAGYAR ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁR)	46
4.9. MOKKA (MAGYAR ORSZÁGOS KÖZÖS KATALÓGUS).....	46
4.10. NAVA (NEMZETI AUDIOVIZUÁLIS ARCHÍVUM).....	47
4.11. NPA (NEMZETI PERIODIKA ADATBÁZIS)	48
4.12. NEWSPAPER SOURCE PLUS.....	48
4.13. ODR (ORSZÁGOS DOKUMENTUM-ELLÁTÁSI RENDSZER).....	48
4.14. PRESSDOK.....	49
4.15. SCIENCE DIRECT	49
4.16. SCRIPTUM SZÓTÁRAK.....	50
4.17. SPRINGERLINK	51
4.18. WEB OF SCIENCE (WOS).....	51
5. SZAKADATBÁZISOK	53
5.1. AGRICOLA (AGRICULTURAL ONLINE ACCESS).....	53
5.2. AGRIS	53
5.3. BIOLOGICAL ABSTRACTS	53
5.4. BUSINESS SOURCE PREMIER.....	53
5.5. CAB ABSTRACTS	54
5.6. ECONLIT	54
5.7. EI TECH INDEX (1987–2003).....	55
5.8. ERIC.....	55
5.9. FSTA (FOOD SCIENCE AND TECHNOLOGY ABSTRACTS).....	55

5.10. GREENFILE.....	56
5.11. HEALTH SOURCE: CONSUMER EDITION.....	56
5.12. HEALTH SOURCE: NURSING/ACADEMIC EDITION.....	57
5.13. LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE	57
5.14. LISTA (LIBRARY, INFORMATION SCIENCE & TECHNOLOGY ABSTRACTS)	57
5.15. MEDLINE	57
5.16. REGIONAL BUSINESS NEWS	58
5.17. SZOCIOWEB	58
5.18. ZOOLOGICAL RECORD	58
6. KÖNYVTÁRI ISMERETEK A TUDOMÁNYOS DOLGOZAT ELKÉSZÍTÉSÉHEZ.....	61
6.1. A DOLGOZAT ELKÉSZÍTÉSÉNEK MENETE	61
6.2. A KÖNYVTÁRI SZAKIRODALMI FORRÁSOK GYŰJTÉSE, FELHASZNÁLÁSA.....	61
6.3. A SZAKIRODALMI HIVATKOZÁS SZABÁLYAI	63
6.4. A BIBLIOGRÁFIAI HIVATKOZÁSOK JEGYZÉKE, AZ IRODALOMJEGYZÉK.....	69
6.5. A PLÁGIUM – HIVATKOZÁSKERESŐ RENDSZEREK.....	71
6.6. SZAKIRODALOM KERESÉSE AZ INTERNETEN	72
7. AZ EGYES ADATBÁZISOK HASZNÁLATÁNAK KÉPERNYŐFOTÓKKAL KÍSÉRT BEMUTATÁSA	73
7.1. EBSCO	73
7.2. ECONLIT	76
7.3. EISZ	78
7.4. ODR	80
7.5. AZ OVID KERESŐFELÜLETE.....	81
7.6. SCIENCE DIRECT	84
7.7. WEB OF SCIENCE (WOS)	86
AJÁNLOTT IRODALOM	92
FELHASZNÁLT IRODALOM.....	92

Bevezető

A Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár nyilvános tudományos szakkönyvtár, amely a Gödöllőn működő karok hallgatóit, oktatóit, kutatóit, valamint nyilvános könyvtárként a gyűjtőkörnek megfelelő tudományterületek iránt érdeklődőket látja el szakirodalmi információval, hagyományos és elektronikus dokumentumokkal.

A Könyvtár 1945-ben az önálló Magyar Agrártudományi Egyetemmel egy időben kezdte meg működését. Alapállományát a Magyar Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Mezőgazdasági Szakosztályának könyvtári gyűjteménye adta, amely a Mezőgazdaságtudományi Kar vidéki osztályai könyvtárainak beolvasztásával gyarapodott. Az egységes gyűjtemény kialakítása itt Gödöllőn 1962-ben fejeződött be. Könyvtárunk ma is a legnagyobb és legszélesebb gyűjtőkörű tagkönyvtára az egységes szakkönyvtári rendszerben működő SZIE Egyetemi Könyvtárnak.

A 2010-ben 65 éves Könyvtár az Egyetem régi főépületének keleti szárnyában található, amely korábban a premontrai rend gimnáziumaként és internátusaként működött. Az egykori internátusi ebédlő helyén található tágas olvasótermet ma is impozánssá teszi a boltíves tagolás, valamint Dudits Andor *II. István fogadja az első premontraiakat* című teljes falat betöltő szekkoja. A Könyvtár jelenlegi állománya több mint 370 ezer könyvtári egység (könyv, kötött folyóirat és kézirat). A legújabb hazai és külföldi szakirodalom mellett a Könyvtár régi, ritka könyvek gyűjteménye muzeális értékű, páratlan könyvritkaságokat tartalmaz, egészen a 16. századtól. Legrégibbi könyvünk egy strassburgi kiadású 1556-ból való kötet (Hieronymus Bock *Kreuter Buch* című műve). A teljesség igényével gondozzuk az egyetem múltjával, életével összefüggő, a szakoktatás történetére vonatkozó kiadványokat, dokumentumokat. A szaklevéltár 1920-ig visszamenően őrzi a maradandó történeti értékű iratokat. A jelenleg 380 iratfolyóméter biztosítja a levéltári kutató- és ügyfélszolgálatot.

A könyvtár 2008 októberétől viseli Kosáry Domokos nevét. Az életének 95. évében, 2007-ben elhunyt Kosáry Domokos, Széchenyi-nagydíjas történész, az MTA rendes tagja, egykori nagy tekintélyű elnöke, a nemzetközi tudományos élet és közélet kiemelkedő egyénisége, mellőztetésének időszakában, 1952. október 3-tól egészen 1957 őszéig (letartóztatásáig) dolgozott az egyetem könyvtárában. Kezdetben önálló könyvtárosként, később önálló tudományos kutatóként, végül igazgatóként meghatározó egyénisége volt a jogelőd intézmény, az Agrártudományi Egyetem könyvtárának. Nevéhez köthető a Központi Könyvtár tudományos színvonalúvá alakítása; az egyetemi könyvtártól elvárható bibliográfiai és tudományos tevékenység; a rendkívül fontos szakszerű állománygyarapítás; a külső kapcsolatok kiépítése; a széles körű kiadványcsere megszervezése. Kosáry Domokos hozta létre az Agrártudományi Egyetem Tanácsának felkérésére az *Agrártörténeti Munkaközösséget*, s indította el az *Agrártörténeti Szemle* című folyóiratot. Időszakában több kiadványsorozat hívta fel a figyelmet a könyvtárra: köztük bibliográfiák, az új szerzemények jegyzékei, az *Agrártörténeti tanulmányok*, valamint a kezdő kutatóknak készített *A kutatás és tájékoztatás segédkönyvei* kötetek.

Kosáry Domokos munkásságának, szakmai igényességének méltó folytatói, a tanulás, az oktatás, valamint a kutatás segítői kívánunk lenni a megváltozott körülmények között. A Könyvtár szolgáltatásaival, minden tevékenységével arra törekszik, hogy a hagyományos könyvtár és tudástár, valamint az információs adatbázisok, elektronikus dokumentumok szerves egységét alkotó, az egyetem életében meghatározó, korszerű, kiemelt intézmény legyen.

A gödöllői Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár könyvtári bemutatók, séták, kötetlenebb népszerűsítő programok szervezése mellett különböző szintű képzések keretében ismerteti a könyvtár hagyományos dokumentumainak, és az elsőre talán bonyolultnak tűnő elektronikus katalógusok, magyar és idegen nyelvű adatbázisok használatának hatékony módjait, ezzel is hozzájárulva az önálló tanuláshoz, kutatáshoz, dolgozatíráshoz és publikációk készítéséhez szükséges szakirodalom-kutatási készségek fejlesztéséhez. Olyan fontos ismeretek elsajátításához járul hozzá, mint könyvtárhasználati alapismeretek, igényes szakirodalom-használat, bibliográfiai gyűjtés, idézés és hivatkozások módjai, irodalomjegyzékek készítése. Az egyes fejezetek elején a legfontosabb fogalmak, kifejezések magyarázatát is megadjuk.

A Könyvtár most közreadott, javított 3. kiadású jegyzetével is a hallgatók tanulmányainak eredményes végzését, valamint az egyetem oktatóinak munkáját kívánja szolgálni, segíteni. A könyvtár által kiadott jegyzet a képzés során kiegészül számos, az e-learning keretében kidolgozott tananyaggal is.

Akkor jó egy jegyzet, ha hatékonyan segít a tanulásban, az egyetemi feladatok végzésében. Akkor pedig különösen jó, ha a tanulmányok befejezése után is elővehető és használható. Különösen fontos ez most az elvárt önképzés, önálló tanulás, az élethosszig tartó tanulás nagy időszakában. Ezért szívesen fogadjuk, várjuk a jegyzet használata során felmerülő észrevételeket, javaslatokat, hasznos kiegészítéseket, azon célkitűzésünk támogatását, hogy folyamatos gondozással olyan jegyzet kerüljön összeállításra, amely az egyetemi tanulmányok alatt, majd azt követően a további szakmai, tudományos tevékenység során is használható.

Gödöllő, 2010. augusztus

A jegyzet összeállítói nevében:

(Koósne Török Erzsébet)

1. Könyvtárhasználati alapismeretek

1.1. A dokumentum fogalma

Információ	Az információ olyan jel, amelynek jelentése van egy előre meghatározott és egyértelmű jelrendszerben.
Dokumentum	A dokumentum önálló szellemi termék, amelynek célja az információ közlése, a tudás, az ismeret átadása, átvitele.
Könyvtár	A könyvtár dokumentumok (információhordozók) tervszerűen gyarapított, rendezett és feltárt, használatra szánt gyűjteménye. Az információs, tudás alapú társadalom alapintézménye.

A szakirodalmi anyaggyűjtés, irodalomkutatás célja olyan megbízható dokumentumok keresése, amelyek relevánsak, azaz valamilyen szempontból szükségesek, elengedhetetlenek, a kereső számára fontos információkat tartalmaznak.

1.2. Dokumentumtipológia

Dokumentumok formai és tartalmi jegyei közötti kapcsolatok és rendszerbe foglalása.

A könyvtárakban előforduló dokumentumok több szempont, számos ismérv szerint csoportosíthatók. Így például: a tartalom és a formai sajátosságok, a megjelenés gyakorisága, az előállítás technológiája, a publicitás szerint. A felosztások közül a jegyzetben Tószegi Zsuzsanna dokumentumtipológiáját vesszük alapul (TÓSZEGI, 1999.), s csak néhány szempont szerinti csoportosítást mutatunk be.

Az előállítás technológiája szerinti csoportosítás

Az előállítás technológiája szerint:

- *nyomtatott* és
- *elektronikus* dokumentumokat különböztetünk meg.

A nyomtatott dokumentumokra jellemző a statikus megjelenési forma, és az, hogy az információhordozótól elválaszthatatlan. Az elektronikus dokumentumok esetében nemcsak a sokszorosításhoz, hanem a felhasználáshoz is szükség van bizonyos technológiára, amittől függ a dokumentum megjelenési formája is.

Az elektronikus dokumentumok tovább csoportosíthatók.

- Elérés szerint megkülönböztethetők:
 - helyi (lokális) hozzáférésű dokumentumok, melyeknél a dokumentum fizikailag is (kézzel foghatóan) jelen van, például CD-ROM és
 - távoli hozzáférésű dokumentumok, melyeknél számítógép(ek)en keresztül érhető el a dokumentum.
- Az elektronikus dokumentumok szerkezet szerint az alábbi három csoportba oszthatók:
 - homogén szerkezetű dokumentum, amely végleges terjedelmű, állandó tartalmú, egyetlen fizikai egységből áll;
 - heterogén szerkezetű dokumentum, amely homogén elemekből áll (például egymáshoz kapcsolt fájlok), s az egyes alkotóelemek között valamilyen logikai kapcsolat mindig kimutatható;
 - hipertext alapú, nyitott szerkezetű dokumentumok, amelyeket a felhasználó kapcsol össze az objektumok között levő tartalmi összefüggések alapján.

A jegyzetben használt fogalmak magyarázata a vonatkozó könyvtári szabványok alapján készült.

Tartalom szerinti csoportosítás

Tartalom szerinti csoportosítás a tárolt információk jellege és minősége alapján lehetséges, így megkülönböztetünk:

- *elsődleges (primer)* dokumentumokat, amelyek első ízben adják közre az új információkat, így ezek a legértékesebb dokumentumok;
- *másodlagos (szekunder)* dokumentumok, amelyek már ismert információkat dolgoznak fel, tájékoztatnak a primer dokumentumokról (ide tartoznak az elsődleges forrásokról készült fordítások is);
- *harmadlagos (tercier)* dokumentumok az előzőek információtartalma alapján összeállított elemző tanulmányok, összefoglaló, értékelő szemlék, tanulmányok.

Megjelenés gyakorisága szerinti csoportosítás

A megjelenés gyakorisága, az időszakosság szerint megkülönböztetünk:

- *eseti*, egyszeri alkalommal és
- *folytatólagosan*, periodikusan megjelenő dokumentumokat.

Az eseti dokumentumok a könyvek, melyek meghatározott idő alatt, véges tartalommal jelennek meg. Ennek megfelelően a többkötetes lexikon is eseti, mivel tartalma előre meghatározott. A könyvek jellemzője, hogy benne megjelentetett tartalom hosszú idő alatt, alapos kutatás eredményeként állt össze, így a benne megjelenő információ megbízható.

A folytatódó, folytatólagos dokumentumok egymást követő részegységekből állnak. Lehetnek sorozatok vagy időszaki kiadványok. A folytatólagos dokumentumok megjelenése nem előre meghatározott, nem alkotnak lezárt egységet és fontos jellemzőjük a periodicitás.

Publicitás szerinti csoportosítás

Az egyes dokumentumok publicitás szerinti csoportosítása alapján megkülönböztetünk:

- *publikált*;
- *részben publikált*;
- *nem publikált* (csak kéziratos formában létező) dokumentumokat.

Ilyenek többnyire például a disszertációk és téziseik, a kutatási jelentések, valamint a szakdolgozatok, TDK dolgozatok. A felsorolt dokumentumok lehetnek publikált dokumentumok is, amennyiben az adott intézményben előírt példányszámon felüli példányszámban terjesztési céllal állítják elő.

Az elektronikus dokumentumra is értelmezhető a fenti felosztás. Például a honlap publikált; az előfizetési adatbázis vagy levelezőlista részben publikált.

1.2.1. Könyv

Könyv	A könyv megőrzésre és terjesztésre szánt foglalata az ember írásjelekkel rögzített szellemi alkotásainak. Közösségnek szánt mű. Formailag nem folytatódó (nem időszaki kiadvány), nyomtatott, kötetformájú, lapozható, legalább 49 oldalt tartalmaz borítófedél nélkül. Az oldalszám meghatározás országonként más. Magyarországon 64 oldal (4 ív).
ISBN szám	International Standard Book Number (ISBN) nemzetközi szabványos azonosító könyvszám. A 2007. január 1-től 13 jegyű szám (ezt megelőzően 10 számjegyű) tájékoztat többek között az országról és a kiadóról is. Kötelező használatát, illetve az azonosítószám felépítését nemzetközi szabvány írja elő. A Magyarországon megjelent könyvek azonosítószáma ISBN 978-963 számsorral kezdődik, 2010-től pedig kiegészült az ISBN 978-615 kezdőszámsorral is.

1.2.1.1. A könyvek felosztása, csoportosítása

1.2.1.1.1. A könyvek tartalmi felosztása szerint két nagy csoportba sorolhatók:

- művészeti tárgyú művek, amelyek lehetnek
 - szépirodalmi művek és
 - zeneműveket tartalmazó dokumentumok.
- ismeretközlő művek, amelyek lehetnek:
 - tudományos művek,
 - szakkönyvek,
 - ismeretterjesztő művek.

1.2.1.1.2. A szakismereteket közlő művek egy adott téma jellemző tárgyalási módszere alapján lehetnek például:

- *összefoglaló munka*, amely átfogó, az ismeretek arányos összegzését adja;
- *szintetizáló* munka, amely egy nagyobb tudományterület, ismeretkör minden lényeges ismerettartalmát összegzi, ok-okozati összefüggéseit tárja fel;
- *kézikönyv*, amely a szintézis és az összefoglaló művek közös elnevezése;
- *monográfia*, amely egyetlen téma, témakör részletes és teljes tárgyalására, feldolgozására vállalkozik;
- *tanulmánykötet vagy tanulmánygyűjtemény*, amely több, kisebb terjedelmű, önálló (általában azonos témakört felölelő) műveket, tanulmányokat tartalmaz.

1.2.1.1.3. További csoportosítások

- *tájékoztató segédkönyvek* (referenzművek): az *általános és szaklexikonok és enciklopédiák*; a *szótárak*; a *bibliográfiák*; a *biográfiák*; az *adattárak*, *névtárak*, *címtárak*; *zsebkönyvek*; *atlaszok*;
- *gyűjteményes művek*: egy- és többkötetes munkák, sorozatok;
- *antológia*: szépirodalmi, valamilyen szempont szerint válogatott művek;
- *kolligátum*: kiadói (egy kötetben több szerző munkája), kötetzeti (korábban önállóan megjelent művek együtt);
- *tankönyvek*, amelyek az iskolai rendszernek megfelelő korcsoportonként és tantárgyanként közlik, dolgozzák fel a tananyagot.

Megjegyzés: az *egyetemi tankönyvek* többnyire nem ebbe a csoportba tartoznak, mert azok gyakran az adott szakterület tudományos igényű *kézikönyvei*.

1.2.1.2. A könyv részei, adatai

A könyv adatai annak különböző részein találhatóak. A címlap tartalmazza a legfontosabb adatokat, amelynek homlokoldala a címoldal, hátoldala pedig a címlapverző. A könyv további részein is fontos adatokat találhatunk. Ezek részletezésére azért kerül sor a jegyzetben, mert az szakirodalmi gyűjtés, cédulázás során szükséges ismeret (segít abban, hogy honnan vegyük az adatokat).

Borító

A könyv borítójának célja védelem, figyelemfelhívás és reklám. A visszahajtott részek könyvismertetések, a szerző bemutatását is tartalmazhatják.

Kötésgerinc

A kötésgerinc a könyvtestet összefogó kötésrész. Általában a cím és a szerző, valamint a kiadó neve szerepel rajta. (Megjegyzés: a címet gyakran rövidített formában közlik.)

Előzéklap(ok)

Az előzéklap lehet üres, vagy tartalmazhat rövidített címet, a szerző(k) nevét, sorozatcímet.

Címlap, címoldal

Szabványokban is rögzített előírások szerint az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

- a szerző(k) teljes neve vagy szerkesztő(k);
- a cím, (főcím, esetleg alcím, párhuzamos cím és egyéb címadatok);
- többkötetes művek estén: a mű összefoglaló címe, a részkötet sorszáma, a kötet cím;
- a könyv tartalmának létrejöttében résztvevő egyéb szellemi közreműködők (például: szerkesztő, fordító, összeállító, illusztráló stb.);
- nem első kiadás esetén a kiadás száma és minősége (például: 2. kiadás; 2. javított, bővített kiadás);
- a kiadó neve;
- a megjelenés helye és a kiadás éve.

Címlapverző

A címoldal verzőja a szerzői jogvédelemmel kapcsolatos *copyright* adatokat tartalmazza:

- a copyright jele ©
- a szerzői, kiadói jog tulajdonosának neve, illetve elnevezése és a
- jogvédelemben részesülés évszáma.

Kolofon

A kolofon vagy záradék tartalmazza a kiadvány technikai kivitelezésével, előállításával kapcsolatos adatokat. A kolofon lehet a címlap verzőjén vagy a könyv legvégén. A kolofon tartalmazza:

- terjedelem;
- példányszám;
- nyomdai adatok (impresszum adatok);
- ISBN szám, amely szerepelhet a címlapverzőn vagy a kolofonban.

Könyv szövegtest

A könyvtest ívekből áll. Az ívek összehajtogatása révén jönnek létre a lapok. A lapok sorrendjét pedig a lapszámok rögzítik. A szövegtest részei lehetnek:

- *előszó*, amely általános tájékoztatást ad a mű létrejöttéről, körülményeiről, a szerző, fordító vagy éppen a kiadó szándékáról a művel kapcsolatban;
- *bevezető*, amely bevezet a mű tartalmába, felvázolja a mű megértéséhez szükséges történeti hátteret stb.;
- a *szöveg*, amely részekre, fejezetekre, alfejezetekre osztható;
- *jegyzetek* (lapalji jegyzet, a fejezet vagy a könyv végén elhelyezett jegyzet);
- *bibliográfia* (a könyv végén és/vagy az egyes fejezetek végén);
- *tábla, melléklet*;
- *mutatók* (névmutató, tárgymutató, összevont név- és tárgymutató, időrendi mutató stb.);
- *tartalomjegyzék* (könyv elején, végén).

1.2.2. Időszaki kiadvány

Időszaki kiadvány (periodikum)	<p>Az időszaki kiadványokat folyamatosságuk és tartalmi időszerűségük különbözteti meg a könyvtől. Időszaki kiadvány minden nyomtatott vagy nem nyomtatott, előre meg nem határozott időtartamra tervezett kiadvány, amely egymást követő számokból áll, és ezeket számozásuk vagy kronologikus megjelölésük különbözteti meg egymástól.</p> <p>A közös jellemző, hogy a folyamatos megjelenés történhet szabályos időközönként (napilapok, hetilapok, folyóiratok) és szabálytalan, illetve nagyobb időközönként (almanachok, évkönyvek stb.).</p>
ISSN szám	<p>International Standard Serial Number (ISSN) az időszakos kiadványok (nyomtatott és elektronikus folyóiratok) egyértelmű azonosítására szolgáló 8 számjegyű numerikus kód. Az ISBN-től eltérően nem tájékoztat sem a kiadóról, sem a kiadás helyéről, csupán az azonosító funkciót tölti be.</p>

A világon megjelenő időszaki kiadványok számbavételéről és nyilvántartásáról a Párizsban székelő nemzetközi szervezet, az ISDS Központ (International Serials Data System) gondoskodik. Minden időszaki kiadványt nemzetközi azonosító jelzettel látnak el, ez az ISSN szám. (Megjegyzés: Magyarországon az Országos Széchényi Könyvtárban található az ISBN és az ISSN iroda. Tőlük lehet a Magyarországon megjelent kiadványoknak nemzetközi azonosítószámokat kérni.)

1.2.2.1. Az időszaki kiadványok csoportosítása, legfontosabb fajtái

– *Hírlapok*, amelyek lehetnek:

- napilapok és
- hetilapok.

– *Folyóiratok*, amelyek tartalmi csoportosításuk szerint lehetnek:

- általános profilúak,
- szakfolyóiratok,
- ismeretterjesztők,
- irodalmiak,
- művészetiak,
- szórakoztató, vegyes tartalmúak,
- gyermek- és ifjúsági lapok,
- vállalati, intézményi,
- referáló folyóiratok.

– *Nem folyóirat jellegű időszaki kiadványok*, amelyek évenként vagy még nagyobb időszakokban, továbbá nem előre meghatározott időközökben megjelenő kiadványok, összetartozásuk mégis vitathatatlan.

A nem folyóirat jellegű kiadványok lehetnek:

- évkönyvek,
- tudományág eredményeit összefoglaló munkák,
- adattárak,
- almanachok,
- kurrens naptárak,
- iskolai értesítők,
- címtár, névtár, helységnevtár,
- időszakosan (rendszeresen) megrendezett konferenciák, kongresszusok kiadványai,
- testületi jelentés stb.

– A könyvek és a periodikumok közötti határesetet képviselik az időszaki kiadványokban megjelenő *részcímes periodikumok*. Tipikus esetei például az olyan intézeti, egyetemi, konferenciakiadványok, amelyeknek a periodikum közös főcíme mellett saját kötetcíme, esetenként szerzőjük is van. Ezen adatok alapján (kötet cím, szerző) gyakran könyvként is feldolgozásra kerülnek.

– *Elektronikus folyóirat* egy hagyományos folyóirat elektronikus változata, de léteznek csak elektronikus formában megjelenő folyóiratok is.

– Open Access Initiative (OAI)

Az Open Access Initiative (OAI), magyar fordításban a *Nyílt Hozzáférési Kezdeményezés* elnevezésű program a kereskedelmi kiadókkal szemben hozta létre a tudományos dokumentumokhoz, kutatási eredményekhez történő nyílt hozzáférés új lehetőségének két típusát: az egyetemi, intézményi repozitóriumot és az alternatív e-periodikát.

Saját archiválás: a teljes szövegű anyagok dokumentumtára, repozitóriuma, amelyen a kutatók szabadon elérhető archívumokban helyezik el kutatási eredményeiket.

Alternatív folyóiratok kiadása: ingyenes, nyílt hozzáférést biztosítanak, eltekintenek a szerzői jog átruházásától, továbbá a kutatók díjazás nélkül szerkesztőként, szakértőként, lektorként, bírálókat készítőjeként támogatják a folyóiratot.

A külföldi, jelentős eredményeket elért szolgáltatások tapasztalatairól, a magyar intézmények eddigi törekvéseiről, kezdeményezéseiről többek között Voncsina Laura könyvében olvashatók részletek (VONCSINA, 2007.).

1.2.2.2. Folyóiratok, mint a tudományos információszerzés forrásai

A folyóiratokat tekinthetjük a tudományos információszerzés legfontosabb forrásainak. A folyóiratcikk a legjellegzetesebb tudományos-szakmai információközlési forma, ezért a jegyzetben részletesebben tárgyaljuk.

Elsődleges szerepüket annak köszönhetik, hogy rendszeres megjelenésükkel biztosítani tudják az információk frissességét, továbbá nem törekszenek átfogóbb ismeretek közlésére, inkább az újdonságot hangsúlyozzák. A folyóiratok számának felduzzadása miatt indították el a tudományos kutatás mérésének, a *sciento-metriának* (tudománymetria) módszerét, amely rangsorolja a folyóiratokat és a benne megjelenő tudományos publikációkat idézettségük szerint.

- A folyóiratok esetében impaktfaktorról míg
- a szerzők esetében citációs indexről beszélünk.

1.2.2.2.1. A tudományos folyóiratok létrejötte

A tudományos eredmények terjesztése – eltekintve egyes népszerű almanachoktól és kalendáriumoktól – szinte kizárólag könyveken és a tudós társakhoz írott leveleken keresztül történt a tudomány hőskorában. A folyóiratok létrejötte sem szüntette meg a tudósok levelezését. A kutatók nem várták meg egy hosszú kísérletsorozat végét, hanem igyekeztek azt részletekben, minél hamarabb, folyóiratcikként megjelentetni.

Az idők során a folyóiratok és folyóiratcikkek számos változáson mentek keresztül. A korábbi cikkek összefoglalóit (absztrakt) a hosszabb, leíróbb cím pótolta. A hivatkozások gyakran hiányoztak, vagy nem tartalmaztak visszakeresésükhöz megfelelő adatokat. A sorok között vagy lábjegyzetben sokszor csak a név és cím volt megemlítve (*X. Y. doktor vagy professzor*). A hivatkozások számának növekedése, valamint ezek megadásának fokozottabb pontossága, a szerzők rangjainak és címeinek elhagyása a tudomány bonyolultabb szervezetének kialakulásával függ össze.

A tudományos közlemények mai alakja: cím, szerző(k), a szerző(k) munkahelye, a cikk beérkezési vagy elfogadási dátuma, összefoglalás, bevezetés, azaz az előzmények tárgyalása, a vizsgálat célja, a felhasznált eszközök és metodika, eredmények, azok értelmezése és beépítése a korábbi ismeretekbe, irodalomjegyzék a cikk végén vagy lábjegyzetben. Ez a forma csupán a XX. század első negyedében alakult ki a tudományos igényű publikációkban.

Fontos: Tudományos közleménynek az olyan lapokban megjelenő publikáció fogadható el, amelyiknek szerkesztőbizottsága van, a kéziratokat lektorálják (legalább lektorálva fogadják

el), a publikáció végén teljes irodalomjegyzék található, továbbá a magyar nyelvű dolgozatok esetén idegen nyelvű összefoglaló van.

1.2.2.2. Referáló folyóiratok

A folyóiratok nagy száma és folyamatos gyarapodása hozta létre a referáló folyóiratokat, megkönnyítve ezáltal egy-egy tudományos téma irodalmazását. A referáló folyóiratok nemcsak a szerzőségi és címadatokat közlik, de egy rövid kivonatot (absztrakt) is, amely segítséget nyújt a felhasználónak a cikk hasznosságának megítélésében. Az egyes tudományterületek hatalmasra duzzadt információmennyiségének kezelésére már önálló szakterületi referáló dokumentumok jelennek meg.

Külön érdemes megemlíteni az összefoglaló közlemények (*review articles*) csoportját, mivel ezek egy-egy időszak eredeti tudományos közleményeit gyűjtik össze és tekintik át bizonyos szempontok alapján.

1.2.2.3. A tudományos folyóiratok minőségének mutatói

A folyóiratcikk a kutatói munka eredményének, ugyanakkor a tudományos kommunikációnak is a legjelentősebb megjelenési formája: a tudományos folyóiratok olvasói nemcsak az információk passzív befogadói, hanem termelői is, akik számára nem közömbös, hogy a kutatási eredményeiket publikáló cikkeik milyen minőségű szakmai környezetben (milyen minőségű szakmai folyóiratokban) látnak napvilágot.

A szakmai színvonalat két mennyiségi adat jellemzi: (1) milyen mértékben hivatkoznak a folyóiratban megjelent közleményekre, azaz milyen a hatása (*impact*) a folyóiratnak a tudományos közösségre; (2) milyen gyorsan reagál a tudományos közvélemény a folyóiratban megjelent publikációra. Ezen két jellemző mérésére *Garfield* két mutatót, mérőszámot vezetett be (GARFIELD, 1972.):

1. a hatástényezőt, impaktfaktort (*impact factor*) és
2. a frissességi mutatót (*immediacy index*).

Mindkettő értékét a folyóiratok hivatkozási adataiból lehet kiszámítani. Ezek a *Science Citation Index* mellékleteként megjelenő *Journal Citation Reports*ban találhatóak.

A *hatástényező / impaktfaktor* valamely folyóirat egy cikkének átlagos fajlagos idézettségét mutatja: a tárgyévben kapott idézetek száma a tárgyévet megelőző két évben megjelent dolgozatokra, osztva ezen két év alatt a folyóirat által közölt cikkek számával.

Például:

$$\text{2009. évi impaktfaktor} = \frac{\text{2007–2008-ban megjelent cikkekre 2008-ban kapott idézetek száma}}{\text{2007 és 2008-ban megjelent összes cikk száma}}$$

A *frissességi mutató* a folyóiratban megjelent cikkek reflexiójának a sebességét méri, nevezetesen a tárgyévben kapott idézetek száma osztva a tárgyévben megjelent cikkek számával.

Például:

$$\text{2009.-évi frissességi mutató} = \frac{\text{2009-ben kapott idézetek száma}}{\text{2009-ben megjelent cikkek száma}}$$

A folyóirat összidézett száma egy évben az általa közzétett dolgozatok használatának vagy hatásának abszolút mértéke. Megmutatja, hogy milyen széles körű az érdeklődés a folyóirat cikkei iránt. Nem véletlen, hogy a *Nature* és a *Science* a rangsorban az elsők között van.

A tudományos idézetek indexeinek megjelenése a tudománymetria jelentős fejlődését eredményezte. Az indexek ugyanis számos tudománymetriai vizsgálat kiindulásául szolgáltak. Könnyen előfordulhat, hogy egy publikáció címéből nem tudjuk kihámozni, hogy a cikk mivel foglalkozik. Az irodalomjegyzékét átnézve azonban az ott szereplő idézett publikációk szerzői, címei és megjelenési helyei alapján könnyűszerrel fogalmat alkothatunk a publikáció tárgyáról, problémaköréről. Minden tudományos eredmény szervesen kapcsolódik a korábbiakhoz. Ezt jelzik a hivatkozások. A tudományos cikkek átlagosan 15 hivatkozást tartalmaznak, azaz átlagosan 15 publikáció kell egy újabb létrehozásához. A hivatkozások tehát információátvitelt jelentenek, odakötik az új eredményt a korábbi tudományos ismeretanyaghoz, a hivatkozó és az idézett dokumentum közötti érdemi és pozitív kapcsolatot tükrözik.

Egy tudományos publikáció hivatkozásán tehát az irodalomjegyzékben közölt formális utalásokat értjük, míg egy publikációra vonatkozó idézetek más publikációknak a szóban forgó munkákra való hivatkozásai. A hivatkozások segítségével tehát egy tudományos eredmény előzményeit, a kapott idézetek révén annak tudományos hatását (*impactját*) ismerhetjük meg.

Az első Science Citation Index 1963-ban jelent meg. 613 folyóirat 1961-es évfolyamában megjelent cikkeit tartalmazta és ezek 1,4 millió idézetét. Az adatbázis részletes bemutatása a későbbiekben történik: az EISZ Web of Science ismertetésénél (részletei a 4.18. fejezetben).

1.2.3. Egyéb dokumentumok

1.2.3.1. Egyéb szöveges dokumentumok

Az egyéb szöveges dokumentumok nem tartoznak sem a könyvek, sem az időszaki kiadványok közé, s közülük egyre több jelenik meg elektronikus hordozón is.

- *kéziratok (gépíratok)*: néhány példányban készült, belső használatra vagy csak szűk körű nyilvánosság elé szánt írásművek. A kutatás szempontjából felbecsülhetetlen értékük lehet;
- *disszertációk (doktori értekezések)*: a szerzők kutatásairól és eredményeiről beszámoló dokumentumok, amelyeket a szerzők tudományos vagy szakmai minősítésre való jelölésének alátámasztásaként terjesztenek elő. Többnyire kézirat jelleggel, néhány példányban készülnek, s mivel elsődleges információt tartalmazó dokumentumok, információértékük magas (az egyetemeken doktori disszertációk, a Magyar Tudományos Akadémián kandidátusi és az akadémiai doktori disszertációk találhatók);
- *kutatási és fejlesztési jelentések*: szakembereknek friss, elsődleges információkat nyújtanak, a folyamatban levő vagy éppen befejezett kutatások eredményeit tartalmazzák, s általában nem a széles nyilvánosságnak, hanem a kutatásra megbízást adó számára készülnek. Ennek megfelelően a használók köre bizonyos mértékig jogilag is korlátozott lehet. Ezekben a dokumentumokon többnyire feltüntetik a kutatási jelentés megnevezését;
- *fordítások*: fordítóirodák, tájékoztatási intézmények a gyors információközlés érdekében készített dokumentumai;
- *kisnyomtatványok* vagy *aprónyomtatványok*:
 - szabadalmi leírások,
 - szabványosítási kiadványok,
 - vállalati ismertető irodalom.
- *kották*: hangjegyírást használó nyomtatott zeneművek;

– *térképek* (földrajzi, speciális térképek):

- önálló térképek,
- atlaszok (könyv formájú és térképgyűjtemények),
- földgömbök, éggömbök és dombortérképek.

1.2.3.2. Egyéb, nem szöveges dokumentumok

– *Mikroformátumú dokumentumok*: a kicsinyítéssel készült, szabad szemmel már nem olvasható szöveget mikroformátumú dokumentumnak nevezzük.

– *Hangrögzítéses dokumentumok*: az auditív vagy fonetikai dokumentumok közös jellemzője, hogy csak a lejátszásukhoz alkalmas eszközzel szólaltathatók meg.

– *Képrögzítéses dokumentumok (állóképek)*.

– *Videodokumentumok*: a videodokumentumok tipikusan audiovizuális dokumentumok, oktatási célra, kutatási eredmények bemutatására is készülhetnek, sokszorosított, terjesztésre szánt művek.

1.2.3.3. Elektronikus, számítógéppel olvasható dokumentumok

Az elektronikus dokumentumok csoportosítása (részletesebben az 1.1.1. fejezetben található):

Elérés szerint megkülönböztethetők:

- helyi (lokális) hozzáférésű dokumentumok,
- távoli hozzáférésű dokumentumok.

Az elektronikus dokumentumok szerkezet szerint az alábbi három csoportba oszthatók:

- homogén szerkezetű dokumentum,
- heterogén szerkezetű dokumentum,
- hipertext alapú, nyitott szerkezetű dokumentumok.

– *Elektronikus dokumentum*: minden olyan dokumentum, amely elektronikus úton érhető el;

– *Virtuális dokumentum*: nyomtatott változattal nem rendelkező, csak elektronikusan elérhető dokumentum;

– *Digitalizált dokumentum*: minden esetben van nyomtatásban megjelent változata, amelyről az elektronikus változat készült.

A számítógépes információátvitel fejlődése miatt mára egyre kevésbé fontos a dokumentum fizikai jellemzője, inkább a dokumentum információtartalma, jelentése válik fontosabbá (elektronikus folyóiratok, könyvek).

1.3. A dokumentumok formai és tartalmi feltárása

Könyvtári állomány

Meghatározott típusú dokumentumok összessége, amelyek helyben tárolhatók vagy olyan, távoli forrásokban, amelyekre legalább meghatározott időszakra hozzáférési joga van egy adott könyvtárnak.

Könyvtári katalógus

A könyvtár állományában meglévő dokumentumok bibliográfiai tételeit és lelőhelyüket tartalmazó adattár. A könyvtár állományát a hagyományos és számítógépes katalógusok tükrözik, az állomány rendszerezett áttekintésére szolgálnak. A hagyományos leíró katalógus formai jegyek alapján, a tárgyi katalógus tartalmi ismérvek alapján készül. A gépi katalógus eltünteti a határokat bibliográfiai leírás és a tárgyi feltárás között.

Számítógépes katalógus	Egyes könyvtárak vagy könyvtári hálózatok által épített, folyamatosan bővülő adatbázis neve, amely egy vagy több könyvtár állományát tartalmazza, s több szempontú keresést tesz lehetővé.
OPAC	Az Online Public Access Catalogue rövidítése. Valójában nincs pontos magyar megfelelője. Szó szerinti jelentése: hálózaton elérhető, mindenki által használható számítógépes könyvtári katalógus.
Könyvtári osztályozás	A könyvtári osztályozás célja, hogy valamiféle rendszert teremtsen az információk, illetve azok hordozói között. Az osztályozási módszereket tekintve két átfogó csoportjuk különböztethető meg: alárendelő és mellérendelő osztályozás.
ETO	Az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) az emberi tudás, ismeretek és tevékenység egészét átfogó információs nyelv, decimális jelzetelésű egyetemes osztályozási rendszer. Az egyes fogalmakat számjegyekből, írásjelekből és betűkből képzett jelzetekkel fejezi ki, s mivel ezek függetlenek a természetes nyelvtől és írásmódtól, az egész világon alkalmazzák. Hierarchikus felépítésű, így szemléletes a fogalmak közötti összefüggés. Az ismereteket tíz főosztályba sorolja.
Tárgyszó	A dokumentumokban foglalt információ lényegének, jellemzőjének leírására szolgáló rövid, tömör, egyértelmű és nyelvtanilag szabványosított formájú, természetes nyelven alapuló szó, kifejezés. Ennek megfelelően egy-egy dokumentum tartalma alapján több tárgyszó is jellemezhető. A tárgyszavak alapján létrehozott betűrendes katalógus a tárgyszókatalógus.
Tezaurusz	A tezaurusz természetes nyelven kifejezett fogalmak olyan szabályozott, szükség szerint változtatható szótára, amely feltünteti a fogalmak közötti legfontosabb szemantikai összefüggéseket is.

A könyvtári dokumentumok, információhordozók különböző szempontok szerinti formai és tartalmi feltárása az adott könyvtári állomány áttekinthetőségét és a felhasználó számára releváns dokumentumok, információk gyors megtalálását segíti.

1.3.1. A dokumentumok formai feltárása

A formai feltárás a dokumentumokkal, mint bibliográfiai egységekkel foglalkozik, azaz a leírás alapja a fizikailag megfogható kötet. Ennek megfelelően például a többkötetes művekről külön-külön leírás készül, a köztük lévő kapcsolatot pedig utalókkal teremtik meg. A leírás a dokumentumot egyértelműen azonosító adatok segítségével (szerző, szerkesztő, cím, kiadó, kiadás éve, ISBN és raktári jelzet) történik.

A könnyebb visszakereshetőség miatt a dokumentumok ún. Cutter-számot is kaphatnak. A Cutter a dokumentum szerzője, vagy címe alapján megállapított betű és szám kombináció. Segítségével az egyes témakörökön belül a könyvek könnyebben megtalálhatók, rendszerezhetők.

Szépirodalmi műveket általában Cutter-szám alapján helyezik el a könyvtárak polcain, míg a szakkönyveknél a szakrend egészülhet ki a Cutter-számmal.

1.3.1.1. Hagyományos katalógusok

A hagyományos katalógusok rendezése történhet a dokumentumok

- formai jellemzői szerint: betűrendes és
- tartalmi jellemzői szerint: valamely osztályozási rendszer szerint.

A hagyományos cédulakatalógusokat szerző, cím, sorozat, kiadó intézmény neve, tárgyszavak, ETO-jelzet stb. alapján építik, míg a számítógépes katalógusok minden, a leírásban szereplő adat szerint kereshetők, ezeket a jellemzőket egy adatbázis tartalmazza.

A könyvtári betűrendezés, a könyvtári ABC eltér a megszokottól, ugyanis nem veszi figyelembe a magánhangzó-hosszúságot, azaz a rövid és a hosszú magánhangzók közötti

különbséget; nincs különbség nagy- és kisbetű között; a többjegyű mássalhangzók jegyeit külön-külön veszi figyelembe. Mivel a szóköz megelőz minden betűt, a katalógusba sorolásnál a szótári alakok megelőzik a ragozott alakokat. (Például: Tóth A. – Tóth Z., Tóthné A. – Tóthné Z.; Magyar A – Z, majd Magyarország A – Z, majd Magyarországi A – Z) A katalógusban való keresésnél ezeket fontos tudni.

A könyvtári ABC:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, Ö, P, Q, R, S, T, U, Ü, V, W, Y, Z.

A katalógusok rendezéséhez, így használatukhoz tartozik az is, hogy a legelején találhatók azok a művek, amelyek (sorrendben): szimbólummal; görög betűvel; arab vagy római számmal kezdődnek. Előfordulhatnak olyan betűrendes katalógusok is, ahol a számokat kiejtés alapján betűrendbe sorolták. Pl. Az *1.[Első] Gödöllői Állattenyésztési Tudományos Napok* című dokumentumot az E betűnél, a szám utáni szögletes zárójelben szereplő kifejezés betűrendi helyénél találhatjuk meg.

További fontos ismeret a hagyományos katalógusok használatához: amennyiben a dokumentum címe határozott vagy határozatlan névelővel kezdődik, az nem kerül figyelembevételre.

1.3.1.2. Számítógépes katalógusok

A számítógépes katalógus tulajdonképpen eltünteti a határokat a bibliográfiai leírás és a tárgyi feltárás között. Az OPAC az Online Public Access Catalogue rövidítése. Valójában nincs pontos magyar megfelelője. Szó szerinti jelentése: *hálózaton elérhető, mindenki által használható számítógépes könyvtári katalógus*. Az online szó az interaktivitásra is utal. Az OPAC általában nem más, mint az integrált könyvtári rendszerek bibliográfiai adatbázisának a felhasználó által igénybe vehető visszakereső felülete. Az OPAC-nak ma már van egy szélesebb jelentése is: tulajdonképpen minden olyan bibliográfiai adatbázis felhasználói felületét így hívják, amely a könyvek és az ezekhez kapcsolódó anyagok könyvtári leírását teszi nyilvánosan elérhetővé. Az OPAC tehát egy (vagy több) könyvtári rendszer visszakereső felülete. Az adatbázisban úgynevezett indexeket hoznak létre, és a felhasználó erre tud rákeresni, illetve visszakeresni.

Egy általánosan elfogadott indexlista, a megfelelő angol rövidítésekkel a következő:

AU	szerzői index	author
TI	teljes cím	title
TW	cím egy szava	title word
KW	kulcsszó (cím fontos szavai)	keyword
SU	tárgyszó	subject
UDC	ETO	Universal Decimal Classification
SE	sorozat	serial
PY	megjelenés éve	publication year

A keresésnek általában két típusa van: a keresőparancsokkal direkt módon való *keresés* (*search*), és az indexekben való *böngészés* (*browse*). Az utóbbi használta egyszerűbb, ha nem ismert a használó számára az adott katalógus felépítése, vagy ha bizonytalan a keresni kívánt kifejezés alakjában.

1.3.2. A dokumentumok tartalmi feltárása, rendezése

A könyvtár feladata a dokumentumok tartalmi feltárása, azok információtartalmának leírása, a dokumentumok gyors visszakereshetőségi lehetőségének megteremtése. Az osztályozás célja tehát, hogy valamiféle rendszert teremtsen az információk, illetve azok hordozói között. Egy adott könyvtárban alkalmazott osztályozási rendszer meghatározza a dokumentumok elrendezési sorrendjét a polcokon, illetve azok téma szerinti visszakeresését a

szakkatalógusban. A tartalmi feltárásnak két típusát különböztetjük meg: a tudomány-felosztáson alapuló (alárendelő) és az indexelő eljárások (mellérendelő vagy tárgyszavas osztályozás).

1.3.2.1. Tudományfelosztáson alapuló feltárás

Az osztályozási rendszerek a tudományfelosztás elvén alapulnak. Céljuk az ismert világ rendszerbe foglalása, minden tudomány besorolása egy helyre. Tudományfelosztásokat már az ókortól készítettek. A legismertebb a középkori hét szabad művészet (Septem artes liberales) felosztása triviumra (grammatika, dialektika, retorika) és quadriviumra (aritmetika, geometria, muzsika, asztronómia). Jelenleg három nemzetközileg elfogadott osztályozási rendszer van használatban, amelyek közül a magyarországi könyvtárak nagyobb részben használt szakrendszere az *Egyetemes Tizedes Osztályozás*, ismert rövidített nevén az *ETO*.

Az ETO-ban a főosztályokat egyjegyű, az osztályokat kétjegyű, az alosztályokat háromjegyű számok jelölik, jobban kifejezve a fogalmak hierarchiáját. A tudományág jellegzetességének megfelelően egy számjegy hozzáadásával további felosztásra van mód. Az áttekinthetőség érdekében minden harmadik számjegy után pontot alkalmaznak. A rendszer flexibilitását biztosítja a jelzetek többféle szempont szerinti összekapcsolása. Kifejlesztették az egyes osztályok keretében alkalmazható úgynevezett *korlátozottan közös alosztások*, valamint az egész rendszerben használható fogalmak jelölésére az úgynevezett *általánosan közös alosztások* táblázatait.

Az ETO főosztályai:

- 0 Általános kérdések
- 1 Filozófia. Pszichológia
- 2 Vallás. Teológia
- 3 Társadalomtudományok
- 4 (Jelenleg betöltetlen főosztály)
- 5 Matematika és természettudományok
- 6 Alkalmazott tudományok
- 7 Művészetek. Játékok. Sport
- 8 Nyelvészet és irodalom
- 9 Régészet. Földrajz. Életrajz. Történelem

Példa az ETO-táblázatból

- 6 Alkalmazott tudományok
- 63 Mezőgazdaság
- 631 Mezőgazdaság általában
- 631.4 Talajtan. Talajvizsgálat. Termőföldkutatás
- 631.44 Talajok osztályozása
- 631.442 Talajosztályozás (textúra és kémiai összetétel szerint)
- 631.442.1 Homoktalajok

1.3.2.2. Indexelő eljárások (mellérendelő vagy tárgyszavas osztályozások)

A tudományok rohamos fejlődése és összefonódása, a számítógépek megjelenése arra a felismerésre vezette az információs szakembereket, hogy a korábban kidolgozott osztályozási rendszerek szabályai és jelzetei túl merevek az ismeretek rendszerének pontos visszatükrözésére, a nyelv változásainak és az új fogalmak, tárgykörök leírására. Az 1950-es évektől egyre több ismeretelméleti rendszer született, amelyek az eddigi hierarchikus

rendszerekkel szemben a mellérendelő viszonyokat, illetve a diszciplínák dinamikus jellegét is megpróbálták érzékeltetni.

Az indexelő eljárások a dokumentumok tartalmát a természetes nyelv szavaival próbálják leírni, a tartalom leglényegesebb elemeit kiemelni, ezáltal segítve az információkeresést. Az indexelés tárgyszavakkal történik.

1.3.2.2.1. Tiszta tárgyszavas rendszer

A tárgyszavak pontosan leírják a dokumentumot, s azok egymást betűrendben követik. A tárgyszavak alapján létrehozott betűrendes katalógus a *tárgyszókatalógus*.

1.3.2.2.2. Rendszerező tárgyszavas rendszer

Általánosabb, átfogó fogalmak alatt csoportosítja az információkat, s így az azonos témakörökkel foglalkozó információk egy helyen találhatóak. Az egy-egy csoporton belüli bontás a formai, földrajzi, időbeli és tárgyi szempontok figyelembevételével történhet.

1.3.2.2.3. Tezauruszok

A rendszerező tárgyszókatalógusok továbbfejlesztett formái a tezauruszok, amelyeket elsősorban a számítógépes információkeresésben használnak, és valamilyen szakterület számára készülnek (általános tezaurusz nincs). A tezauruszok létrejötte megelőzte a számítógépes időszakot. Első megjelenési formái a nyomtatott listák voltak, amelyek hierarchikus rendben tartalmazták az osztályozásra használt kifejezéseket.

A vonatkozó szabvány megfogalmazása szerint a tezaurusz természetes nyelven kifejezett fogalmak olyan szabályozott, szükség szerint változtatható szótára, amely feltünteti a fogalmak közötti legfontosabb szemantikai összefüggéseket is. Fő rendeltetése az információk feldolgozása és keresése. Alkotóelemei a deskriptorok. (A deskriptor a legáltalánosabb információkereső nyelvi kifejezés, amely alkalmas a dokumentumok tartalmának leírására és visszakeresésére.)

Megjegyzés: a tárgyszavak és a deskriptorok között nincs lényegi különbség, s ennek megfelelően nincs a tárgyszójegyzékek és a tezauruszok között sem. Szerkezeti különbség csak abban van, hogy szabványos információkereső nyelvi szótárról van-e szó vagy sem.

2. Keresés adatbázisokban

Elektronikus adatbázis

Elektronikusan tárolt adatok vagy egységként kezelt rekordok (tények, bibliográfiai adatok és szövegek) gyűjteménye, közös használói felülettel, valamint az adatok keresésére és kezelésére szolgáló szoftverrel.

2.1. A keresőkifejezés összeállítása

Az adatbázisokban való keresés sikeressége nagyban függ a keresőkifejezés megfogalmazásától, a keresőkérdés összeállításától.

Az adatbázis nyelvén megfogalmazott keresőkérdés általában keresőszavak összekapcsolásából áll. A keresőszavak kiválasztása a kérdés sikerességének kulcsa. Keresőszónak általában olyan kifejezést érdemes választani, ami a keresett témával kapcsolatban releváns, azaz a valós, a keresett témával kapcsolatos találatokat adhat.

A keresőkifejezések között vannak ún. stoplistás szavak: ezek hiába szerepelnek a keresőkifejezésben, keresés nem történik rájuk. Ennek oka, hogy ezek általában a névelők, például: THE, A, AN.

Szerzőre és folyóiratcímre való keresésénél mindenféleképpen érdemes használni a beépített indexeket, hiszen így csak olyan kifejezést emelünk át, ami a rendszerben valóban szerepel. Az indexek tartalmazznak minden olyan alakot, amiben az adott kifejezés előfordul az adatbázisban. Neveknél nem egységes a keresztnevek, ékezetek, asszonynevek használata, folyóiratoknál pedig több adatbázis a folyóirat rövidített neve alatt tárolja a rekordokat, így az indexek alapján azt az alakot emelhetjük át, ami az adott adatbázisban valóban szerepel.

A keresőkifejezések megadásakor érdemes szinonimákkal is próbálkozni, vagy az adott fogalomhoz köthető nagyobb vagy kisebb fogalmakkal is.

Fontos annak pontos beállítása is, hogy az adott keresőszó hol szerepeljen: címben, absztraktban, kulcsszavak között vagy a teljes szövegben stb. Például, ha csak a címet állítjuk be, akkor kevesebb, de nagyobb eséllyel releváns találatokat kapunk, míg a teljes szövegben vagy absztraktban történő keresésnél a találatok száma magas lesz, de lehet, hogy nem mindegyik felel meg a keresett témának.

A keresésben használhatók speciális karakterek és különböző operátorok, bár tudni kell, hogy ezek rendszere és használhatósága adatbázisonként eltérő.

– Általában a ?-lel egy karaktert helyettesíthetünk, azaz ahány ?-et írunk a keresőkifejezésbe, annyi karaktert helyettesít. Például: privati?ation – privatisation, privatization; wom?n – woman, women; nurs? – nurse; nurs?? = nurse, nurses; nurs??? = nurse, nurses, nursing; psych????y = psychiatry, psychology

– A * bármennyi karakter helyettesítésére szolgál. Például: hungar* – Hungary, hungarian.

A keresőszavakat különböző ún. logikai és helyzeti operátorokkal kapcsolhatjuk össze, amikkel a találati halmazt szűkíthetjük vagy bővíthetjük.

– A helyzeti operátorokkal a két keresőszó közti távolságot határozhatjuk meg, míg a logikai operátorokkal a szavak előfordulását. A legtöbb információkereső és adatbázis-kezelő rendszer a logikai viszonyok kifejezésére az ismert Boole-algebra operátorai közül az alábbiakat használja:

ÉS (AND): logikai értelemben azt jelenti, hogy az így összekapcsolt attribútumok mindegyikének jellemezni kell a találati halmazt, tehát abban minden kifejezésnek elő kell fordulnia (A és B halmaz közös elemei).

VAGY (OR): az előzővel szemben akkor is találathoz vezet, ha az így összekapcsolt attribútumok közül csak az egyik fordul elő a találati halmazban (A és B halmaz összes eleme).

NEM (NOT): a halmazok különbségét jelenti (csak A halmaz elemei, a B-vel közös elemei nélkül).

Példák a logikai operátorokra:

Tegyük fel, hogy két keresőkifejezésünk van: A – Magyarország, B – mezőgazdaság.

Ha a két kifejezést AND logikai operátorral kapcsoljuk össze, azaz keresőkifejezésünk az alábbi: *Magyarország AND mezőgazdaság*, akkor találatként az összes olyan dokumentumot megkapjuk, amelyben mind a Magyarország, mind a mezőgazdaság kifejezés szerepel, tehát nagy valószínűséggel a magyar mezőgazdasággal foglalkozókat. A kapott dokumentumok függetlenek a keresőszavak sorrendjétől.

Ha a két kifejezést OR logikai operátorral kapcsoljuk össze, azaz keresőkifejezésünk az alábbi: *Magyarország OR mezőgazdaság*, akkor találatként minden olyan dokumentumot megkapunk, amelyben vagy a Magyarország, vagy a mezőgazdaság szerepel. Természetesen itt is megkapjuk a magyar mezőgazdaságra vonatkozó dokumentumokat találatként, de a Magyarország történelméről, földrajzáról vagy az Európai Unió, Svédország mezőgazdaságáról szóló dokumentumok között. A kapott dokumentumok függetlenek a keresőszavak sorrendjétől.

Ha a két kifejezést NOT logikai operátorral kapcsoljuk össze, akkor a keresőszavak sorrendjétől függően két találati halmazunk lehet. Ha *Magyarország NOT mezőgazdaság* keresőkifejezést használtunk, akkor az összes Magyarországról szóló dokumentumot kapjuk találatként, kivéve a mezőgazdasággal kapcsolatosakat, míg a *mezőgazdaság NOT Magyarország* keresés esetében a magyar vonatkozású mezőgazdasági dokumentumokat zártuk ki.

A logikai operátorokat zárójelek alkalmazásával tovább kombinálhatjuk. Például Magyarország mezőgazdaságáról keresünk adatokat, kivéve az Alföldet, akkor keresőkifejezésünk az alábbiak szerint alakul: *(Magyarország AND mezőgazdaság) NOT Alföld*.

A helyzeti operátorokkal a két keresőszó közti távolságot határozhatjuk meg. Például beállítható, hogy hány szónyi távolság legyen a két szó között, vagy ugyanabban a bekezdésben szerepeljenek-e. Tehát meghatározhatjuk, hogy mindkét kifejezésben például az absztraktban kell szerepelnie, így nem kapunk találatként olyan dokumentumot, amiben az egyik kifejezés a címben, a másik pedig az absztraktban fordul elő. Ezzel a lehetőséggel szintén a keresés finomítását és pontosítását végezhetjük el azokban az adatbázisokban, ahol erre lehetőségünk van.

Speciális helyzeti operátorként is felfogható a konkrét kifejezésre való keresés is, amit a szókapcsolat idézőjelekbe történő helyezésével érhetünk el.

A helyettesítő karaktereket és a logikai, helyzeti operátorokat szabadon variálhatjuk egymással egyre pontosabb találatot adó keresőkifejezésekkel.

2.2. Az adatbázisok típusai

Az adatbázisok különböző típusú dokumentumokat tartalmazhatnak: könyveket, könyvfejezeteket, tanulmánykötetek tanulmányait, konferenciakötetek előadásait, folyóiratcikkeket, esettanulmányokat stb. Az adatbázisok ezeket ún. rekordokban dolgozzák fel, ami az adatbázis egy tétele.

Az adatbázisokat különböző szempontok szerint csoportosíthatjuk.

Az **elérhető tartalom** alapján megkülönböztethetünk csak bibliográfiai adatokat tartalmazó és teljes szöveges adatbázisokat is.

– *Csak bibliográfiai adatokat tartalmazó adatbázisok:*

A csak bibliográfiai adatok tartalmazó adatbázisok a legtöbb esetben a szerző, cím, megjelenési adatok, folyóirat neve, évfolyamszám, oldalszám mellett tartalmaznak egy rövid összefoglalót, ún. absztraktot is, valamint kulcsszavakat is. Gyakorlat továbbá, hogy a cikkek felhasznált irodalmát, a bibliográfiát a nem teljes szöveggel hozzáférhető cikkek esetében is elérhetővé teszik.

– *Teljes szöveggel elérhető adatbázisok:*

A teljes szöveggel elérhető adatbázisok esetében sem biztos, hogy például egy folyóirat összes évfolyamát elérhetjük az adott adatbázisban. Ennek több oka is lehet: a nagyon régóta létező adatbázisok esetében a korábbi évfolyamok felvitele folyamatos, és még nem értek el a végére, de van, ahol az előfizetés csak bizonyos tartalmak teljes szövegű elérésére vonatkozik. A leggyakoribb ok pedig az embargó. Elektronikus adatbázisoknál ugyanis gyakorlat, hogy a teljes szövegű cikket csak bizonyos idő elteltével teszik hozzáférhetővé, addig csak bibliográfiai adatok, az absztrakt és a hivatkozások érhetőek el. Ennek az embargónak az ideje adatbázisonként és folyóiratonként változó: általában 6 vagy 12 hónap.

A bibliográfiai és a teljes szövegű elérés egy adatbázison belül is változhat, pl. az egyik folyóirat cikkeiről csak a bibliográfiai adatokat érjük el, míg a másik folyóirat cikkeit teljes szöveggel is elolvashatjuk.

Ha egy cikket, folyóiratot az egyik adatbázisban megtaláltuk bibliográfiai adatokkal, érdemes másik adatbázisban is rákeresni, hiszen az adatbázisok között előfordulhat a duplikált feldolgozás: ugyanazt a cikket több adatbázisban is megtalálhatjuk, különböző hozzáféréssel (csak bibliográfiai – teljes szövegű).

A **feldolgozott témakörök** alapján megkülönböztetünk általános és szakadatbázisokat is. Az általános, több tudományterülettel foglalkozó, multidiszciplináris adatbázisokkal ellentétben a szakadatbázisok egy tudományterülettel kiemelten foglalkoznak. A szakadatbázisok esetében is előfordulhatnak határterületekkel foglalkozó rekordok, de jóval kisebb tudományterületet fednek le, mint a multidiszciplináris adatbázisok.

Az **elérés szempontjából** szabadon hozzáférhető és előfizetéses adatbázisokat megkülönböztethetünk meg. A szabadon hozzáférhető, open access adatbázisok eléréséhez elég az internetkapcsolat és a webcím ismerete, míg az előfizetéses adatbázisokat csak meghatározott IP-címről és/vagy felhasználónévvel és jelszóval érhetjük el. A jegyzetben bemutatunk szabadon hozzáférhető és csak az Egyetem területéről, számítógépeiről elérhető adatbázisokat is.

Az adatbázisok többségének nincsen saját keresőfelülete, hanem valamely nagy adatbázis-szolgáltató keresőfelületén tudunk keresni bennük. Emiatt előfordulhat, hogy ugyanazt a tartalmat több keresőfelületen is elérhetjük. Ezen jegyzetben a EBSCO adatbázis-szolgáltató felületének részletes bemutatása történik meg, valamint az EISZ ismertetése.

2.3. Az EBSCO adatbázis

Az **EBSCO**, az **EISZ** mellett a központi költségvetésből támogatott, a kormányzat által koordinált elektronikus tudományos információs portálszolgáltatás. Az amerikai EBSCO Information Services ismert kiadók tudományos folyóiratait licenzeli, és teszi elérhetővé az EBSCOhost keresőrendszeren keresztül az adatbázisokat.

A hozzáférés több magyarországi könyvtárból az interneten keresztül közel 8000 angol nyelvű szakfolyóirathoz lehetséges. A szolgáltatások szakmai támogatását (oktatás, oktatási anyagok, hírek, friss információk) Magyarországon a Nemzeti Könyvtár (**OSZK**) Könyvtári Intézete végzi. További információ az itt megadott webcímen található:
<http://www.ki.oszk.hu/107/page.php?56>

Az EBSCO egy hatalmas adatbázis-szolgáltató és forgalmazó cég, aminek központja az Amerikai Egyesült Államokban van. Neve az alapító, Elton B. Stephens nevéből származik. Az általuk forgalmazott adatbázisokhoz egységes keresőfelületet biztosítanak. Adatbázisaik nagy arányban tartalmaznak teljes szövegű rekordokat is, de gyakori a 6–12 hónapos embargó használata is. A keresőfelület jellegzetessége, hogy a rekordban szereplő képeket, ábrákat, grafikonokat, térképeket már a találati listában láthatjuk. Az EBSCO adatbázisok keresőfelülete több nyelven, így magyarul is elérhető, azonban a keresőkifejezést mindenféleképpen angolul szükséges megadni. Az angol nyelvű keresőkifejezések megadását segítheti, hogy a keresőúrlapba történő gépelés közben automatikusan megjelennek azok az alakok, amelyek az adatbázisban szerepelnek, így választhatunk ezekből is, csökken az elgépelés veszélye.

Egyszerű keresés az EBSCO-ban

Az EBSCO egyszerű keresésének felületét a Google kezdőoldalához tették hasonlóvá: egyetlen keresőmezőbe írható be a keresőkifejezés. Logikai operátorokat, helyettesítő karakterek természetesen ebben az egy mezőben is használhatunk. Valamint a mező alatt elérhetők az ún. szűkítők is. A szűkítők segítségével beállíthatjuk például csak a lektorált, tudományos folyóiratokban megjelenő, csak a teljes szöveggel elérhető, csak egy adott dokumentumtípusban közreadott tartalmakat keressük, vagy megadhatjuk a folyóirat nevét, a megjelenés idejét vagy a kép típusát is.

Összetett keresés az EBSCO-ban

Az összetett keresésben több keresőmezőt kapunk, amiket logikai operátorokkal kapcsolhatunk össze. Minden keresőkifejezésnél megadhatjuk, hogy az adott szó a rekordban hol forduljon elő: teljes szöveg, szerző, cím, kulcsszavak, folyóirat neve, földrajzi fogalom stb. A keresőmezők bővülése mellett a szűkítőknél is több beállítási lehetőségünk van, amivel összetettebb keresések megfogalmazása is lehetővé válik.

Az egyszerű és az összetett keresés mellett elérhető még a vizuális keresés is, ami témakörök alapján való keresést tesz lehetővé. A jegyzetben ezzel részletesebben nem foglalkozunk.

Találatok megjelenítése az EBSCO-ban

A találati oldal tetején látható a keresőmező, benne a beírt keresőkifejezéssel, amire ezeket a rekordokat kaptunk. A találati listában a keresett kifejezés(ek)e)t *félkövér és dőlt* szedéssel emeli ki a rendszer. Így már elsőre látható, hogy a rekordban hol fordul elő az adott kifejezés. Mind az egyszerű, mind az összetett keresés használata után lehetőségünk van a keresés további finomítására, a rekordok számának szűkítésére a jobb és bal oldali oszlopok segítségével.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a **<http://search.ebscohost.com>** címen érhető el.

2.4. Az EISZ adatbázis

Az EISZ az EBSCO-val ellentétben nem egy adatbázis-szolgáltató, hanem adatbázisok egységes elérését biztosító oldal.

Az Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) nemzeti program célja, hogy a felsőoktatás és a tudományos kutatás számára nélkülözhetetlen elektronikus információforrásokat központilag, nemzeti licenc alapján vásárolja meg, amelynek eredményeként az eddigieknél lényegesen több információt tud biztosítani a teljes hazai és a határon túli magyar felsőoktatás és kutatói közösség, a használók számára. Az EISZ fontos része a felsőoktatási fejlesztési programnak, jelentősen megnöveli a magyar felsőoktatási intézmények versenyképességét, és egyben elősegíti az információhoz való hozzáférés demokráciájának kiterjesztését is.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu/> címen érhető el.

Az EISZ szolgáltatásait a hazai felsőoktatási intézmények hallgatói, PhD-hallgatói, oktatói, kutatói érhetik el. Az EISZ használatának infrastrukturális feltétele, hogy a számítógép közvetlenül csatlakozzon a nemzeti kutatói hálózathoz. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy az EISZ szolgáltatásai az intézmény területéről elérhetőek, otthonról nem. Amennyiben nem a felsőoktatási intézmény területéről próbáljuk a szolgáltatásokat elérni, akkor az nem hozzáférhető, mivel a rendszer a hozzáférést IP-cím alapján biztosítja.

Az EISZ egy tudományos információs portál, amelynek szolgáltatásait egyedi felhasználónévvel lehet elérni. Ezért az első alkalommal a <regisztráció> menüpontot kell kiválasztani.

Az EISZ által elérhető adatbázisok köre intézményenként változik, a jegyzetben a Szent István Egyetemről elérhető adatbázisokat mutatjuk be.

3. A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár

3.1. A Könyvtár használatára vonatkozó kiemelt információk

A Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár (korábbi nevén: Gödöllői Tudományos Könyvtár) dokumentumai az olvasói terekben elhelyezett szabadpolcokon, az intézeti és/vagy tanszéki könyvtárakban és a raktárakban találhatóak. (A tanszéki könyvtárak speciális gyűjtemények, a tanszéki műhelymunka nélkülözhetetlen eszközei.)

A Könyvtár szabadpolcain elhelyezett dokumentumok az ETO (részletei megtalálhatóak a 1.3.2. fejezetben) szerint kerültek elhelyezésre. A 6-os főosztályból a 63, mezőgazdaság kiemelésre került, a könnyebb, egyszerűbb kereshetőség miatt. Az ETO mellett a könyvek könnyebb megtalálását segíti a Cutter-szám is.

3.1.1. Könyvtárhasználati Szabályzat

A *Könyvtárhasználati Szabályzat* részletesen szól a beiratkozás, a kölcsönzés feltételeiről, az olvasói terek használatáról, a könyvtári szolgáltatásokról, a használók jogairól és kötelezettségeiről.

A kölcsönzés a HunTéka integrált könyvtári rendszerben történik. Kölcsönözni csak személyesen lehet, amelynek feltétele a beiratkozás és a saját névre szóló érvényes olvasójegy! A könyvtári tagságot évenként szükséges megújítani!

A szabadpolcon elhelyezett kölcsönözhető könyvek azonnal használhatók, míg a raktárakban lévőket kériőlapon – a katalógusok adatai alapján – a kölcsönzőpultnál kell kölcsönzésre, illetve helyben olvasásra kikérni.

Egy olvasónál összesen 8 kikölcsönzött könyv lehet.

A kölcsönzési határidő dokumentumonként eltérő (1, illetve 4 hét). Hosszabbítás egy alkalommal lehetséges, a kölcsönzési határidő lejárta előtt, amennyiben az adott dokumentumra nincs előjegyzés. A zárást megelőző egy órában „rövid” időtartamú (éjszakai) kölcsönzés vehető igénybe. Az így kikölcsönzött műveket a legközelebbi nyitás idejére, legkésőbb a nyitás utáni első órában kell visszahozni. Az időben vissza nem hozott könyvekért késedelmi díjat számolunk fel.

A könyvek kölcsönzésére előjegyzés kérhető.

A kölcsönzési időket az olvasóteremben elhelyezett könyvek gerincén színes csík jelzi:

- a nem kölcsönözhető példányok ■ piros
- a csak egy napra kölcsönözhető példányok ■ sárga
- az egy hétre kölcsönözhető példányok ■ kék
- az egy hónapra kölcsönözhető példányok ■ zöld

3.1.2. Raktári kériőlap

Amennyiben a kért dokumentum raktárban van, a raktári kériőlap adatai alapján lehetséges a hozzáférés. A kért adatok pontos kitöltése (raktári szakjelzet, példányazonosító stb.) azért nagyon fontos, mert a pontatlan vagy hiányos adatok esetén nem kereshető meg a raktárak polcain a kért dokumentum.

Cédulakatalógus alapján igényelt dokumentum esetében a Raktári szakjel, számítógépes adatbázis alapján igényelt dokumentumhoz a Raktári szakjel és Példányazonosító pontos kiírása szükséges.

A könyvek a raktárban hatjegyű raktári jelzet (például: 121.104) vagy vonalkód (például: D00047240) alapján vannak elhelyezve. A folyóiratok FK, FF vagy FO + szám jelzet alatt szerepelnek (például: FO 10.518), míg a tanszéki állomány jele a T és szám (például: T4–3085).

Fontos! Számítógépes katalógus alapján csak azt a dokumentumot kell kiírni, amelyikből a raktárban van használható példány.

3.1.3. Helyben használható, olvasható dokumentumok

Attól függetlenül, hogy hagyományos vagy számítógépes rendszerben került feldolgozásra, kizárólag helyben olvasható dokumentumok:

- a kutatói segédkönyvek, valamint az egy példányban beszerzett művek;
- a folyóiratok, napi- és hetilapok;
- a régi, ritka könyvek (RR Különgyűjtemény);
- doktori értekezések, a tanszékeken, illetve intézetekben elhelyezett szakdolgozatok, TDK-dolgozatok;
- az Egyetemtörténeti Különgyűjtemény dokumentumai;
- CD-k, DVD-k.

3.1.4. Könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtárközi kölcsönzés célja a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban nem található dokumentumok hozzáférhetővé tétele. A szolgáltatást igénybe veheti a SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár bármely beiratkozott olvasója, aki vállalja a külön útmutatóban leírt könyvtárközi kölcsönzési szabályok betartását.

A könyvtári számítógépek elsősorban az elektronikus katalógus és az adatbázisok elérését szolgálják, de a forgalomtól, szabad helyektől függően internetezésre, dokumentumok készítésére is használhatók a szerzői és személyiségi jogok figyelembe vételével.

A könyvtári számítógépekről érhető el az előfizetett adatbázisok, és ezek használhatók NAVA-pontként is.

A Könyvtár területéről elérhető és használható az egyetemi wifi hálózat is.

SZIA (Szent István Egyetemi Archívum) – E-Könyvtár

A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár digitalizált dokumentumai:

- Mezőgazdasági Szemle 1883–1890 közötti évfolyamai.
- Válogatás a Régi Ritka Könyveink gyűjteményéből.
- A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár honlapja: <http://lib.szie.hu>

3.1.5. Online szolgáltatások

A Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár honlapjáról (<http://lib.szie.hu>) több online szolgáltatás is elérhető. A Szolgáltatások → eSzolgáltatások menüpont alatt az oldalra való belépés után érhető el az űrlapok. Ezen űrlapok segítségével a kikölcsönzött dokumentumok a lejáratú idő előtt hosszabbíthatók, raktári könyvek, folyóiratok előkészítése kérhető, beszerzésre javasolható dokumentumok, leadható a könyvtárközi kölcsönzés megrendelése, valamint irodalomkutatáshoz, könyvtárhasználathoz könyvtáros kérhető, választható. A könyvtári honlapra ugyanazzal a felhasználónévvel és jelszóval lehet bejelentkezni, mint az egyetemi webmailre és az elearning portálra.

A Könyvtár honlapjáról érhető el az elektronikus katalógus, aminek segítségével a Könyvtár állományában akár otthonról, a nap 24 órájában kereshetünk.

3.2. A Könyvtár tájékoztató eszközei

A Könyvtár használata során különböző tájékoztató eszközök segítenek abban, hogy a megfelelő, releváns irodalom megtalálható legyen önállóan vagy a könyvtáros közreműködésével. Ezen tájékoztató eszközök két csoportját különböztetjük meg:

- közvetlen és
- közvetett tájékoztató eszközök.

A közvetett tájékoztató eszközöknek szintén két fajtájuk van:

- dokumentációs szolgáltatások és
- katalógusok (hagyományos cédulakatalógusok és számítógépes katalógusok).

A dokumentációs szolgáltatások fő típusai:

- bibliográfiák*: a szakirodalmi dokumentumok legjellemzőbb jegyei alapján adnak számot, s meghatározott szempontok szerint rendezett jegyzékek (az adott gyűjteményektől függetlenül); a bibliográfia lehet: általános, szak, annotált, teljességre törekvő, válogató, retrospektív, kurrens stb.
- referáló folyóiratok*: a folyóiratokban megjelenő publikációk címadatain kívül rövid tartalmi kivonatot is közölnek (a referáló folyóiratokról részletek a jegyzet 1. fejezetében találhatóak).
- tömörítvény*: amennyiben a referátum terjedelme eléri az eredeti közlemény felét, tömörítvénynek nevezzük; leírják a közlemény minden lényeges mondanivalóját, közlik a benne levő összefüggéseket, legfontosabb ábrákat, s feltüntetik az eredeti dokumentum minden jelentősebb bibliográfiai adatát is.
- *szemle*: több, hasonló tartalmú dokumentum egységes vezérelv alapján történő feldolgozását jelenti, s az elemzett művek minden lényeges gondolatát tartalmazza; bizonyos szemle folyóiratok általános, összefoglaló elnevezését is jelenti, amelyek kizárólag szemleleckéket tesznek közzé.

A könyvtári katalógusok lehetnek:

hagyományos cédulakatalógusok és számítógépes katalógusok.

A Könyvtár katalógusainak részletes bemutatására a következő két alfejezetben kerül sor.

3.3. Hagyományos könyvtári katalógusok

A Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár könyvtári állománya (könyvek, folyóiratok) 1993-ig cédulakatalógusokban, azt követően pedig számítógépes könyvtári rendszerben került feltárássra.

A hagyományos cédulakatalógusok az egyes dokumentumok alapadatait, az azonosításukhoz szükséges adatokat tartalmazzák.

Hagyományos katalógusok:

Könyvekről

- Szerzői betűrendes katalógus 1986-ig

- Szerzői betűrendes katalógus 1986–1993-ig
(Az 1986-tól az újraindított betűrendes katalógusban a közben megváltozott nemzetközi címléírási szabvány szerint kerültek feldolgozásra a dokumentumok.)
- Bibliográfiai tárgyszó-katalógus 1993-ig
(A katalógusban az irodalmi jegyzékeket is tartalmazó dokumentumok találhatóak meg, azok tartalmát kifejező tárgyszavak betűrendjében.)
- Sorozati katalógus 1993-ig
(A sorozatok címének betűrendjében tájékoztat arról, hogy az egyes sorozatokból milyen kötetek találhatóak meg a könyvtári állományban.)
- Szakkatalógus (ETO) 1977-ig
- Szakkatalógus (ETO) 1977–1993-ig
(A könyvtári szakkatalógusokban a dokumentumok csoportosítása az Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) rendszerére épül, így ennek megfelelően a cédulák besorolása az ETO jelzetek besorolási elvei szerint történt. Egy adott dokumentum cédulái annyi helyre kerültek, ahány ETO-számot kapott. Ez teszi lehetővé a könyv többszemponútú keresését.)
- Földrajzi katalógus 1993-ig
- Szépirodalmi katalógus 1993-ig (címek szerinti betűrendben)
(A szépirodalmi művek betűrendes raktározása Cutter-szám, azaz betűrendi jelek alapján történik.)

Segédkönyvekről

- Betűrendes katalógus 1993-ig (szerző és cím szerint)
- Tárgyszó-katalógus 1993-ig
- Szakkatalógus (ETO) 1993-ig

Folyóiratokról

- Betűrendes katalógus 1993-ig
- Szakkatalógus (ETO) 1993-ig

3.4. Számítógépes könyvtári katalógus: HunTéka – a SZIE Könyvtárainak Közös Katalógusa

Monguz	A Monguz egy platformfüggetlen keretrendszer, amely távoli információforrások közös felületen való lekérdezésére szolgál. A különböző adattárak lekérdezését, és az eredmények különféle protokollok szerinti megjelenítését vagy továbbítását könnyen bővíthető plugin (beépülő modul) rendszer segítségével valósítja meg. Magyar Országos Közös Katalógus Egyesület felkérésére elkészült a MOKKA Monguz felülete. A rendszer célja, hogy a Monguzsal rendelkező intézmények saját keresőfelületükön keresztül tudjanak a MOKKA katalógusában is keresni, és onnan rekordokat letölteni.
HunTéka	HunTéka korszerű, integrált könyvtári rendszer. Moduláris felépítésű: katalogizáló, kölcsönző, olvasói katalógus (Web OPAC), szerzeményezési (gyarapítási) és folyóirat-kezelő (periodika) modul. A HunTéka rendszer használatával a könyvtárak képesek csatlakozni a virtuális katalógus-szolgáltatásokhoz. Használatával a könyvtár az információ korának meghatározó szereplőjévé válva betöltheti újrafogalmazott küldetését: a hagyományos értelemben vett könyv-tárból a legtágabb értelemben vett információ-tárrá váljon.

A Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár állománya (könyvek, folyóiratok) 1993-tól számítógépes rendszerben kerül feldolgozásra, amelyben már könnyen és több szempont szerint is lehetséges keresni. Amennyiben a keresett dokumentum nem található, a hagyományos cédulakatalógusokban is keresni kell!

A Monguz a Szent István Egyetem könyvtárai által használt integrált rendszer, a HunTéka keresőfelülete. A Monguz nevű számítógépes rendszerben a helyi állományon kívül a SZIE

valamennyi karának könyvtári állománya is kereshető, szerző, cím, tárgyszó szerint (SZIE Könyvtár Közös Katalógusa).

Hozzáférés:

A számítógépes katalógus bárholonnan, közvetlenül elérhető a számítógépes hálózaton (az interneten keresztül), valamint az Egyetem Könyvtári honlapjáról. A Könyvtáron belül pedig a katalógusteremben elhelyezett számítógépekről. A katalógus elérési címe:

<http://gaia.szie.hu:8080/monguz2/index.jsp>

<http://lib.szie.hu> Főoldal → Katalógus menüpont

Az OPAC a keresés mellett több funkciót is betölt. Lehetőség van egyéni belépésre: vonalkód és jelszó segítségével. A vonalkód az olvasójegy száma, a rendszer által generált jelszót pedig legelső alkalommal a Kölcsonzópultban lehet megtudni, majd tetszés szerint megváltoztatható. Itt láthatók a könyvtárhasználónál aktuálisan lévő könyvek, azok lejárat ideje, függőben lévő előjegyzései, sőt a lejárat előtti hosszabbítás itt is lehetséges (ld. fent).

Az állományban való keresésre több lehetőségünk van. A Keresés menüpontban kiválaszthatjuk, hogy mely tagkönyvtár(ak) állományában szeretnénk keresni, valamint bonyolultabb, összetett keresőkérdések összeállítására is van lehetőségünk. A Böngészés menüpontban pedig egy kiválasztott könyvtár állományát tekinthetjük át a szerzők, tárgyszavak vagy címkezdő szavak betűrendjében. Fontos tudni a főoldalról elérhető Gyorskereséséről, hogy az a SZIE összes könyvtárának gyűjteményében egyszerre keres.

Az elektronikus katalógus kezdőoldala:

HUNTEKA Szent István Egyetem Könyvtárainak Közös Katalógusa

Olvasói belépés
Vonalkód: Jelszó:

Belépés

Katalógus
Keresés
Böngészés
Információk
Segítség
Gyorskeresés
Cím:
Szerző:
Saját OPAC
Személyes adatok
Kölcsönzések
Előjegyzések
Üzenetek

Szent István Egyetemi Könyvtár
Igazgató: [Koószné Török Erzsébet](#)
Tel: +36-28-522-004
Honlap: <http://www.szie.hu/Konyvtarak>

Tagkönyvtárak

Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár
Cím: 2100 Gödöllő, Péter K. u. 1.
Tel: +36 28 522 000/1173
Honlap: <http://lib.szie.hu/>
Olvasói belépés: [A lokális katalóguson keresztül](#)
Rekordok száma: 69 923
Utolsó frissítés: 2010. augusztus 5.

Állatorvos-tudományi Könyvtár
Cím: 1078 Budapest, István u.2.
Telefon: +36 1 478 4226
Honlap: <http://konyvtar.univet.hu>
Olvasói belépés: [A lokális katalóguson keresztül](#)
Rekordok száma: 66 745
Utolsó frissítés: 2009. augusztus 10.

Ybl Miklós Építéstudományi Kar Könyvtára
Cím: 1146 Budapest, Thököly út 74.
Telefon: +36 1 252 1270/147
Honlap: <http://konyvtar.vmmf.hu>
Rekordok száma: 6 719
Utolsó frissítés: 2010. július 30.

Alkalmazott Bölcsészeti Kar Könyvtára, Jászberény

A <Keresés>-re kattintva a keresőúrlap jelenik meg.

HUNTEKA Szent István Egyetem Könyvtárainak Közös Katalógusa

Olvasói belépés
Vonalkód: Jelszó:

Katalógus
Keresés
Böngészés
Információk
Segítség
Gyorskeresés
Cím
Szerző

Saját OPAC
Személyes adatok
Kölcsönzések
Előjegyzések
Üzenetek

Szerző És
Nyelv Angol És
Tárgyszó magyarország És
Megjelenés éve

Találat ablak mérete: 10 Keres Töröl

Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár Állatorvos-tudományi Könyvtár
 Jászberényi Főiskolai Kar Könyvtára Ybl Miklós Műszaki Főiskolai Kar Könyvtára

A példában egy angol nyelven megjelent, Magyarországgal foglalkozó dokumentumot keresünk a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár állományában. A keresési szempontokat (szerző, cím, nyelv, tárgyszó...) lenyíló mezők segítségével állíthatjuk be. Az egyes szempontok szabadon variálhatók és ismételhetők, így például mind a négy esetben beállíthatjuk a tárgyszót is.

A középső, keresőmezőbe olyan szerzőket, címeket, tárgyszavakat szükséges beírunk, amik a katalógusban szerepelnek. Kis- és nagybetűk különbségén kívül, elgépelés esetén nem kapunk találatot. A dokumentumtípust és az adott nyelvet lenyíló mezőkből választhatjuk ki. A keresésnél, ha a címet választottuk ki, és melléírunk egy szót, akkor az a cím bármely részében szerepelhet, tehát lehet a cím utolsó szava is, találatot kapunk rá. A keresőmezőkben a helyettesítő karaktereket használhatjuk, és logikai operátorokkal kapcsolhatjuk össze az egyes sorokban beállított keresési ismérveket.

Az űrlap értelemszerű kitöltése után a <Keres> gombra kattintva indítható el a keresés.

HUNTEKA Szent István Egyetem Könyvtárainak Közös Katalógusa

Olvasói belépés
Vonalkód: Jelszó:

Katalógus
Keresés
Böngészés
Információk
Segítség
Gyorskeresés
Cím
Szerző

Saját OPAC
Személyes adatok
Kölcsönzések
Előjegyzések
Üzenetek

Találatok száma: 273 (Nyelv=Angol ÉS Tárgyszó=magyarország)
[1-10] [11-20] [21-30] [31-40] [41-50] [51-60] [61-70] [71-80] [81-90] [91-100]

1. 30' Hungary [Videók.] / rendező - operatőr Bródy Péter [Videokazetta]. [199.] KDKL
(T100-33)

2. 41. Georgikon Napok Keszthely : 1999. szeptember 23 - 24. Keszthely : Agrárjövőknek alapja a minőség : Előadások / összeáll. Sényi Péternél [Inventarizált anyag]. 1999 (C54494) KDKL

3. 1980 Hungarian census of population. Summary data / [Publ. by the Hungarian Central Statistical Office. (Prep. by the Population Statistics Department of the Central Statistical Office.)] [Inventarizált anyag]. 1984 (186.487) KDKL

1990 Hungarian census data with query and mapping : [Statistical DataBase Query] KDKL

A találati listában ekkor minden olyan rekord láthatóvá válik, amely a keresőkifejezésnek eleget tesz. A listában látható, hogy nem csak angol, hanem magyar nyelvű dokumentumokat is kaptunk. Ennek oka, hogy ha az adott könyvben, folyóiratban szerepel angol nyelvű összefoglaló, akkor nyelv nélkül az összes, a dokumentumban előforduló nyelv szerepelni fog.

A kívánt mű címére kattintva megjelennek a kiválasztott dokumentum bibliográfiai adatai és a példányok státusza: kölcsönözhető-e, vagy éppen ki van kölcsönözve, nem kölcsönözhető a példány, vagy tanszéki könyvtárban található. A részletes, egy példányt mutató képernyőfotó a böngészés végén szerepel.

Böngészés

Akkor érdemes használni, ha a keresendő dokumentum adatairól (például cím, szerző) nincsenek pontos ismereteink. A <Böngészés> fülre kattintva a megjelenő mezőbe írhatjuk be a keresőszót. Alapértelmezésben a rendszer a <Szerző> indexet kínálja fel. A mezőnév melletti nyílra kattintva a legördülő listában az összes választható mezőnév megjelenik: szerző, cím, tárgyszó, sorozat, ETO jelzet, kiadás helye, gyártó/nyomda, kiadó neve. A szükséges mezőnév kiválasztása után, a keresőkifejezés beírásával az <Ugrás> gombra kattintva indítható a böngészés.

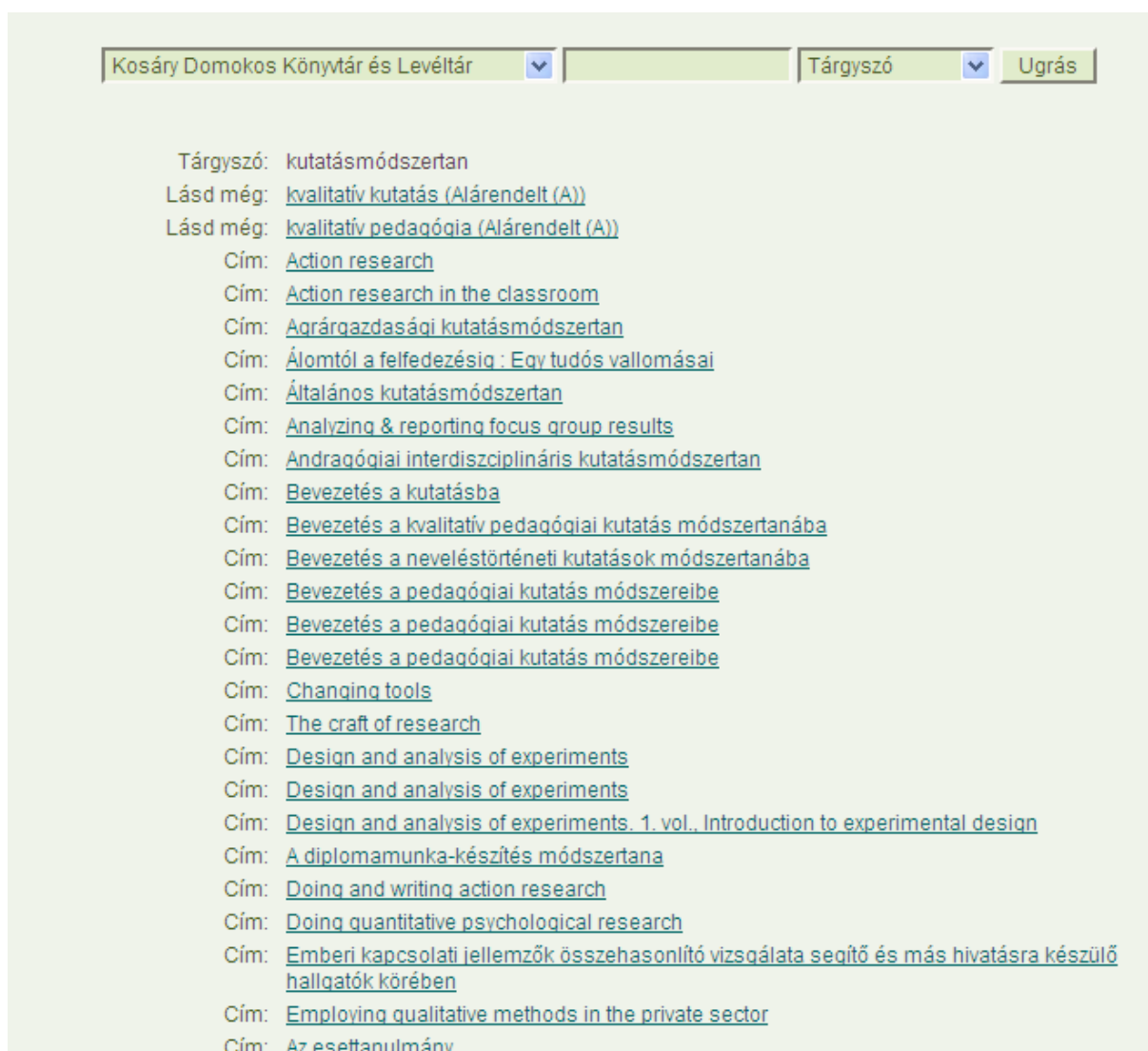
The screenshot shows the library catalog interface. At the top, there is a logo for 'HUNTEKA' and the text 'Szent István Egyetem Könyvtárainak Közös Katalógusa'. On the right, there is a login section titled 'Olvasói belépés' with fields for 'Vonalkód:' and 'Jelszó:'. Below this, there is a 'Katalógus' sidebar with various navigation options. The main search area shows a dropdown menu for 'Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár' and a search box containing 'Szerző'. A dropdown menu is open, showing options: 'Szerző', 'Cím', 'Tárgyszó', 'Sorozat címe', 'ETO jelzet', 'Kiadás helye', 'Gyártó/Nyomda', and 'Kiadó neve'. Below the search box, a list of authors is displayed, including 'A. Fodor Ágnes', 'A. Gergely András', 'A. Jászó Anna', 'A. Katona Ildikó', 'A. Sajtó Enikő', 'Aage, Hans', 'Aaheim, H. Asbjorn', 'Aalst, van Roel M.', and 'Aaouine, Mohamed'.

A képen látható, hogy az index elemei alapesetben betűrendben jelennek meg, a böngészés segítségével pedig ebben a betűrendben ugrálhatunk.

The screenshot shows the library catalog interface. At the top, there is a logo for 'HUNTEKA' and the text 'Szent István Egyetem Könyvtárainak Közös Katalógusa'. On the right, there is a login section titled 'Olvasói belépés' with fields for 'Vonalkód:' and 'Jelszó:'. Below this, there is a 'Katalógus' sidebar with various navigation options. The main search area shows a dropdown menu for 'Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár' and a search box containing 'kutatás'. A dropdown menu is open, showing options: 'Tárgyszó', 'Cím', 'Szerző', 'Sorozat címe', 'ETO jelzet', 'Kiadás helye', 'Gyártó/Nyomda', and 'Kiadó neve'. Below the search box, a list of subjects is displayed, including 'kutatás', 'kutatásértékelés', 'kutatás-fejlesztés', 'kutatási jelentés', 'kutatásinfrastruktúra', 'kutatásiránvítás', 'kutatásmódszertan', and 'kutatástervezés'.

A kutatás tárgyszót beírva, majd a böngészést lefolytatva a beírt elemhez legközelebbi tételhez ugrik a lista. A helyettesítő karakterek használata nem szükséges, mivel a böngészésbe szókezdeményeket is beírhatunk, találatot fogunk kapni, hiszen a program a megadott keresőkifejezéshez legközelebb álló rekordtól kezdi a listázást.

A listából a kutatómódszertan tárgyszót kiválasztva, majd rákattintva láthatjuk a hozzá tartozó címeket. Tehát azon dokumentumok listáját, amik a kutatómódszertan témakörével foglalkoznak. A címek felsorolása előtt további, kapcsolódó tárgyszavakat (kvalitatív kutatás, kvalitatív pedagógia) is megjelenít a rendszer, ami az irodalomkeresésünket, kutatásunkat segítheti.

The screenshot shows a search interface with a header bar containing 'Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár', a search input field, and a 'Tárgyszó' dropdown menu. Below the header, the search results are displayed as follows:

- Tárgyszó: [kutatómódszertan](#)
- Lásd még: [kvalitatív kutatás \(Alárendelt \(A\)\)](#)
- Lásd még: [kvalitatív pedagógia \(Alárendelt \(A\)\)](#)
- Cím: [Action research](#)
- Cím: [Action research in the classroom](#)
- Cím: [Agrárgazdasági kutatómódszertan](#)
- Cím: [Álomtól a felfedezésig : Egy tudós vallomásai](#)
- Cím: [Általános kutatómódszertan](#)
- Cím: [Analyzing & reporting focus group results](#)
- Cím: [Andragógiai interdiszciplináris kutatómódszertan](#)
- Cím: [Bevezetés a kutatásba](#)
- Cím: [Bevezetés a kvalitatív pedagógiai kutatás módszertanába](#)
- Cím: [Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába](#)
- Cím: [Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe](#)
- Cím: [Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe](#)
- Cím: [Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe](#)
- Cím: [Changing tools](#)
- Cím: [The craft of research](#)
- Cím: [Design and analysis of experiments](#)
- Cím: [Design and analysis of experiments](#)
- Cím: [Design and analysis of experiments. 1. vol., Introduction to experimental design](#)
- Cím: [A diplomamunka-készítés módszertana](#)
- Cím: [Doing and writing action research](#)
- Cím: [Doing quantitative psychological research](#)
- Cím: [Emberi kapcsolati jellemzők összehasonlító vizsgálata segítő és más hivatásra készülő hallgatók körében](#)
- Cím: [Employing qualitative methods in the private sector](#)
- Cím: [Az esettanulmány](#)

A címek betűrendben jelennek meg, a névelők nélküli címek betűrendjében. Az elektronikus katalógusok is megőrizték a betűrendes cédulakatalógusok azon tulajdonságát, hogy a címkezdő névelőt nem veszik figyelembe. Ezt fontos tudni címre való böngészésnél is.

A címek közötti azonosság különböző kiadású példányokra utal.

A betűrendes listából kiválasztott címre kattintva megjelenik a dokumentum teljes rekordja. Példánkban *A kutatómódszertan alapjai* című dokumentumot választottuk, ami a képernyőfotón már nem látszik.

Cím: A kutatómódszertan alapjai : Tanácsok, tippek, trükkök (nem csak szakdolgozat-íróknak)

Dokumentumtípus: Könyv (monografikus szint)

Szerzőségi közlés: Majoros Pál

Információhordozó: nyomtatott anyag

Szerző: [Majoros Pál](#)

Kiadás helye: [Budapest](#)

Kiadó neve: [Perfekt](#)

Megjelenés éve: [2004]

Fizikai leírás: 250 p. ; 24 cm

Megjegyzések: A könyv a "Kutatómódszertan" c. főiskolai jegyzet jelentősen bővített és aktualizált átdolgozása

Megjegyzés a rejtett bibliográfiáról: Bibliogr.: p. 220-222.

ISBN/ár: 963 394 584 4 fűzött : 2000.00

Tárgyszó: [kutatómódszertan](#)

Tárgyszó: [kutatósszervezés](#)

Tárgyszó: [szakdolgozat készítése](#)

Tárgyszó: [tudományos publikáció technikája](#)

Formai tárgyszó: [tankönyv](#)

ETO jelzet: 001.8

ETO jelzet: 001.891

ETO jelzet: (075.8)

Nyelv: *Magyar

Összes példány: 6 / jelenleg hozzáférhető: 6

Példányazonosító	Raktári jelzet	Gyűjtemény	Besorolás	Státusz	Kölcsönzés lejárta
C00059893	001.8 - M20	Kölcsönzőterem	csak 1 hétre kölcsönözhető	hozzáférhető	--
C00059894	C59894	Raktár	nem kölcsönözhető	hozzáférhető	--
C00060487	67-11/2006	Kölcsönzőterem	csak 1 hétre kölcsönözhető	hozzáférhető	--
C00060488	001.8 - M20	Kölcsönzőterem	kölcsönözhető	hozzáférhető	--
T103-2493	T103-2493	Humánerőforrás Menedzser Távoktatási Központ	Tanszéki tulajdon	hozzáférhető	--
T79-3548	T79-3548	Gépüzemeltetés és Rendszertechnika Tanszék	Tanszéki tulajdon	hozzáférhető	--

A kiválasztott dokumentum rekordja. Megjelenítési formák közül érdemes a részletes megjelenítést választani, mert az több adatot tartalmaz a dokumentumról, így annak kézbevétele nélkül, akár otthonról is eldönthetjük, hogy ez a könyv releváns-e a kutatásunk szempontjából. A Rövid és a Részletes megjelenítés között a jobb felső sarokban látszó legördülő menü segítségével tudunk váltani.

Fontos információt hordoz a dokumentumtípus sor, amiből megtudhatjuk, hogy ez éppen egy könyv, de lehetne régi könyv, CD, DVD vagy folyóirat (periodika) is.

A kiadási adatok közül az irodalomkutatás szempontjából a terjedelem lehet meghatározó, valamint a Bibliográfiai megjegyzés sor. A könyvben található irodalomjegyzékből ugyanis további, a keresett témához kapcsolódó szakirodalmat találhatunk.

A tárgyszavak segíthetnek eldönteni, hogy milyen szempont szerint közelíti meg az adott dokumentum a keresett témát, vagy mennyire részletesen foglalkozhat vele. A tárgyszavak is, de az összes aláhúzott kifejezés linkként működik az elektronikus katalógusban, ami annyit tesz, hogy például a tankönyvre kattintva a rendszer lefuttat egy keresést az összes tankönyvre.

Használat szempontjából pedig a keretben található példányadatok a meghatározóak. Ezek mutatják ugyanis, hogy ennek a könyvnek ebből a kiadásából a Könyvtár állományában összesen hány darab található. Esetünkben az utolsó 2 példány tanszéki könyvtárakban, míg a többi a Könyvtárban található. A Raktári példányt kérelmezés után lehet használni, míg a kölcsönzőtermieket a Raktári jelzet oszlop alapján találjuk meg a polcokon.

A keretben láthatóak még az egyes példányokhoz tartozó kölcsönzési idők is, valamint a példányok hozzáférhetősége. Ha valamelyik ki lenne kölcsönözve, akkor a hozzáférhető helyett kölcsönözve feliratot látnánk, valamint az utolsó oszlopban a lejárat határidőt. Ha az összes példány mellett a kölcsönözve feliratot látjuk, akkor előjegyzést adhatunk le az adott dokumentumra. Ez azt jelenti, hogy akinél most van az adott könyv, nem tudja meghosszabbítani a kölcsönzési időt, és a kért könyvet félreteszik számunkra, amelyet a kölcsönzőpultban kell elkérnünk, miután e-mailben értesítést kaptunk a dokumentum beérkezéséről a könyvtárosoktól.

Katalógusunkban a folyóiratcikkeket külön dokumentumokként nem dolgozzuk fel, így a folyóiratokról csak évfolyam- és lelőhelyadatokat kaphatunk (melyik évben és hol található).

4. Multidiszciplináris adatbázisok

4.1. Academic Search Complete

Az EBSCO felületéről elérhető multidiszciplináris adatbázis. Az Academic Source Complete a világ legértékesebb és legátfogóbb, tudományos igényű, multidiszciplináris teljes szövegű adatbázisa, amely 7100 teljes szövegű periodikumot tartalmaz, 6100 lektorált folyóiratot beleértve. A teljes szövegeken kívül több mint 11200 folyóirat és összesen több mint 12700 kiadvány, köztük monográfiák, beszámolók és konferencia-előadások indexelését és referátumait foglalja magában. Az adatbázis PDF-tartalma 1887-ig nyúlik vissza, és a teljes szövegű anyagok többsége kereshető PDF formátumban van. Több mint 1300 folyóirathoz állnak rendelkezésre kereshető idézetek.

Az adatbázisban elérhető a Hivatkozott referenciák keresési mód is, amivel egy konkrét folyóiratcikkre vagy szerző írására való hivatkozó cikket kereshetjük meg.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

4.2. EPA (Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázis)

Az Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázis célja, hogy összegyűjtse a magyar nyelven megjelenő nyomtatott és elektronikus időszaki kiadványokat. A gyűjteményben tudományos, ismeretterjesztő és szépirodalmi kiadványok is szerepelnek.

Az Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázis a Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) kezdeményezése, mely a magyar vonatkozású elektronikus időszaki kiadványok könyvtári igényű nyilvántartására, illetve egyes folyóiratok archiválására irányul. A szolgáltatás célja, hogy létrejöjjön és minél tovább rendelkezésre álljon az elektronikus időszaki kiadványok több szempontból visszakereshető katalógusa, illetve, hogy minél több digitális periodika juthasson stabil hozzáférésű megjelenési módhoz és szakmai támogatáshoz; a felhasználók pedig minél könnyebben tájékozódjanak az e-periodikumok világában.

Az Elektronikus Periodika Archívum fejlesztése 2003-ban kezdődött, először csak a gyűjtemény létrehozásával. Ebben nagyrészt más forrásokon is fellelhető kiadványok találhatóak, de pár tételnek az EPA Archívum az egyetlen lelőhelye. Az archívumban található e-folyóiratok számára az EPA-szolgáltatás stabil hozzáférést, megjelenés- és formátumbeli egységet biztosít. Ezenfelül az archivált tételek nagy részében lehetőség van a teljes szövegű keresésre. Az állomány egyre gyarapszik, egyrészt az újonnan felkerülő tételekkel, másrészt a frissülő archivált kiadványok újabb és újabb számaival.

2004 nyarán nyílt meg a nyilvánosság előtt a bibliográfiai adatbázis, amely az EPA által archivált tételek mellett leírja az interneten hozzáférhető, valamint offline módon (CD-n vagy DVD-n) megjelent magyar vagy magyar vonatkozású elektronikus időszaki kiadványokat is. Az adatbázisban könyvtári szempontokat alkalmazva készítik el a kiadványok leírását és minél több hasznos információt és forrást csatolnak azokhoz. Az adatbázis tételei több szempontból visszakereshetők a szolgáltatás nyitólapjáról, és ahogy gyarapszik abban a tételek száma, úgy válik teljesebbé a kép a magyar online sajtóról.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül az <http://epa.oszk.hu> címen.

4.3. HUMANUS (Humántudományi tanulmányok és cikkek adatbázisa)

A HUMANUS feladata a magyar vonatkozású nyomtatott, elektronikus humántudományi (rész)dokumentumok – azaz időszaki kiadványok vagy tanulmánykötetek részeként megjelent dokumentumok – teljes körű bibliográfiai feldolgozása, tartalmi feltárása, rendszerbe foglalása. A bibliográfiai adatokat tartalmazó adatbázis az alábbi tudományterületek irodalmát dolgozza fel: irodalomtudomány, nyelvtudomány, történelemtudomány, hadtudomány, politikatudomány, könyvtártudomány, könyvtörténet, filozófia, vallás, teológia, művészet, neveléstudomány, néprajztudomány, helytörténet, kisebbségtudomány.

A Cikk-MOKKA-ként is ismert jellegzetes, két oszlopos keresőfelületen a HUMANUS mellett az alábbi adatbázisok tartalmában is kereshetünk: HUNI – Hungarika Információ, Magyar Nyelvű Filozófiai Irodalom, MANCI – Magyar és nemzetközi könyvtártudományi cikkek, MANCI Referátumok (MANRF), IKER – Magyar Időszaki Kiadványok Repertórium, Nemere-cikkrepertórium, Romániai Magyar Társadalomtudományi Irodalom (Kolozsvár). Továbbá az Országos Idegennyelvű Könyvtár, az Országos Széchényi Könyvtár katalógusában, és a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Bibliográfiájában és egyetemi cikkeinek adatai között is kereshetünk.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.oszk.hu/humanus> címen.

4.4. HunDok

A HUNDOK külföldi sajtófigyelő adatbázist az Országgyűlési Könyvtárban 1991 óta építik a külföldi sajtó híreiből szemlélve.

A mintegy 20 napilap (köztük több, a szomszédos országokban magyar nyelven megjelenő napilap) és 10 hetilap tartalmi feltárásával épülő adatbázis tartalmazza a külföldi sajtó magyar vonatkozású, valamint a kelet-közép-európai régió országairól szóló elemző írásainak, továbbá néhány Magyarországon megjelenő idegen nyelvű lap cikkeinek jelentős részét. A válogatott sajtóelemzések bemutatják, hogy mit tart fontosnak a világ Magyarország és a kelet-közép-európai régió politikai és gazdasági eseményei közül. A cikkek forrásadataira, a szerzőre, a cím és a tartalmi összefoglaló szavaira lehet keresni az adatbázisban.

A több mint 130 ezer cikk adatait tartalmazó teljes adatbázisnak a 2000 és 2005 között feldolgozott anyagát az Országgyűlési Könyvtár honlapján lehet megnézni, míg a Könyvtár számítógépeiről a teljes adatbázis elérhető.

Hozzáférés:

Az előfizetett tartalom a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről.

A 2000 és 2005 közötti tartalom a <http://www.ogyk.hu> címen érhető el (Könyvtári adatbázisok → HunDok menüpont).

4.5. MasterFILE Premier

A kifejezetten a nyilvános könyvtárak számára készült, több tudományágat átfogó adatbázis több mint 1730 általános referencia kiadvány teljes szövegű változatát foglalja magában 1975-től kezdődően. Amellett, hogy a *MasterFILE Premier 64-64 NSE* az általános érdeklődés gyakorlatilag minden területét felöleli, tartalmazza továbbá közel 500 kézikönyv teljes szövegű változatát, 84 774 biográfiát, 100 554 eredeti forrásdokumentumot, valamint 235 186 fotó, térkép és zászló képgyűjteményét. Az adatbázis naponta frissül az EBSCOhost keresőrendszeren keresztül

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

4.6. MATARKA (Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa)

A Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisát (MATARKA) magyarországi intézmények könyvtárai építik 2002-től könyvtári együttműködés keretében.

Az így előállított gyűjtemény a Magyarországon vagy a környező országok magyar nyelvterületein kiadott túlnyomórészt magyar nyelvű szakfolyóiratok tartalomjegyzékeinek adatbázisa. A tartalomjegyzékek a nyomtatásban megjelent folyóiratok számainak tartalomjegyzékét tükrözik. Tartalmazzák a szerzőket, címeket, rovatokat és oldalszámokat, valamint ugrópontokat a cikkek teljes szövegére, ha az az interneten megtalálható.

Az egyes számok tartalomjegyzékének böngészése mellett lehetőség van a szerzők nevének és a címben levő szavak keresésére. A keresés szűkíthető idő, szakterület és folyóirat, valamint csak a teljes szövegre mutató cikkekre, illetve az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Elektronikus Periodika Archívumában (EPA) szolgáltatott teljes szövegű cikkekre. A MATARKA-nak az EPA-val együttműködési megállapodása van, melynek értelmében a közös folyóiratok esetében a teljes szöveges ugrópontok az EPA szolgáltató gépére mutatnak, így az ugrópontok nagy része nem változik.

A több mint 400 feldolgozott folyóirat közül egyes folyóiratok feldolgozásának évei változók, nem minden folyóirat érhető el az összes lapszámával.

Az adatbázisban sajnos tárgyszóra vagy témakörre való keresés nem érhető el.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.matarka.hu> címen.

Készült a és az valamint támogatásával

A legjobb megjelenítést Mozilla böngészővel 1024 x 768-as felbontásban lehet elérni. Ajánlott a JavaScript engedélyezése.

4.7. MDK (Magyar Digitális Képkönyvtár)

A Magyar Digitális Képkönyvtár 2008–2009-ben az Országos Széchényi Könyvtár irányításával és 48 magyar könyvtár összefogásával jött létre. Célja, hogy az ismert és kevésbé ismert képeket a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegye. A képkönyvtár gyűjtőköre – az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött képanyagon túl – kiterjed a különféle gyűjteményekben őrzött magyar vagy magyar vonatkozású kódexekre, helytörténeti fotótárakra, képeslapokra, plakátokra és más képi (vagy képként szolgáltatott) dokumentumokra (pl. kéziratokra). A reprezentatív válogatás létrehozásakor elsősorban az oktatási, a tudományos és kulturális szempontok dominálnak. A könyvtárakban őrzött, digitalizált képanyag összegyűjtésével és szolgáltatásával a felhasználók áttekintést kapnak a gyűjteményekben található értékekről, és szabadon felhasználhatják azokat tanuláshoz, ismeretszerzéshez vagy akár szórakozáshoz. A haszonszerzési célú felhasználáshoz az őrző könyvtár engedélyét kell kérni.

A hatalmas képmennyiségben keresésre és böngészésre is van mód. Kereséskor szabadon bővíthető szempontok hozzáadásával, valamint logikai operátorok segítségével juthatunk el a keresett képekhez, míg böngészéskor a képek témakörei alapján, vagy egy szempont, vagy a gyűjtemény, az őrző könyvtár alapján kapunk találatokat.

A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár az Alpok növényeit színes metszetekkel bemutató *Atlas der Alpenflora*, a huszadik század eleji népi építészetet ismertető *A magyar parasztház* című kötetekkel, valamint az Aulában található, Amergio Tot *A mag apoteózisa* című domborművének építését ábrázoló képekkel járult hozzá eddig a gyűjteményhez.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.kepkonyvtar.hu> címen.

4.8. MEK (Magyar Elektronikus Könyvtár)

Az immár 15 éves múltú visszatekintő Magyar Elektronikus Könyvtár, a MEK, 1995-ben indult. Gyűjtőköre alapján a MEK-ben csak magyar nyelvű vagy magyar, illetve közép-európai vonatkozású, tudományos, oktatási vagy kulturális célokra használható dokumentumok kapnak helyet: elsősorban szöveges művek, kisebb részben pedig térképek és kották. Gyűjti továbbá az elektronikus újságokat és folyóiratokat, valamint egyéb, könyvtári szempontból érdekes információforrások, szolgáltatások és dokumentumok címeit is.

A gyűjteményben szerző, cím, téma alapján kereshetünk vagy témakörök alapján böngészhetünk, de van lehetőség formátum alapján történő válogatásra is. A részletes keresésben indexből emelhetjük át a szerzőket, címeket. A legtöbb dokumentum HTML, doc, RTF, PDF és tömörített formátumban (ZIP) érhető el, de vannak hangoskönyvek is mp3-ban.

Jelentős a szépirodalmi gyűjtemény, de a természettudományok, a műszaki tudományok, a társadalomtudományok, a humán területek és a kézikönyvek területén is találhatunk műveket.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://mek.oszk.hu> címen.

4.9. MOKKA (Magyar Országos Közös Katalógus)

A Magyar Országos Közös Katalógus elnevezés rövidítése. A MOKKA Egyesület célja a magyar könyvtárakat és használóikat szolgáló, dokumentum- és információ-ellátásukat nagymértékben javító közhasznú tevékenység magyarországi könyvtári közös katalógizálási

rendszer létrehozására és működtetésére. A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár tagja a Mokka-nak. A MOKKA-R: Régi Nyomatványok Tagozat.

A **Magyar Országos Közös Katalógus** (MOKKA) lelőhely-adatbázis. Segítségével magyarországi könyvtárak állományában kereshetünk egyszerre.

Amikor az Olvasó a MOKKA adatbázisában keres, és – ha megtalálja a keresett dokumentumot – dönt az igénybe venni kívánt könyvtárról és a dokumentum igénybevételének módjáról. A központi adatbázisból a kereső „átléphet” a hálózat útján a megfelelő könyvtárak adatbázisaiba, hogy megállapítsa, vajon a dokumentum rendelkezésre áll-e.

MOKKA-R

MOKKA–Régi Nyomatványok (–1850)

A MOKKA–R a muzeális értékű könyvtári dokumentumok, azaz a magyarországi könyvtárak 1850 előtt megjelent kéziratos és nyomtatott dokumentumainak országos lelőhelyjegyzéke.

A MOKKA-R Tagozat célja a Kárpát-medence könyvtárainak és azok használóinak dokumentum- és információellátását nagy mértékben javító közhasznú tevékenység ellátása, különösen a régi nyomatványok közös katalogizálási rendszerének előkészítése, megszervezése és működtetése.

A MOKKA-R két részből áll: keresőfelületből (OPAC) és szerkesztő modulból.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.mokka.hu> címen.

4.10. NAVA (Nemzeti Audiovizuális Archívum)

A NAVA – teljes nevén Nemzeti Audiovizuális Archívum – a magyar nemzeti műsorszolgáltatói kötelezpéldány-archívum, amely jellegénél fogva audiovizuális tartalmakat gyűjt. Gyűjtőkörébe tartoznak az országos földfelszíni terjesztésű televíziók és rádiók magyar gyártású vagy magyar vonatkozású műsorai. A NAVA ezenkívül befogad helyi műsorszolgáltatói vagy bármilyen egyéb audiovizuális tartalmú archívumokat feldolgozási vagy tárolási célból, ezzel is segítve az audiovizuális tartalmak, mint a kulturális örökség részeinek megőrzését.

A NAVA archívumának adatbázisa szabadon kereshető, a benne található műsorok teljes terjedelmükben pedig az úgynevezett NAVA-pontokon (amelyek a könyvtárakban, iskolákban stb. elérhető terminálokat jelent) tekinthetők meg.

Az m1, m2, Duna Tv, RTL Klub, TV2, valamint a Bartók, Kossuth és Petőfi Rádió 2006. január 1. utáni műsoraiban a keresés lehetséges csatorna, adásnap, közreműködő, gyártási év, nyelv, műfaj stb. alapján.

A Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár NAVA-pontként működik, így a könyvtári számítógépekről a teljes tartalom elérhető, azaz megnézhető és meghallgatható.

Hozzáférés:

A Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.nava.hu> címen érhető el.

4.11. NPA (Nemzeti Periodika Adatbázis)

Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) által gondozott Nemzeti Periodika Adatbázis elnevezés rövidítése. Az adatbázis a magyar könyvtárakban található, 1665 óta megjelent külföldi tudományos és ismeretterjesztő időszaki kiadványok, folyóiratok, napilapok, jelentések, évkönyvek, továbbá nem hagyományos, egyéb információhordozójú kiadványok legfontosabb bibliográfiai leírását és magyarországi lelőhely, illetve állományadatait tartalmazza.

Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) által gondozott adatbázis a magyar könyvtárakban található, 1665 óta megjelent külföldi tudományos és ismeretterjesztő időszaki kiadványok, folyóiratok, napilapok, jelentések, évkönyvek, továbbá nem hagyományos, egyéb információhordozójú kiadványok legfontosabb bibliográfiai leírását és magyarországi lelőhely-, illetve állományadatait tartalmazza. Magyarországi könyvtárak bejelentései alapján kerül összeállításra a lelőhelyjegyzék.

Hozzáférés:

Az NPA 2000-ig önálló webcímen volt elérhető, ezt követően az adatbázist az OSZK katalógusába építették be.

1665–2000 <http://www.iif.hu/db/npac>

1665– <http://www.oszk.hu>

4.12. Newspaper Source Plus

A Newspaper Source Plus több mint 700 teljes szövegű hírlapot, illetve közel 31 millió teljes szövegű cikket tartalmaz. Az adatbázis több mint 677 ezer televíziós és rádiós híryanag átíratának teljes szövegét is tartalmazza.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

4.13. ODR (Országos Dokumentum-ellátási Rendszer)

Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer olyan szolgáltatási rendszer, amely az országos lelőhely-nyilvántartás segítségével a könyvtárakon keresztül biztosítja a könyvtárhasználók számára a könyvtári dokumentumok hozzáférhetőségét. A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár tagja.

A legnagyobb hazai könyvtárak (köztük a tudományegyetemek) közös katalógusa az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR). Egy olyan szolgáltatórendszer, amely az országos lelőhely-nyilvántartás segítségével a könyvtárakon keresztül biztosítja azt, hogy a könyvtári ellátásban bárhol részt vevő, bármilyen fenntartású, nyilvános vagy nem nyilvános könyvtár használója is részesülhet a korszerű dokumentumszolgáltatásban. Az adatbázis bibliográfiai és lelőhelyadatai nagymértékben bővültek az indulás óta. A könyvek mellett folyóiratokat, hangzó- és videoanyagokat, kottákat és elektronikus dokumentumokat is érdemes keresni az adatbázisban, és néhány speciális (például műtárgy, fotó) leírással is találkozhatunk.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://odr.lib.unideb.hu> címen.

4.14. PressDok

A PressDok hazai sajtófigyelő adatbázist az Országgyűlési Könyvtárban 1989 óta építik a magyar sajtó híreit szemlélve.

A hazai politikai, gazdasági, jogi, valamint kulturális témájú cikkek és tanulmányok jelentős részét felölelő adatbázis mintegy 130 sajtótermék, főként napilapok, valamint hetilapok és szakfolyóiratok tartalmi feltárását végzi. Segítségével naprakészen nyomon követhetők a belpolitikai és gazdasági folyamatok, vezető politikai, gazdasági és kulturális személyiségek nyilatkozatai, továbbá a pártok, politikai, gazdasági és érdekvédelmi szervezetek állásfoglalásai, értékelései. Az adatbázisban feldolgoznak az országos mellett megyei kiadványokat is, így a helyi érdekeltségű, regionális híreket egy felületen kereshetünk. A cikkek forrásadataira, a szerzőre, a cím és a tartalmi összefoglaló szavaira lehet keresni az adatbázisban.

A több mint 1 millió cikk és tanulmány adatait tartalmazó teljes adatbázisnak a 2000 és 2005 között feldolgozott anyagát az Országgyűlési Könyvtár honlapján lehet megnézni, míg a Könyvtár számítógépeiről a teljes adatbázis elérhető.

Hozzáférés:

Az előfizetett tartalom a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről.

A 2000 és 2005 közötti tartalom a <http://www.ogyk.hu> címen érhető el (Könyvtári adatbázisok → PressDok menüpont).

4.15. Science Direct

A ScienceDirect az Elsevier tudományos kiadó teljes szöveges (full text) adatbázis-szolgáltatása. Fő profilja a természettudományos, műszaki és orvosi folyóiratok nyomtatott és elektronikus formában való terjesztése. Teljes szövegű hozzáférést biztosít a saját kiadású papíralapú folyóiratok elektronikus változatához, illetve más kiadók e-folyóirataihoz.

Az Elsevier Science Direct hazánkban elérhető adatbázisának tartalma a következő:

- 1350 saját kiadású folyóirat;
- navigációs lehetőség 30 millió rekord között;
- 10 000 különböző folyóiraatra mutató link, amely a tudományos élet minden területét lefedi;
- több mint 1,5 millió teljes szövegű cikk az 1995 utáni tartalomból.

Az Elsevier folyóiratcikkei közül az adatbázisban az 1995 utáni tartalmakat teljes szöveggel, a korábbi évek cikkeit pedig csak bibliográfiai adatokkal érhetjük el.

A szolgáltatás navigációs lehetőséggel több mint 30 millió rekord között biztosítja a hatékony hozzáférést a különböző típusú elektronikus forrásokhoz. Lehetővé teszi a bibliográfiai adatok közötti keresést, valamint együttesen oldja meg az adatbázis és a *full text*, teljes-szöveges hozzáférést is.

A szolgáltatások sajátossága egyrészt az a tudományos kontroll, amelyet a szolgáltatók az elektronikus folyóiratcsomagok összeállítása, válogatása során érvényesítenek, másrészt az elektronikus folyóiratok feldolgozásának módja, illetve a rendszeren belüli kereshetőség lehetőségei.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el.

4.16. Scriptum szótárak

A Scriptum által szolgáltatott általános és szakszótárak közül az EISZ oldalán az alábbi kötetek érhetők el:

Angol–magyar műszaki és tudományos nagyszótár

Nem szorítkozik kizárólag műszaki, technológiai fogalmakra – gazdagon merít a tudományos nyelvnek a műszaki tudományhoz közel álló, azokat támogató tudományágaiból. A szótárban való keresés mindkét nyelv alapján elérhető, így 228 ezer angol kifejezést, 242 ezer magyar jelentéssel, 102 szakterület szerinti keresést végezhetünk el.

Angol–magyar informatikai szótár

Bizonyos esetekben megtaláljuk az angol kifejezések helyes magyar megfelelői mellett azok értelmezéseit is, valamint az informatikai szaknyelv szakterületre történő felosztását és a szótár kifejezéseinek ezekbe a kategóriákba történő besorolását. Sok esetben a kifejezés magyarázatát is megadja, ezáltal egy informatikai értelmező szótár funkcióját is betölti.

A szótárban a számítástechnika, telekommunikáció, távközlés és az internet világából a hozzájuk kapcsolódó szabványokkal az angol címszavak és kifejezések 3 szinten 263 szakterületbe történő besorolásával 45 ezer angol címszó és kifejezés, valamint 41 ezer magyar jelentés érhető el.

Angol–magyar gazdasági szótár

A szótár az alábbi kiadványok felhasználásával készült: Angol–magyar közgazdasági szótár, Angol–magyar külkereskedelmi szótár, Angol–magyar kereskedelmi, pénzügyi és bankszótár, Angol–magyar jogi szótár. A szótárban összességében 45 ezer angol címszó és kifejezés, 44 ezer magyar jelentéssel, a magyar jelentések szakterületi besorolásával érhető el, ezzel átfogó képet biztosítva a gazdasági élet teljes vertikumáról.

Német–magyar közgazdasági szótár

A szótárban 15 ezer német címszó és kifejezés érhető el 13 ezer magyar jelentéssel.

Francia–magyar közgazdasági szótár

A szótárban 14 ezer francia címszó és kifejezés érhető el 13 ezer magyar jelentéssel.

Orosz–magyar közgazdasági szótár

A szótárban 14 ezer orosz címszó és szakkifejezés érhető el 10 ezer magyar jelentéssel.

Angol–magyar bank- és tőzsdeszótár

Sok mozaikszót tartalmaz, a szócikkek – ahol a téma igényli – pár sorosak, magyarázatosak. Bizonyos címszavak (melyek jelentése összekapcsolódik) egy szócikkben vannak összegyűjtve és mögöttük csak egy kifejtést találunk. Összesen 48 ezer angol szakkifejezés érhető el benne 41 ezer magyar jelentéssel.

Német–magyar bankszótár

A szótárban 4 ezer német címszó és kifejezés érhető el 4 ezer magyar jelentéssel.

Német–magyar külkereskedelmi szótár

A szótárban 31 ezer német címszó és kifejezés érhető el 30 ezer magyar jelentéssel.

Angol–magyar építészeti szótár

Főként műszaki, technikai értelemben hasznos szókincset találunk a legkorszerűbb építészeti címszavakkal, szakkifejezésekkel (alapanyagok, eljárások nevei, fogalmak stb.) Összesen 4 ezer angol címszó és szakkifejezés érhető el a szótárban 4 ezer magyar jelentéssel.

Orosz–magyar nagyszótár

Alapjaiban új, a modern kor követelményeinek eleget tevő, a nyelv változását legaktuálisabb állapotában regisztráló, új szerkesztési elven alapuló nagyszótár. A szótárban 295 ezer orosz

címszó és kifejezés érhető el 345 ezer magyar jelentéssel, ezen kívül 62 nyelvtani elem, 25 stíluselem és 65 szakterület szerinti keresésre is van mód.

Spanyol–magyar kéziszótár

A szótárban 74 ezer spanyol címszó és kifejezés érhető el 77 ezer magyar jelentéssel. A keresés 20 nyelvtani elem, 46 szakterület, 25 spanyol nyelvterület és 1600 latin szó és kifejezés alapján lehetséges.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el.

4.17. SpringerLink

A SpringerLink a világ egyik legszéleskörűbb online gyűjteménye természettudományos, technológiai és orvosi folyóiratokból. A szolgáltatás keretében jelenleg több mint 1600 folyóirat érhető el 1997-től teljes szöveggel többek között az alábbi tudományterületeken: élettudományok, kémia, földtudományok, számítástechnika, orvostudomány, fizika és csillagászat, műszaki tudományok, környezetvédelem, jogtudomány, közgazdaságtan, társadalomtudomány.

A könnyen használható kezelőfelületen egyaránt kereshetünk és böngészhetünk a Springer Kiadó által kiadott és adatbázis formájában elérhető folyóiratokban, a keresést többféle módon is szűkíthetjük.

A teljes szöveg nyomtatható PDF (esetenként HTML is) formátumban áll rendelkezésre, adott esetben színes ábrákkal. A kiadványokhoz tartozik tárgymutató, bibliográfia és esetenként szerzői index is. Egyszerre teljes számokat nem szabad letölteni.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el.

4.18. Web of Science (WoS)

A Web of Science az ISI (Institute for Scientific Information) három bibliográfiai adatbázisa, amely a tudomány egész területére kiterjed, továbbá a szerzői hivatkozásokat is feltárja (citációs index).

A citációs indexek rendszerét, az idézettségáló weben való megjelenítését jelenleg két adatbázis valósítja meg, az Institute for Scientific Information (ISI) által kiadott Web of Science (WoS) és a Reed Elsevier által kiadott Scopus.

A WoS és a Scopus tulajdonsága, hogy a bibliográfiai rekordokat nem csupán egy találati halmazba gyűjti össze, hanem azok közötti belső linkeket is feltárják a tematikus keresés segítségével.

Az EISZ rendszer keretében jelenleg a Web of Science (WoS) bibliográfiai adatbáziscsomag és citációs indexszolgáltatás érhető el.

A WoS három adatbáziscsomagja három fő tudományterületre osztva rendszerez:

1. Arts & Humanities Citation Index – Bölcsészettudományi és Művészeti Index – 25 kategóriában, 1140 teljes folyóirat anyaga, valamint a vonatkozó cikkek 7000 társadalomtudományi és tudományos folyóiratból.

2. Science Citation Index Expanded – Természet- és Műszaki tudományos Index – 160 tudományterület, 5800 akadémiai és alkalmazott műszaki tudományos dokumentum, ebből 140 könyv, a többi folyóirat.
3. Social Sciences Citation Index – Társadalomtudományi Index – 55 kategóriában, 1700 folyóirat teljes anyaga, valamint 5700 vonatkozó cikk a vezető tudományos és műszaki folyóiratokból.

Az adatbázis csak bibliográfiai adatokat tartalmaz a benne feldolgozott cikkekről, tanulmány- és konferenciakötetokről, könyvekről, az EISZ-en keresztül az adatbázis 1975 utáni tartalma érhető el.

Keresőfelületén a szerzők és folyóiratcímek esetében indexeket, míg dokumentumtípusok és nyelvre történő keresés esetében lenyíló mezőből választhatunk.

Egy konkrét cikkre vagy szerzőre való hivatkozásokat a Cited References Search segítségével találhatunk meg. A folyóiratok impaktfaktorlistáit pedig az Additional Resources fül alatt, a Journal Citation Reportsban érhetjük el.

Az adatbázisban az EISZ-en keresztül a Web of Knowledge felületen kereshetünk, és elérhető az EndNote bibliográfiakezelő szoftver internetes verziója, az EndNoteWeb is.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el.

5. Szakadatbázisok

5.1. AGRICOLA (AGRICultural OnLine Access)

Az AGRICOLA a mezőgazdaság-tudomány fontos adatbázisa, ami az U.S. Department of Agriculture's National Agricultural Library [Amerikai Mezőgazdasági Könyvtár] bibliográfiai rekordjait tartalmazza 1970 óta.

A több mint 4,8 millió rekord folyóiratcikket, könyvfejezeteket, könyveket dolgoz fel a mezőgazdaság és alkalmazott tudományai, azaz állatorvos-tudomány, növénytermesztés, erdészet, halászat, mezőgazdaság mint gazdasági ág, mezőgazdasági gépészet, élelmezés stb. témaköréből.

A feldolgozott könyvek és számos egyéb dokumentum nyomán évente kb. 100 ezer tétellel gyarapodik az adatbázis, amelyet havonta frissítenek. Keresni lehet szerzőre, címre, ISSN és ISBN számra az OVID keresőfelületén, az EISZ-en keresztül.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

Az adatbázis szabadon is hozzáférhető az interneten keresztül a <http://agricola.nal.usda.gov> címen.

5.2. AGRIS

A FAO (Food and Agriculture Organization) által közreadott Agris adatbázis a mezőgazdaság (halászat, erdőgazdálkodás, takarmányozás), állatorvos-tudomány területéről dolgoz fel kiadványokat (75%-ban folyóiratot, 25%-ban pedig számos egyéb dokumentumot). Ennek köszönhetően a rekordok száma több mint 1 millió, az éves gyarapodás pedig kb. 168 ezer. Az 1975 óta épülő, havonta frissített adatbázisból az EISZ-en keresztül az OVID keresőfelületén az 1991 és 1998 közötti tartalom kereshető.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

Az adatbázis szabadon is hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.fao.org/agris> címen.

5.3. Biological Abstracts

Az élettudományok területén az egész világon megjelent valamennyi jelentős folyóirat cikkeinek kivonatát sűríti egy adatbázisba, ahol a cikkek bibliográfiai adatait érhető el.

Az EISZ-en keresztül az OVID keresőfelületén a 2000 és 2005 közötti tartalom kereshető.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

5.4. Business Source Premier

A Business Source Premier az üzleti iparág leggyakrabban használt kutatói adatbázisa, amely több mint 2300 folyóirat teljes szövegű változatát tartalmazza, beleértve nem kevesebb mint

1100 lektorált kiadvány teljes szövegét. Az adatbázis 1986-ig visszamenőleg tartalmaz teljes szövegű anyagokat, és 1998-ig visszamenőleg hivatkozásokat is. A Business Source Premier élen jár a többi versenytárral szemben az összes üzleti tudományágot lefedő teljes szövegű tartalmat tekintve, amely magában foglalja a marketing, a menedzsment, a vezetői információs rendszerek (MIS), a termelésirányítási információs rendszerek (POM), a számvitel, a pénzügy és a közgazdaságtan területeit. A naponta frissülő adatbázis tartalma az EBSCO keresőrendszeren keresztül érhető el.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

5.5. CAB Abstracts

A **CABI** (Commonwealth Agricultural Bureaux International, Wallingford, UK) egy multinacionális nonprofit szervezet. Fő profilja a tudományos publikációk, kutatások és az információszolgáltatás a mezőgazdaság, élettudományok és környezetgazdálkodás területén.

Az adatbázisban az alkalmazott élettudományokról (növénytudomány, állattudomány, egészség [humán], parazitológia, ökológia, erdőzet, földtudomány, élelmiszertudomány és termékek, mezőgazdasági közgazdaságtan, biotechnológia, mezőgazdasági mérnöki tudományok, szabadidő és turizmus stb.) tájékozódhat az érdeklődő. A feldolgozott kiadványok 80%-a folyóirat, 2%-a könyv, 7%-a szakmai jelentések, belső kiadványok, 9%-a konferencia anyag. Éves gyarapodása kb. 180 ezer tétel. Esetenként teljes szövegű hozzáférést is biztosít.

A havonta frissített adatbázis, amelyben több mint 4,5 millió rekord található, az EISZ-en keresztül az OVID keresőfelületén használható.

A CABI az interneten a következő témákban egységes elérési és keresési felületet biztosít:

– AgBiotechNet	Mezőgazdasági biotechnológia
– Animal Science	Állattenyésztés, állatorvos-tudomány
– CAB Reviews	Agrár- és mezőgazdaság-tervezés
– Forest Science	Erdőgazdálkodás, fafeldolgozás
– Leisure Tourism	Turizmus, sport és kultúra
– Nutrition and Food Sciences	Táplálkozás- és élelmiszertudomány
– Organic Research	Organikus kutatások (fenntartható mezőgazdaság)
– VetMed Resource	Állatorvos-tudomány

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

5.6. EconLit

A közgazdasági szakirodalom legnagyobb válogatott bibliográfiai adatbázisa az EconLit (Economic Literature Index). Az adatbázis tartalmát az Amerikai Közgazdasági Társaság Journal of Economic Literature és Index of Economic Literature című kiadványaiból állítják össze.

A közgazdaságtan, üzlet, pénzügy, ipar és statisztika területén 1969-től megjelent legfontosabb publikációk bibliográfiai adatai mellett teljes szövegükkel tartalmaz könyvismertetéseket is. Az adatbázisban szereplő folyóiratok közül több mint 400 teljes szöveggel is hozzáférhető.

A feldolgozott dokumentumok: könyvek, cikkek, tanulmányok, disszertációk, könyvismertetések nyelve 99%-ban angol. Az EconLitben szerepel néhány orosz és német nyelvű publikáció is, de ezek száma elenyésző. Jelenleg több mint 726 ezer rekordot tartalmaz, évente 30 ezer rekorddal nő.

Az EconLit kumulált adatokat is tartalmaz, 1969-től kezdődően számolja az adott kutató angol nyelvű publikációinak számát.

Az adatbázisban a keresés lehetséges: szerző, cím, tárgyszó, szabad szó szerint. A találatok a képernyőn tetszés szerinti adataikkal megjeleníthetők, tetszés szerinti mennyiségben kijelölhetők, sok szempont szerint rendezhetők, kétféle formátumban lementhetők, e-mail címre elküldhetők.

Az adatbázis használata az EISZ-en keresztül a CSA (Cambridge Scientific Abstracts) felületen történik, a keresést az Illumina internet alapú keresési platform teszi lehetővé.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el.

Az EconLit által feldolgozott folyóiratok listája a következő webcímen érhető el: http://www.econlit.org/journal_list.html.

5.7. EI TECH INDEX (1987–2003)

A mérnöki tudományok nemzetközi adatbázisa.

Az adatok több mint 400 folyóiratból, ezenkívül jelentésekből, konferenciakiadványokból, könyvekből, disszertációkból származnak. A keresést index segíti.

Hozzáférés:

A SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár számítógépeiről érhető el. Az adatbázishoz a hozzáférés korlátozott, eléréséről a könyvtárosok adnak felvilágosítást.

5.8. ERIC

Az ERIC (Educational Resource Information Center) neveléstudományi, pedagógiai adatbázis két részből áll:

- Resources in Education, amely konferenciaanyagokat, oktatási segédanyagokat, könyveket, kutatási jelentéseket tartalmaz;
- Current Index to Journals in Education, amely több mint 750, oktatási módszerekkel és oktatástechnikával foglalkozó szakfolyóirat cikkeit referálja.

A több mint 1,3 millió rekordot magában foglaló, és több mint 317 ezer teljes szövegű dokumentumra hivatkozást 1966-ig visszamenőleg tartalmazó adatbázis esetenként teljes szövegű hozzáférést is biztosít a rekordokhoz.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

5.9. FSTA (Food Science and Technology Abstracts)

Az FSTA (Food Science and Technology Abstracts) adatbázis az élelmiszerekre vonatkozó nemzetközi szakirodalmat dolgozza fel. Az FSTA az élelmiszer-tudományok, termelés és termékek átfogó, angol nyelvű adatbázisa. Az FSTA referáló folyóirat formájában 1969-től létezik, előállítója az IFIS (International Food Information Service). Az FSTA 40 nyelven

körülbelül 1800 kiadványt figyel, dolgoz fel: folyóiratokat (köztük magyar folyóiratokat is), egyéb, rendszeresen megjelenő kiadványokat, könyveket, szakdolgozatokat és konferencia-kiadványokat, szabványokat, jogszabályokat, szabadalmakat. A szabványok közül azonban csak mintegy 40 országból, valamint az Európai Közösségből származókat figyeli. A rekordok 99%-a tartalmaz angol nyelvű összefoglalót.

Az adatbázisban feldolgozott témakörök: biotechnológia, élelmiszerbiztonság, élelmiszertudomány, funkcionális élelmiszerek, adalékanyagok, táplálkozástudomány, csomagolás. Egyaránt ismerteti az élelmiszerekkel kapcsolatos tudományos irodalmat, az élelmiszeripari termékeket és folyamatokat. Feltárja a témához tartozó alaptudományokat is, mint biotechnológia, biokémia, kémia, fizika, mikrobiológia, mérnöki tudományok és toxikológia, de a gazdasági és jogi szabályozási vonatkozásokat is. Az ismertetett folyamatok kiterjednek az előállításra, minőségellenőrzésre, automatizálásra, csomagolásra, raktározásra és szállításra. Esetenként teljes szövegű hozzáférést is biztosít. A mezőgazdasági, állattenyésztési és állatorvosi témákat csak akkor veszi figyelembe, ha összefüggenek az élelmiszerek minőségével. Például peszticidek, állatorvosi gyógyszerek, mint maradékanyagok; az állatvágás körülményei, mint a hús minőségét befolyásoló tényezők; állatbetegségek hatása a tej, a tojás, a hús fogyaszthatóságára.

Számítógépes és nyomtatott formában egyaránt megjelenik. Rekordjainak száma 550 ezer, évente több mint 20 ezerrel növekszik. Az 1969-től adatokat tartalmazó, hetente frissített adatbázis esetenként teljes szövegű rekordokat is tartalmaz.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

5.10. GreenFile

A *GreenFILE* kutatásokkal alátámasztott információval szolgál, amely lefedi az ember környezetre gyakorolt hatásának minden vonatkozását. A gyűjtemény tudományos, igazgatási és közérdeklődésre számot tartó anyagokat foglal magában, és többek között a globális felmelegedés, a zöld építés, a környezetszennyezés, a fenntartható mezőgazdaság, a megújítható energia és az újrahasznosítás témakörében kereshetők benne anyagok. Az adatbázis több mint 384 ezer rekord indexelését és referátumait tartalmazza, valamint szabad hozzáférést biztosít több mint 4700 rekord teljes szövegéhez.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

Az adatbázis szabadon is hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.greeninfoonline.com> címen.

5.11. Health Source: Consumer Edition

Ez az adatbázis a világ könyvtárai számára hozzáférhető leggazdagabb fogyasztói egészségügyi tájékoztatói gyűjtemény, amely olyan területeket ölel fel, mint az orvostudományok, a táplálkozástudomány, a gyermekgondozás, a sportgyógyászat és az általános közegészségügy. A Health Source: Consumer Edition több mint 80 teljes szövegű fogyasztói egészségügyi magazint tartalmaz.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

5.12. Health Source: Nursing/Acedemic Edition

Az adatbázis közel 550 teljes szövegű tudományos folyóiratot tartalmaz számos orvosi területről. A Health Source: Nursing/Academic Edition magában foglalja a Lexi-PAL Drug Guide adatbázist is, amely a több mint 4700 márkanevet tartalmazó 1300 generikus gyógyszer betegtájékoztató anyagát öleli fel.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

5.13. Lecture Notes in Computer Science

A Springer Kiadó teljes szövegű könyvcsomagja az informatika, számítástechnika, mesterséges intelligencia minden területének legfrissebb kutatási, fejlesztési, oktatási eredményeiről számol be.

Teljes szöveggel az 1997. utáni számok érhetőek el (az ennél régebbiek nincsenek digitalizálva, de a tartalomjegyzékükben böngészhetünk). A teljes szöveg nyomtatható PDF (esetenként HTML is) formátumban áll rendelkezésre, adott esetben színes ábrákkal. A kiadványokhoz tartozik tárgymutató, bibliográfia és esetenként szerzői index is. Egyszerre teljes számokat nem szabad letölteni.

A SpringerLinkkel megegyező keresőfelületre való belépés után alapbeállításként ki van választva a könyvsorozat, így a keresés/böngészés azonnal a Lecture Notes in Computer Science-ben történik.

Az EISZ-en keresztül teljes szöveggel csak az 1997 és 2008 közötti tartalom érhető el.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el.

5.14. LISTA (Library, Information Science & Technology Abstracts)

A Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA) több mint 500 alapvető folyóiratot, több mint 50 elsőrendű folyóiratot és 125 válogatott folyóiratot indexel, valamint könyveket, kutatási jelentéseket és előadásanyagokat. Az adatbázisban többek között a könyvtártudomány, az osztályozás, a katalogizálás, a bibliometria, az online információ-visszakeresés és az információkezeléssel kapcsolatos témakörök találhatóak meg. A gyűjtemény terjedelme az 1960-as évek közepéig nyúlik vissza.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

5.15. MEDLINE

A MEDLINE adatbázis szakmailag irányadó orvosi információt szolgáltat az orvostudomány, a beteggondozás, a fogászat, az állatorvostan, az egészségügyi rendszer, a preklinikai

tudományok és sok más orvostudományi ág területéről. A National Library of Medicine által létrehozott MEDLINE adatbázis a MeSH (Medical Subject Headings – orvosi tárgyszórendszer) indexelését használja a fa, fa hierarchia, tárgyszó és fogalomkifejtés lehetőségekkel történő kereséshez a több mint 4800 kurrens orvosbiológiai folyóirat hivatkozásai között.

Az EBSCO mellett az EISZ-en keresztül is elérhető, az OVID felületén is kereshető adatbázis 1950-től heti frissítéssel tartalmaz adatokat.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

5.16. Regional Business News

A Regional Business News az USA üzleti folyóiratainak adatbázisa. Átfogó, teljes szövegű válogatást nyújt az Egyesült Államok területén megjelenő több mint 80 regionális üzleti napilap és folyóirat cikkeiből: Arizona Business, Business North Carolina, Crain's New York Business, Fort Worth Business Press, Orange County Business Journal etc.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://search.ebscohost.com> címen érhető el.

5.17. SzocioWeb

A SzocioWeb a magyar szociológiai irodalom bibliográfiai adatbázisa, amit a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtára, mint a szociológia országos szakkönyvtárában építenek. Tartalmazza a magyar és magyar vonatkozású külföldi szociológiai irodalom válogatott bibliográfiáját. Csaknem 130 ezer bibliográfiai tételt tartalmaz az 1970 és 2006 közötti időszakból. Az adatbázist folyamatosan töltik fel a tanulmányok teljes szövegére utaló hivatkozásokkal.

Az adatbázis 1970 és 2006 közötti tartalma saját keresőfelületen használható, míg a 2006 utáni tartalom a könyvtár katalógusába beépítve kereshető.

A webes katalógusban az Összetett keresésnél a Gyűjtemény menüpontban lehet szűkíteni a keresést a szociológiai bibliográfiára. A tárgyszavas visszakeresés a tárgyszókészlet teljes megújításáig csak korlátozott mértékben alkalmazható.

Hozzáférés:

Az adatbázis szabadon hozzáférhető az interneten keresztül a <http://www.fszek.hu> címen.

1970–2006 közötti tartalom: Főoldal → Adatbázisok → Saját építésű adatbázisok → SzocioWeb A magyar szociológiai irodalom bibliográfiai adatbázisa

2006 utáni tartalom: Főoldal → Katalógus menüpont

5.18. ZOOLOGICAL RECORD

A Zoological Record a világ legrégebbi folyamatosan működő adatbázisa az állati biológia terén. A világ vezető rendszertani referencia helyének tartják, 1864 óta az állatnevek nem hivatalos nyilvántartása. Témakörei felölelik az állati biológia minden területét a környezeti

leírástól a rendszertanig és az állatorvosi tudományokig. A zoológiával (a Zoological Record valamennyi nyomtatott szériájának anyaga) és annak határtudományival (magatartás, ökológia, evolúció, élőhelyek, táplálkozás, parazitológia, szaporodás, taxonómia, állatföldrajz stb.) kapcsolatos tudományos információk kereshetők az adatbázisban, amelynek szerkesztői 4500 folyóiratot és számos egyéb dokumentumot használnak fel az adatbázis építéséhez. Az adatbázisban található 1,5 millió tétel esetenként teljes szöveggel is hozzáférhető. Az elérés az 1997 utáni tartalomnál teljes szövegű, a korábbi évekből bibliográfiai adatokat kapunk.

Hozzáférés:

Az Egyetem területén és a Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltárban lévő számítógépekről a <http://www.eisz.hu> címen érhető el az agráradatbázisok között.

6. Könyvtári ismeretek a tudományos dolgozat elkészítéséhez

6.1. A dolgozat elkészítésének menete

Az egyetemi tanulmányok során több alkalommal tudományos dolgozatot (szemináriumi dolgozat, évfolyamdolgozat, beadandó, publikáció, konferencia-előadás, TDK-dolgozat), illetve a tanulmányok befejezésekor minden hallgatónak diplomadolgozatot kell készítenie. A tudományos dolgozatokkal szemben a különböző szerkesztőségek, a konferencia szervezői; a diplomadolgozat készítéséhez az egyetemek, illetve a karok írásban is rögzített tartalmi és formai követelményeket támasztanak, többek között meghatározzák a szakirodalmi hivatkozás módját is.

Az egyetem, illetve annak karai a diplomamunka követelményeit hivatalosan a tanulmányi és vizsgaszabályzatokban teszik közzé. Elkészítésének szabályai egészében megegyeznek bármely tudományos mű megírásának szabályaival. A diplomadolgozat alapja lehet egy későbbi, tudományos cím elnyerésére készített értekezésnek is.

A hallgatók záróvizsgára való bocsátásának feltételeként beadandó diplomadolgozat elkészítéséhez többek között az alábbiakat szabályozza, az alábbi kérdésekben segítenek a hivatkozott dokumentumok, előírások:

- Témaválasztás, választható témakörök;
- A téma elfogadása;
- A dolgozat tartalmi követelményei, felépítése (cím, bevezetés, szakirodalmi áttekintés, hipotézis, kutatás, eredmények és javaslatok, összefoglalás, következtetések, irodalomjegyzék, illetve az irodalmi hivatkozás módja, mellékletek, függelék);
- A dolgozat formai követelményei (külső megjelenése, a szöveges részek formai követelményei [betűtípus, betűméret, sortávolság, margók, fejezetek elrendezése], tagolás, szerkezet, terjedelem, táblázatok, ábrák, valamint tartalomjegyzék közzétele, beadási határidő stb.);
- Diplomaterv-konzultáció rendje, konzulens oktató feladatai;
- A diplomadolgozat elbírálása;
- A diplomadolgozat védésére vonatkozó szempontok, egyéb információk;
- A diplomadolgozathoz kapcsolódó nyilatkozatok, készítendő mellékletek, egyéb dokumentumok.

6.2. A könyvtári szakirodalmi források gyűjtése, felhasználása

Az alábbiakban kizárólag azokat a dolgozat készítéséhez kapcsolódó ismereteket tárgyaljuk, amelyek a könyvtárhoz kapcsolódnak, amiben a könyvtár ad segítséget, könyvtári ismeretre van szükség.

6.2.1. Szakirodalom gyűjtése – könyvtárban elérhető források használata

Tudományos dolgozat megírásához meghatározó fontosságú a téma meghatározása, amely választásához több szempontot, befolyásoló tényezőt érdemes figyelembe venni: saját képességek, felkészültség, idegen nyelv ismerete, a téma aktualitása, időszerűsége, gyakorlati hasznossága, megfelelő témavezető választása, szakirodalmi feldolgozottsága stb. Ezen tényezők között szerepel a szakirodalmi források mennyisége és milyensége, valamint hozzáférhetősége, ezért érdemes átgondolni a témaválasztást ezen szempontokból is, amikor tudományos dolgozatot, cikket, illetve diplomadolgozatot akarunk készíteni. Javasolt,

célszerű olyan témát keresni (ez elsősorban a diplomadolgozat témájának megválasztására vonatkozik), amelyhez megfelelő szakirodalom áll rendelkezésre. Ez nemcsak az irodalom fizikai meglétét jelenti, hanem azt is, hogy például nyelvi szempontból is megfelelő-e.

A témaválasztás után a tudományos dolgozat elkészítésekor nagyon fontos a témához kapcsolódó források megtalálása és azok megfelelő feldolgozása, feltárása. Nem ajánlatos túlságosan széles körben keresni, túl sok dokumentumot feldolgozni, de az sem jó, ha túl szűk körben keresünk. A túl sokféle forrás választása esetén könnyen elveszhetünk azok felhasználása közben, a túl kevés forrás választása esetén dolgozatunk nem lesz teljes értékű. A dolgozat készítése során ezáltal adunk számot a vonatkozó szakirodalomban való jártasságunkról, arról, hogy megismertük a témára vonatkozó irodalmat, s hogy képesek vagyunk azok megfelelő feldolgozására, elemzésére.

A forrásmunka legyen megbízható és tartalmas. Célszerű egy-egy forrásmunkánál megvizsgálni, hogy a feldolgozott anyag milyen mélyen és korszerűen kerül bemutatásra, az irodalomjegyzék mennyire új irodalmat közöl, milyen a mű stílusa, elrendezése, elegendő kiegészítő résszel (táblázat, ábra, grafikon stb.) rendelkezik-e.

A kiválasztásnál ügyeljünk a hitelességre és az eredetiségre. Amennyire lehetséges, igyekezzünk az elsődleges forráshoz hozzájutni, megtalálni, így meggyőződhetünk az állítások helyességéről és eredetiségéről. Csak olyan állításokat vegyünk át, amelyek helyességéről magunk is meg vagyunk győződve. A nyomtatott dokumentumok, források és elektronikus források egymás mellett használhatók.

Mindehhez kívántak megfelelő könyvtári, könyvtárhasználati ismereteket adni a jegyzet korábbi fejezetei.

6.2.2. Jegyzetek készítése, cédulázás

Az irodalomkutatás, az önálló adatgyűjtés során azoknak a dokumentumoknak az adatait, amelyeket a későbbiekben hasznosítani, felhasználni szeretnénk, rögzíteni kell. Ehhez célszerű először elolvasni a bevezetést, az utószót, áttekinteni a tartalomjegyzéket, az irodalomjegyzéket. Az áttekintéssel, az első átolvasással így képet kaphatunk a dokumentum alapgondolatáról, mondanivalójáról, az írásmű szerkezetéről.

Az összegyűjtött anyagot úgy kell rögzíteni, tárolni, hogy az könnyen visszakereshető, rendezhető, bővíthető legyen. Rögzíthetjük hagyományosan lapokra vagy kartonokra (cédula), de talán a legmegfelelőbb, ha közvetlenül a számítógépbe visszük be jegyzeteinket.

Elsőként a kijegyzetelendő dokumentum bibliográfiai adatait kell rögzíteni, egyrészt a visszakereshetőség, másrészt az adott dokumentumra való pontos, korrekt hivatkozás, és természetesen a majdani irodalomjegyzék összeállítása miatt. Ezt követően leírhatjuk szó szerint azokat a gondolatokat, amelyeket a későbbiekben, eredeti formájukban idézni szeretnénk – ezt passzív jegyzetelésnek nevezzük. Amikor saját szavainkkal írjuk le kritikai észrevételeinket, gondolatainkat, kiegészítéseinket, amelyek az adott dokumentum elolvasása után bennünk megfogalmazódtak – ez az aktív jegyzetelés.

Készíthetünk ötlet-, illetve problémacédulákat, attól függően, hogy az adott olvasmány milyen gondolatokat ébresztett bennünk.

A cédulákat vagy a számítógépen rögzített jegyzeteket egészítsük ki különböző jelzetekkel is. Például utalhatunk a forrásra: melyik könyvtárban találtuk meg, milyen raktári jelzet alatt, a témára, altémákra való megjegyzések stb.

Számos kiadvány foglalkozik a kutatómódszertan kérdéseivel (MAJOROS, 2004.), valamint a tudományos dolgozat írásának részleteivel (SZABÓ, 2002). Az egyetem, illetve a karok által kiadott előírások betartása mellett érdemes néhány kötetet is áttanulmányozni.

6.3. A szakirodalmi hivatkozás szabályai

Hivatkozás	Tudományos dolgozat, tanulmány, cikk, diplomadolgozat stb. elkészítése közben kötelező a felhasznált források pontos és ellenőrizhető közlése. A hivatkozások bibliográfiai jegyzékének összeállításához, illetve a szöveges részben előforduló hivatkozások megfelelő feltüntetéséhez irányadó, érvényes szabvány: a Bibliográfiai hivatkozások MSZ ISO 690 szabvány 2. kiadása (MSZ ISO 1991.).
Idézés	Szöveg, gondolat részben vagy egészben történő jelzett átvétele.
Parafrázis	A tartalmi és nem szó szerinti idézés a parafrázis.
Felhasznált irodalom jegyzéke (irodalomjegyzék)	A felhasznált irodalom jegyzéke vagy irodalomjegyzék azon szakirodalmak jegyzéke, amelyet a dolgozat szerzője elolvasott, felhasznált.
Plágium	A plágium más szerzők kutatási eredményeinek átvételét, saját gondolatként való feltüntetését jelenti anélkül, hogy hivatkoznánk rá megfelelő, a szabványban előírt módon. A hivatkozás, illetve idézőjel nélküli átvétel plágium.

Különböző tanulmányokban, dolgozatainkban a hivatkozás része saját gondolataink, véleményünk kifejtésének, alátámasztásának. Szükségszerűen hivatkozunk, idézünk mondanivalónk igazolására, a témakör előzményei miatt, esetleg azért, mert nem értünk egyet bizonyos elképzelésekkel. A tudományos kutatás etikája megkívánja, hogy szó szerinti idézetek vagy tartalmi hivatkozások esetében az érintett mű adatait pontosan és kellő részletezéssel közöljük, úgy, hogy az alkalmas legyen az illető mű azonosítására, szükség szerint annak elérésére (az interneten olvasott dokumentumokra is vonatkozik). Mindig az elsődleges dokumentumra hivatkozunk, kivéve, ha az nem hozzáférhető. Nem az idézetek mennyisége, hanem az idézetek minősége fontos.

A tudományos dolgozat készítői számára a *Bibliográfiai hivatkozások MSZ ISO 690* szabvány 2. kiadása (MSZ ISO 1991.) az irányadó a hivatkozások bibliográfiai jegyzékének összeállításához, illetve a szöveges részben előforduló hivatkozások megfelelő feltüntetéséhez. A szabvány meghatározza a publikált könyvekre és időszaki kiadványokra, a bennük található fejezetekre és cikkekre, továbbá a szabadalmi dokumentumokra vonatkozó bibliográfiai hivatkozások adatait. Előírja a hivatkozások adataleleinek sorrendjét és a forráskiadványból származó információk leírására és megjelenítésére vonatkozó szabályokat. Mindenképpen fontos a szabvány tanulmányozása, használata a tudományos dolgozat készítésekor. A <http://www.c3.hu/~fons/hivatk.htm> címen elektronikusan is olvasható egy jól szerkesztett összeállítás keretében.

Fontos: a hivatkozás pontossága, tisztessége a tanulmányt, a tudományos dolgozat készítőjét minősíti (MAJOROS, 2004.).

6.3.1. Az idézés lehetőségei

Idézés	Amikor egy szerző hivatkozott művéből szó szerint átveszünk egy részt. Ilyenkor idézőjelet kell használni, s a mondatból sem kihagyni, sem hozzátenni nem szabad, még a szöveg szórendje sem változtatható meg. Az idézésre vonatkozó szabályokat korábbi tanulmányink során már megismertük, illetve <i>A magyar helyesírás szabályai</i> megfelelő részletezettséggel igazít el a felmerülő kérdésekben.
Átvétel	Nagyobb terjedelmű idézet, amelyet a szerző engedélyével lehet közölni. Tudományos konvenciók szerint a fél oldalnál hosszabb idézet átvételnek minősül.
Tartalomhű idézés (parafrázis)	A saját mondanivaló szempontjából fontos részeket, megállapításokat tömören, lényegre törően, a szerző stílusának megfelelően építjük be a dolgozatba (nem szó szerinti idézés). Hivatkozni természetesen ebben az esetben is korrekten, visszakereshetően kell.

6.3.2. Az idézés módjai

A felhasznált irodalomra való hivatkozás kétféleképpen jelenik meg a dolgozatban:

- a szöveg közben és a
- szöveg végén, az irodalomjegyzékben (a felhasznált irodalom jegyzékében).

A bibliográfiai hivatkozások és a szövegben való idézések közötti kapcsolat jelölésére:

- felsőindexbe vagy zárójelbe tett sorszám alapján,
- a szerző családneve (illetve az idézett dokumentum első adateleme) és a mű kiadásának éve alapján lehetséges.

Kettőnél több szerző esetén rövidíteni lehet az idézést oly módon, hogy csak az első szerző nevét tüntetik fel „et al.” kifejezéssel kiegészítve. Ez akkor használható, ha az így rövidített forma nem teszi kétségesé az idézés és a hivatkozás közötti megfelelést.

Diplomamunkák, szakdolgozatok esetében az utóbbi hivatkozási mód (szerző és év) az elfogadottabb, a leggyakrabban használt.

Példák:

(6) – sorszámmal való hivatkozás.

⁶ (felső index) – lábjegyzetben történő hivatkozási forma.

(Szűcs, 2006.) vagy (SZÜCS, 2006.) vagy (SZÜCS István, 2006.) vagy (SZÜCS I., 2006.) – szerző és év – a legszélesebb körben használt, javasolt forma.

(SZÜCS, 2007a) (SZÜCS, 2007b) vagy (SZÜCS, 2007/a) (SZÜCS, 2007/b) – ugyanazon szerző, ugyanazon évben megjelent munkáira való hivatkozás esetében egy betű biztosítja a pontos összefüggést az idézés és hivatkozás között.

(Nagy, 2007.; Szűcs, 2006.) – amennyiben több szerzőre hivatkozunk egy zárójelen belül, akkor ábécében soroljuk fel a szerzőket, és pontos vesszővel választjuk el a neveket.

(Szűcs A., 2005.; Szűcs I., 2006.) – amennyiben ugyanazon vezetéknevű szerző szerepel, a keresztnév teljes, vagy első betűjével különböztethető meg.

(Szűcs, 2007, 56. o.) vagy (Szűcs, 2007, 56. p.) – szó szerinti idézés esetében a pontos oldalszámot is fel kell tüntetni.

6.3.3. Az irodalomjegyzék (hivatkozásjegyzék) szerkezete és tartalma

Az egyes adatok elrendezésének több elfogadható változata van. A fejezet 6.1. pontjában utaltunk arra, hogy az egyetemek karai pontosan meghatározzák, vagy például a különböző tudományos kiadványokban az irodalomjegyzékek saját hagyományaik szerint jelennek meg, a szerkesztőségek a folyóiratok borítólapján, vagy az internetes honlapon adnak tájékoztatást a leendő szerzőknek a kéziratok formai elemeiről, a hivatkozás formájáról. Fontos szabály, hogy a hivatkozás készítője jegyzetelésében és hivatkozásaiban következetes, egységes legyen.

Az adatok teljessége szempontjából megkülönböztetünk

- részletes és
- rövidített hivatkozást.

Diplomamunkák összeállításánál elegendő az utóbbi használata. A hivatkozás történhet a mű egészére vagy egyes részletére, ez utóbbi esetben a hivatkozott oldalak számának pontos megjelölése is kötelező.

6.3.4. A bibliográfiai hivatkozások adatelemei és közlésük sorrendje

A bibliográfiai hivatkozások egyes adatelemeit, illetve azok közlésének sorrendjét a már említett *Bibliográfiai hivatkozások MSZ ISO 690* szabvány 2. kiadása (1991.) szerint

közöljük. A szabvány jelölését követve, NAGYBETŰS írással kerülnek feltüntetésre azok az adatelemek, amelyeket az azonosítás érdekében mindenképpen fel kell tüntetni, természetesen, ha az adott dokumentum ezt lehetővé teszi. Normál betűvel pedig azok az adatelemek kerültek feltüntetésre, amelyek közlése, feltüntetése nem kötelező.

Az egyes adatelemekhez kapcsolva feltüntetett adatelem részletezése minden dokumentum esetében érvényes, s az elsőként szereplő helyen kerültek rögzítésre.

6.3.4.1. Könyvek

Adatelemek:

– ELSŐDLEGES SZERZŐSÉG

A szerző neve (megengedett a szerző családneve, továbbá személynevének kezdőbetűje, ha az nem okoz zavart a személy azonosításában). Idegen szerzők esetében a családnevet előre vesszük, és vesszővel választjuk el a személynév kezdőbetűjétől. Két vagy három szerző esetében minden szerzőt meg kell jelölni. Háromnál több szerző esetén elegendő a címlapon első helyen említett első, első kettő vagy az első három szerző nevének és az utolsóként leírt név után az et al. (et alii) rövidítés feltüntetése (a szerzőket mind a szöveg közben, mind a hivatkozásjegyzékben vesszővel vagy nagyköötőjellel választjuk el egymástól). Amennyiben a könyvnek csak szerkesztője, illetve háromnál több szerzője is van, a szerkesztőt tüntetjük fel a név után zárójelbe tett (szerk.) megjelöléssel. Háromnál nem több szerkesztő nevét meg kell adni. Elsődleges szerzőként közölt testület nevét úgy kell megadni, ahogyan a forrásban található. Kiegészítő adatként kerek zárójelben a testület székhelye megadható, amennyiben a testület azonosítása egyébként kétséges lenne.

– CÍM

A címet úgy kell leírni, ahogyan a forrásban szerepel. A cím fordítását szögletes zárójelben meg lehet adni a forrás alapján leírt cím után. Amennyiben szükséges az azonosításhoz, a megértéshez, az alcímet vagy a címre vonatkozó egyéb információkat is közölni lehet.

– Másodlagos szerzőség

Másodlagos szerzői funkciót betöltő személyek vagy testületek lehetnek például: szerkesztők, fordítók, illusztrátorok, támogató szervezetek. A másodlagos szerzőség feltüntetése nem kötelező.

– KIADÁS (kiadás száma, illetve milyen jellegű kiadás)

– MEGJELENÉS

(hely, kiadó)

ÉV (a megjelenés éve)

A megjelenés helyére és a kiadó nevére vonatkozó adatok közlése nem kötelező. A megjelenés éve kötelező adat. Minden adat közlése esetén a sorrend: megjelenési hely, kiadó, megjelenési év. Egy évnél hosszabb megjelenés esetén a kezdő és záró évet kell megadni.

– Terjedelem

– Sorozat

– Megjegyzés

Megjegyzésként lehet leírni például a következő kiegészítő adatokat: a nehezen beszerezhető dokumentum lelőhelyét, a használat korlátozását, megjelenésének stádiumára vonatkozó, s minden egyéb fontosnak ítélt információt.

– SZABVÁNYOS AZONOSÍTÓ SZÁM (ISBN)

Példák:

Teljes, részletes hivatkozás:

RÁDÓCZNÉ KOCSIS Terézia – GYÖRE Dániel: A borpiac helyzete és kilátásai. Bp. : AKI, 2006. 160 p. (Agrárgazdasági tanulmányok 2006/6.)
ISBN 963 491 492 6

KOTLER, Philip – LEE, Nancy: Vállalatok társadalmi felelősségvállalása : Jót tenni – egy ügyért és a vállalatért. Szerk. Palcsik Mari. Ford. Nádasi Katalin, Bozai Ágota. Bp. : HVG Kiadói Zrt., 2007. 333 p. Eredeti cím: Corporate social responsibility.
ISBN 978 963 9686 014

Rövidített hivatkozás:

RÁDÓCZNÉ KOCSIS Terézia – GYÖRE Dániel: A borpiac helyzete és kilátásai. Bp. : AKI, 2006.
ISBN 963 491492 6

KOTLER, Philip – LEE, Nancy: Vállalatok társadalmi felelősségvállalása. Bp. : HVG Kiadói Zrt., 2007.
ISBN 973 963 9686 014

Amikor az idézett dokumentum első adateleme (szerző) és a dátum alapján történik a hivatkozás a szövegben, előre kerül az évszám. Ennek megfelelően az alábbiakban olyan példák is kerülnek bemutatásra, ahol a két hivatkozás (a szövegben elhelyezett és a szöveg végén közölt irodalomjegyzékben szereplő hivatkozás) között a kapcsolatot a név (elsődleges szerzőség) és évszám ismétlődése teremti meg.

Megjegyzés: A diplomadolgozatok esetében a szövegben szerző és évszám szerint kell hivatkozni (a fent említett egyetemi és kari szabályzatok ezt rögzítik).

Példák:

A szövegben történő hivatkozás nem szó szerinti idézet estében:

(SZÜCS – MAGDA 2002)

Irodalomjegyzékben:

SZÜCS István – MAGDA Róbert (2002): Új irányzatok a földhasznosításban. Bp. : Agroinform, 151 p. ISBN 963 502 745 1

A szövegben történő hivatkozás szó szerinti idézet estében:

(SZÜCS – MAGDA 2002, 134.)

Irodalomjegyzékben:

SZÜCS István – MAGDA Róbert (2002): Új irányzatok a földhasznosításban. Bp. : Agroinform, 151 p. ISBN 963 502 745 1

6.3.4.2. Könyvek részei és közleményei

Gyűjteményes műben megjelent közleményre vagy adott mű kiemelt részeire is lehet hivatkozni.

Könyvek részei

Adatelemek:

- ELSŐDLEGES SZERZŐSÉG
- A GAZDADOKUMENTUM CÍME
- KIADÁS
- A RÉSZ SZÁMOZÁSA
- Másodlagos szerzőség
- MEGJELENÉS
(hely, kiadó)
ÉV
- A RÉSZ HELYE A GAZDADOKUMENTUMON BELÜL

Példa:

IBM PC DOS. 2. köt., A PC DOS felépítése. Bp. : LSI ATSZ, 1987. 13. feje., A PC DOS belső struktúrája. Kész. Seres József. p. 228–240.

Közlemény a könyvben

Adatelemek:

A közlemény adatai:

– ELSŐDLEGES SZERZŐSÉG

– CÍM

A GAZDADOKUMENTUM ADATELEMEI:

A gazdadokumentum adatait egyértelműen megkülönböztetve kell megadni, például az „In” kifejezéssel.

– ELSŐDLEGES SZERZŐSÉG

– CÍM

– KIADÁS

– MEGJELENÉS

(hely, kiadó)

ÉV

– A RÉSZ HELYE A GAZDADOKUMENTUMON BELÜL

Példák:

BARÓTFI István: A napenergia hasznosítása. In: Barótfi István (szerk.): *Környezettechnika*. Bp. : Mezőgazda, 2000. p. 32–70.

HALMAI Péter: Versenyképesség és integráció – az agrárgazdaság adaptációja. In: Palánkai Tibor (szerk.): *„Európa kapujában”*. ISES, 2006. p. 93–116.

FERTŐ Imre: Agrárpolitika. In: Czibere Károly, Fertő Imre, Gém Erzsébet et al.: *Szaktitikák a rendszerváltás utáni Magyarországon, 1990–2006*. Bp. : Rejtjel, 2006. p. 106–136.

FÜLEKY György: Kén a talajban. In: Stefanovits Pál (szerk.): *Talajtan*. 4. átdolg., bőv. kiad. Bp. : Mezőgazda, 1999. p. 210–212.

6.3.4.3. Időszaki kiadványok

Adatelemek:

– CÍM

Időszaki kiadványok esetében minden esetben a hivatkozás első adata a cím, amelyhez a címet követően kapcsolódhat a (testületi) név.

– SZERZŐSÉG

– KIADÁS

– A RÉSZEGYSÉG MEGJELÖLÉSE
(KELTEZÉS ÉS/VAGY SORSZÁM)

– MEGJELENÉS

(hely, kiadó)

ÉV

– Sorozat

– Megjegyzések

– SZABVÁNYOS AZONOSÍTÓ SZÁM (ISSN)

6.3.4.4. Időszaki kiadványok cikkei (folyóiratcikk)

Adatelemek:

- ELSŐDLEGES SZERZŐSÉG
- CÍM
- Másodlagos szerzőség
- A GAZDADOKUMENTUM CÍME
- KIADÁS
- A RÉSZ HELYE A GAZDADOKUMENTUMON BELÜL:
ÉV,
A RÉSZEGYSÉG MEGJELÖLÉSE,
MEGKÜLÖNBÖZTETŐ OLDALSZÁMOZÁS

Példák:

JULESZ Máté: Adalékok a természetvédelmi és környezetjog történetéhez. In: *Magyar Közigazgatás*, 2006. 56. évf. 6. sz. p. 343–355.

SZÉKELY Csaba – SZAKÁL Ferenc – TÖRÖNÉ DUNAY Anna: Az EU csatlakozás. In: *Gazdálkodás*, 2002. 45. évf. 6. sz. p. 1–13.

6.3.4.5. Szabadalmi dokumentumok

Adatelemek:

- Elsődleges felelősség (bejelentő)
- A találmány címe
- Másodlagos felelősség
- Megjegyzések
- A dokumentum azonosítói:
ORSZÁG VAGY KIBOCSÁTÓ HIVATAL
A SZABADALMI DOKUMENTUM FAJTÁJA
A SZABADALMI DOKUMENTUM SZÁMA
A HIVATKOZOTT DOKUMENTUM MEGJELENÉSÉNEK KELTE

6.3.4.6. Az adatelemek forrása, írásmódja

Az adatelemek fő forrása maga a hivatkozott dokumentum. A bibliográfiai hivatkozásokban az adatelemeket általában úgy kell leírni, ahogyan azok a forrásban találhatóak. A hivatkozott szabvány rendelkezik az átírásról, a rövidítés lehetőségéről, a nagybetűk használatáról, a központosításról, a tipográfiáról stb.

Rövidítések a hivatkozásban és a dolgozatban

A hivatkozásokban a rövidítések használata megengedett, de legfontosabb szempont az egyértelműség és a beazonosíthatóság. Magyar szövegekörnyezetben, magyar nyelvű dolgozatnál például a Bp., MTA közismert és alkalmazható rövidítések, míg külföldi dolgozatoknál már nem. Érdemes azonban minden esetben a legelső előfordulásakor megadni a rövidítés feloldását is.

Leggyakoribb rövidítések a hivatkozásban:

Bp.	Budapest
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
p.	az oldal latin nevének rövidítése
o.	az oldalszám rövidítése

évf.	folyóiratok évfolyamjelölésekor használt rövidítés
sz.	folyóiratszám rövidítése
ford.	fordító, fordította, fordítás
ill.	illusztrálta, illusztrált
böv.	bővített (kiadásjelzés)
átdolg.	átdolgozott (kiadásjelzés)
jav.	javított (kiadásjelzés), javítva, javította
kiad.	kiadás

A felsorolt példákon kívül minden tudományterületnek vannak és lehetnek egységes rövidítései, melyek ismerete és alkalmazása az adott tudományterület témájából született dolgozatnál elengedhetetlen.

6.3.4.7. Hivatkozás elektronikus információforrásokra

Az interneten keresztül elérhető dokumentumok bibliográfiai hivatkozásának általános formája szinte megegyezik a hagyományos dokumentumok esetében használt leírással. Minden esetben fel kell viszont tüntetni az URL-címet és a lekérdezés időpontját (A lekérdezés időpontja: év, hó, nap, óra, perc).

Elektronikus dokumentumoknak, főleg a tudományos szövegekhez használható elektronikus forrásoknak is van szerzője, címe, kiadója, megjelenési éve, a PDF, DOC formátumoknak pedig még pontos oldalszáma is, ezek feltüntetése a hivatkozásban elengedhetetlen.

Elektronikus dokumentumoknál a megjelenés éve sok esetben nem azonos a megtekintés idejével, így annak feltüntetése ugyanúgy szükséges, mint a nyomtatott forrásoknál. Elektronikus dokumentumoknál a cikkek címsorában gyakorta megjelenik az első közzététel ideje, az átdolgozásokat, frissítéseket pedig egyre gyakrabban feltüntetik a szerző neve mellett.

Internetes forrásoknál elengedhetetlen a letöltés pontos idejének megadása. Erre egyrészt az információk változékonysága, az internet gyors és sok esetben láthatatlan változékonysága miatt van szükség. A linkek hamar elavulhatnak, oldalakat, cikkeket átszerkeszthetnek, változtathatnak, így a letöltés ideje megmagyarázhatja a szöveg változásait.

Idézhető akár e-mail üzenet is meghatározott szabályok szerint.

6.4. A Bibliográfiai hivatkozások jegyzéke, az irodalomjegyzék

Azokat a műveket, amelyekre hivatkozunk vagy amelyekből idéztünk, átvettünk, kötelező az irodalomjegyzékben feltüntetni. Az áttanulmányozott művek közül csak azok kerüljenek az irodalomjegyzékbe, amelyeknek a szellemisége meghatározó volt, ötleteket, gondolatokat lehetett belőle meríteni, illetve szó szerinti idézetet.

A hivatkozásokat rendszerint az első adatelem betűrendjében (ez a gyakoribb), vagy a szövegbeli idézettség számsorrendjének megfelelően kell elrendezni. Amennyiben egy szerző több művére, illetve cikkére történik a hivatkozás, azokat a megjelenés időrendjében kell felsorolni.

A leggyakrabban használt esetre (első adatelem és év) a 6.3.4.1. Könyvek részben utaltunk.

Példák:

A szövegben történő hivatkozás:

(SZÜCS – MAGDA, 2002.)

Irodalomjegyzékben:

Szücs István – Magda Róbert (2002): Új irányzatok a földhasznosításban. Bp. : Agroinform, 151 p. ISBN 963 502 745 1

Az irodalomjegyzék a tudományos dolgozat végén kerül feltüntetésre. Előfordulhat, hogy indokolt esetben az egyes fejezetek végén található, a nagy mennyiségű tételek miatt. Ebben az esetben a különböző fejezetek végén ismétlődhetnek a hivatkozások.

Az irodalomjegyzékben minden egyes hivatkozás, leírás külön-külön sorba kerüljön (kivétel, amennyiben például a folyóirat-szerkesztőségek másként nem rendelkeznek). Tipográfiai szempontból több megoldás is van a megfelelő tagoláshoz. (Lásd például a jegyzet irodalomjegyzékét, illetve a szövegben való jelölést.)

Az irodalomjegyzék tételeinek sorrendje

A dolgozat szövegében alkalmazott hivatkozási technikától függ az irodalomjegyzék megjelenési helye és tételeinek sorrendje.

■ (Név, év) hivatkozási rendszert használva a dolgozat szövege közben az átvett gondolat mögött az idézett mű szerzőjének neve, a megjelenés éve és az oldalszám kerül feltüntetésre. A zárójelben az oldalszám megadására akkor van szükség, ha szó szerint átvettünk mondat(ka)t. Az irodalomjegyzék a szöveg legvégén, az idézett művek szerzőjének betűrendjében jelenik meg. Az irodalomjegyzék ez esetben annyi elemből áll, ahány forrást a dolgozathoz felhasználtunk. Így például egy tanulmánykötet, amiből három tanulmányra hivatkoztunk, az irodalomjegyzékben három tétel lesz, az idézett szerzők betűrendjében.

Az irodalomjegyzék elemeit betűrendben szükséges felsorolni. A betűrendet alapvetően az idézett első szerzők vezetékneve határozza meg.

Példák:

KOVÁCS Péter Zoltán – TISZA Miklós (2010): Inkrementális lemezalakítás. In: *Gép* 61.évf. 3. sz. p. 23–30.

NAGYNÉ HEIDENWOLF Erzsébet (2009): Családi, intenzív foglalkozások a Duráczy József Pedagógiai Fejlesztő és Módszertani Központban. In: *Fejlesztő Pedagógia*. 20. évf. 1. sz. p. 49–51.

TAKÁCSNÉ GYÖRGY Katalin – VANCZÁK Emese – KOMÁROMI Nándor (2003): Az almafogyasztási szokások változása. In: *Marketing & Management* 37. évf. 6. sz. p. 49.

Ha egy szerzőtől több művet idézünk, akkor a megjelenés éve alapján növekvő sorrendben szükséges felsorolni idézett műveit a betűrendben.

Példák:

KOMÁROMI Nándor – SÁNTA Sándor (2003): A Balanced Scorecard elvei és alkalmazása a vállalati logisztikai gyakorlatban. In: *Logisztikai Évkönyv* 9. évf. p. 60–66.

KOMÁROMI Nándor (szerk.) (2006): Marketinglogisztika : Utak a vevőhöz. Bp. : Akad. K., 231 p. ISBN 963 05 8291 0

Ha pontos sorrend felállításához ez is kevés, mivel ugyanazon szerző, ugyanazon évben megjelent több, különböző művéből idéztünk, akkor az idézett mű betűrendje lesz meghatározó a sorrendben.

Példák:

GYENGE Balázs (2001): A döntéstámogató rendszerek fejlesztésének kulcstényezői a mezőgazdaságban. In: *Gazdálkodás* 45. évf. 1. sz. p. 57–68.

GYENGE Balázs (2001): A lineáris programozási modell és a szimuláció integrált alkalmazása a nitrogénvesztés vizsgálatokban. In: *Gazdálkodás* 45. évf. 5. sz. p. 48–57.

Előfordulhat olyan eset is, hogy ugyanazon szerzőtől idézünk több művet, ugyanabból az évből, de az egyikben önálló szerző, a másikban pedig a társszerzők közül az első. Ebben az esetben az önálló munkája szerepel előbb, majd a társszerzős írása.

Példák:

LEHOTA József (2004): Meghatározó szektorstratégiák. In: *Kistermelők Lapja* 48. évf. 7. sz. p. 27.

LEHOTA József – KOMÁROMI Nándor (2004): A piaci orientáció mérése és jellemzői a magyar borászatokban. In: *Marketing & Management* 38. évf. 4. sz. p. 4.

Mivel mindig az idézett szerző alapján szükséges betűrendbe sorolni a műveket, így könyvrészletnél a gazdadokumentum szerzője (szerkesztője) nem képezi alapját a besorolásnak.

Előfordulhat olyan eset, amikor a szerző nem kideríthető vagy csak közreadó ismert. Ebben az esetben a szerző hiányában az idézett mű címe alapján szükséges besorolni ezt a művet, a szerzői betűrendbe. Tehát nem szükséges előbb felsorolni betűrendben minden művet, aminek szerzője van, majd utána külön betűrendben a szerző nélküli, cím alapján besorolt műveket, hanem a két betűrendet egyesíteni szükséges: a címeket a szerzői betűrendbe illesztve.

Példák:

SZILÁGYI Klára (2009): Tanulói profilkép : Az egyéni profillap mint a szakmához jutás esélyét támogató pedagógiai eszköz. In: Új Pedagógia Szemle 59. évf. 10. sz. p. 55–66.

Társadalmi jellemzők, 2006. (2007) Bp. : KSH. 159 p. ISBN 978-963-235-117-9

ZÉMAN Zoltán (1997): Controlling a korszerű vállalatirányítás eszköze. In: *Gazdálkodás* 41. évf. 2. sz. p. 80–82.

■ Végjegyzetes hivatkozási módot alkalmazva a szövegben az átvett gondolatok helyének számozása jelenik meg. Az irodalomjegyzék a szöveg legvégén ezeknek a számoknak a növekvő sorrendjében kerül feltüntetésre. Az irodalomjegyzékben feltüntetendő adatokban különbség a (Név, év) rendszerrel összehasonlításban annyi, hogy míg ott az irodalomjegyzékben például a cikk, tanulmány teljes terjedelmének feltüntetése szükséges, itt az irodalomjegyzékben csak azt az oldalt kell megadni, ahonnan a gondolat származik.

Eltérés továbbá, hogy míg a (Név, év) rendszerben az irodalomjegyzékben a megjelenés éve kiemelésre kerül, ebben az esetben a megjelenés évét a kiadási adatok között is fel lehet tüntetni.

Ebben a hivatkozási módban az irodalomjegyzék annyi elemből áll, ahány helyen a dolgozatban külső forrásból átvett gondolatot alkalmaztunk. Így természetesen előfordulhatnak ismétlődések, ha egy műből több gondolatot idézünk. Ebben az esetben a növekvő számsorrend következő számát kapja a hivatkozás.

■ Lábjegyzetes hivatkozási mód alkalmazásakor a dolgozat szövegében az átvett gondolat helyei kapnak növekvő sorszámot, a lap alji lábjegyzetben pedig az átvett gondolat pontos, oldalszámokkal ellátott forrását szükséges megadni. Az irodalomjegyzék a szöveg legvégén, általában betűrendben jelenik meg, de alkalmazható a növekvő vagy csökkenő megjelenés időrend is: a legfrissebb felhasznált szakirodalommal kezdve a listát vagy pedig a történeti forrásoktól kezdve a legújabb szakirodalom felé haladva. A szöveg végi irodalomjegyzékben a cikkek, tanulmányok teljes terjedelmének feltüntetése szükséges, míg a lábjegyzetben csak a konkrét oldalé, ahonnan az átvett gondolat származik.

6.5. A plágium – hivatkozáskereső rendszerek

A hivatkozás, illetve idézőjel nélküli átvétel plágium. Plágiumot az követ el, aki más gondolatát, megfogalmazásait, munkájának eredményeit forrás megjelölése nélkül szándékosan vagy nem szándékosan (akár jóhiszeműen) sajátjaként tünteti fel.

Az összeollózott „tudományos” publikációk, szakdolgozatok ellen különböző, erre a célra kidolgozott rendszerek nyújtanak védelmet. Ilyen az MTA SZTAKI Elosztott Rendszerek Osztálya által kifejlesztett plágiumkereső program. A plágiumkereső egy ingyenesen használható hasonlóságkereső program, amelynek célja nem az, hogy minél több diákot lebuktasson, hanem hogy az eredeti szerzők jogait védje, és a plagizálások számát visszaszorítsa.

A KOPI Online Plágiumkereső és Információs Portál elsődlegesen plágiumok felderítésére és dokumentumok másolásának védelmére jött létre. A számítástechnika fejlődésével az írott

művek előállításának folyamata egyszerűsödött, azonban a rengeteg előny mellett a digitális adattárolás a végletekig egyszerűsíti a művek másolását, azok egészének vagy részeinek átvételét, így nagymértékben megkönnyíti a plágiumok létrehozását is.

A plágiumok leginkább az oktatás területén terjednek, azon belül is kiemelten a felsőoktatási területen. Egyre nagyobb számban jelennek meg a digitális forrásokból összeállított dolgozatok, diplomamunkák, cikkek, illetve publikációk. Az ilyen típusú visszaélések erősen rontják az intézmények hírnevét és az onnan kikerült diplomások értékét a piacon.

A megfelelő, helyes hivatkozás szabályainak, előírásainak ismerete elengedhetetlen. Egyben fontos része a szakmai ismereteknek is.

6.6. Szakirodalom keresése az interneten

Internet

Nagyméretű számítógépes hálózat, amely számos kisebb (helyi, regionális és országos) egymással összekapcsolt hálózatból épül fel. Ezek internet protokollt (kommunikációs szabványt: TCP/IP) használnak. Az internet – többek között – a következő szolgáltatásokat nyújtja: fájl transzfer, elektronikus levelezés, távoli bejelentkezés, hírcsoportok.

A jegyzetben ismertetett elektronikus katalógusok és adatbázisok mellett különböző kereső-, böngészőprogramok segítségével további szakirodalmi információ kereshető az interneten. Az így talált nagy mennyiségű információ számtalan forrásellenőrzést igényel.

Az interneten talált források tudományos munkákban is felhasználhatók. Azonban nagyon fontos a forrás és a pontos hivatkozás is. Az interneten található rengeteg információ alapos válogatást és forráskritikát igényel a felhasználás előtt. Az interneten megtalálható nyomtatott folyóiratok elektronikus kiadása, elektronikus könyvtárak és dokumentumtárak, amelyekből az előző két fejezetben válogatást adtunk.

Szakszövegeknél az ismeretterjesztő oldalak, magazinok, cikkek nem használhatók fel forrásként. A Wikipedia szócikkei szintén nem jelenthetik az irodalomjegyzék egy tételét, bár a dolgozat írása közben, a téma feltárásánál, első, áttekintő információk megszerzésénél felhasználhatók a benne talált információk, de hivatkozni csak lektorált és tudományos munkákra lehet és lehetőleg elsődleges forrásokra.

A szerzői jogok ismerete és betartása, hivatalos forrásokra, nem kalóz kiadásokra való hivatkozás a szakirodalmi áttekintések készítésének elengedhetetlen feltétele.

7. Az egyes adatbázisok használatának képernyőfotókkal kísért bemutatása

7.1. EBSCO

Egyszerű keresés az EBSCO adatbázisaiban

A belépés után az első lépés az adatbázis(ok) kiválasztása <Choose Databases>, amelyekben a kereséseket szeretnénk elvégezni. Ezt a jelölőnégyzetek segítségével tehetjük meg. A keresést egy, de akár párhuzamosan több adatbázist kijelölve is elvégezhetjük.

A keresési példánkban a következő két adatbázist jelöltünk ki:

ACADEMIC SEARCH PREMIER és a
BUSINESS SOURCE PREMIER.

A következő képen az adatbázis-kiválasztás képernyője látható:

Kulcsszó: Belépés a Saját EBSCOhost adatbázisba Mappa Újdonságok Súlyó Kikapás

Adatbázisok kiválasztása

Ha egyetlen adatbázisban szeretne keresni, kattintson az adatbázis nevére alább. Több adatbázis kiválasztásához jelölje be az adatbázisok melletti négyzeteket és kattintson a következőre: [Folytatás](#).

Folytatás

Összes kijelölése / visszavonása

[Academic Search Premier](#)
Ez a számos diszciplínát átfogó adatbázis több mint 4500 folyóirat teljes szövegét tartalmazza, beleértve több mint 3 700 lektorált kiadvány teljes szövegű változatát. Jóval több mint száz folyóirat régebbi állományának PDF változata érhető el 1975-ig visszamenőleg, továbbá több mint 1000 kiadvány esetében kereshető hivatkozási listát biztosít.
[Címlista](#) [További információ](#)

[Business Source Premier](#)
A *Business Source Premier* az üzleti iparág leggyakrabban használt kutatói adatbázisa, amely több mint 2300 folyóirat teljes szövegű változatát tartalmazza, beleértve nem kevesebb mint 1100 lektorált kiadvány teljes szövegét. A *Business Source Premier* élen jár a többi versenytárral szemben az összes üzleti tudományt lefedő teljes szövegű tartalmat tekintve, amely magában foglalja a marketing, a menedzsment, a vezetői információs rendszerek (MIS), a termelésirányítási információs rendszerek (POM), a számvitel, a pénzügy és a közgazdaságtan területeit. Az adatbázis naponta frissül az EBSCOhost keresőrendszeren keresztül.
[Címlista](#) [További információ](#)

[Regional Business News](#)
Ez az adatbázis regionális üzleti kiadványok teljes szövegű, átfogó terjedelmét biztosítja. A *Regional Business News* valamennyi nagyváros és vidék 75 üzleti folyóiratának, hírlapjának és hírcsatornájának hírközlését egyesíti az Egyesült Államokon belül. Az adatbázist naponta frissítik.
[Címlista](#) [További információ](#)

[MEDLINE](#)
A *MEDLINE* adatbázis szakmailag irányadó orvosi információt szolgáltat az orvostudomány, a beteggondozás, a fogászat, az állatorvostan, az egészségügyi gondozási rendszer, a pre-klinikai tudományok és sok más orvostudományi ág területéről. A National Library of Medicine által létrehozott *MEDLINE* adatbázis a MeSH (Medical Subject Headings - orvosi tárgyszórendszer) indexelését használja a fa, fa hierarchia, tárgyszó és fogalomkifejtés lehetőségekkel történő kereséshez a több mint 4800 kurrens orvosi biológiai folyóirat hivatkozásai között.
[További információ](#)

[ERIC](#)
Az *ERIC* (Educational Resource Information Center) több mint 1 194 000 rekordot foglal magában és az *ERIC* több mint 100 000 teljes szövegű dokumentumára található benne hivatkozás.
[További információ](#)

[MasterFILE Premier](#)
A kifejezetten a nyilvános könyvtárak számára készült, több tudományágat átfogó adatbázis közel 1750 általános referencia kiadvány teljes szövegű változatát foglalja magában 1975-től kezdődően. Amellett, hogy a *MasterFILE Premier* az általános érdeklődés gyakorlatilag minden területét felöleli, tartalmazza továbbá közel 500 kézikönyv teljes szövegű változatát, 86 017 életrajzot, 105 786 eredeti forrásdokumentumot, valamint 341 655 fotó, térkép és zászó képgyűjteményét. Az adatbázis naponta frissül az EBSCOhost keresőrendszeren keresztül.
[Címlista](#) [További információ](#)

[Health Source - Consumer Edition](#)
Ez az adatbázis a világ könyvtárai számára hozzáférhető leggazdagabb fogyasztói egészségügyi tájékoztatói gyűjtemény, amely olyan területeket ölel fel, mint az orvostudományok, a

A következő képernyő egy alapszintű (egyszerű) keresést <Basic Search> mutat.

Példa:

Alapkeresés

Téma: *Hungary Eurozone*;

Időintervallum: *2005.01.01-től 2006.12.31-ig*.

<Basic search:>

eurozone AND Hungary

Date Range: 2005 to 2006

A keresést valamennyi dokumentumtípusra és digitális formára kérjük.

A keresőkérdés megadása a következő formában történik:

Találati lista:

Az alapszintű keresés a *Hungary Eurozone* téma esetén. A találati halmaz 6 rekordot tartalmaz.

Result for: eurozone AND Hungary AND Full Text, Published Date: 200501-200612

A megjelenítésnél a legfrissebb, legutoljára megjelent (Sort By: Date) sorrendet jelöltük ki. A képen az első képernyőoldal látható.

Egy-egy találati rekord kijelölése után részletesebb információt kapunk a dokumentumról. Ennek áttanulmányozása után, például a kivonat (Abstract) tartalma alapján eldönthetjük, hogy szükségünk van-e a teljes anyagra.

A következő képen az elsőként azonosított dokumentum kibővített bibliográfiája látható. A rekord mezőinek átolvasása után úgy dönthetünk, hogy a teljes cikke szükségünk van. A letöltést is elvégezhetjük — PDF Full Text (5.5MB) (elmenthetjük, kinyomtathatjuk). Amennyiben a hálózati sávszélességünk nem megfelelő, akkor e-mailen is lekérhetjük a cikket.

1 / 7 Találati lista | Keresés finomítása

Hivatkozás PDF teljes szöveg (4.9MB)

Cím: HUNGARY'S EUROZONE ENTRY DATE: WHAT DO THE MARKETS THINK AND WHAT IF THEY CHANGE THEIR MINDS?

Szerzők: Csajbók, Attila¹ csajboka@mnb.hu
Rezessy, András² rezessya@mnb.hu

Forrás: [Contemporary Economic Policy](#); Oct2006, Vol. 24 Issue 4, p343-356, 14p

Dokumentum típusa: Article

Tárgyfogalmak: *INFLATION (Finance)
*BANKS & banking, Central
*MONETARY policy
*ECONOMIC policy

Földrajzi fogalmak: HUNGARY

Author-Supplied Keywords: [International Organizations and Policies](#)

NAICS/Industry Codes: [521110 Monetary Authorities - Central Bank](#)

Referátum: This article investigates the potential impact of a shift in market expectations about a country's eurozone entry date on long-term yields and the spot exchange rate in a simple uncovered interest parity (UIP) framework. The results suggest that the size of the reactions depend on how far the entry date is postponed, how far current inflation is from the Maastricht-satisfying level, and whether the credibility of the central bank's target inflation path is sensitive to changes in the expected entry date. In the empirical part, the authors apply the framework for Hungary and draw some policy conclusions for the timing of ERM II entry. [ABSTRACT FROM AUTHOR]

Copyright of Contemporary Economic Policy is the property of Blackwell Publishing Limited and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use. This abstract may be abridged. No warranty is given about the accuracy of the copy. Users should refer to the original published version of the material for the full abstract. (Copyright applies to all Abstracts)

Szerző kapcsolatai: ¹Head of Division, Magyar Nemzeti Bank, Economics Department, 8-9 Szabadság ter, Budapest, 1054, Hungary
²Analyst, Magyar Nemzeti Bank, Economics Department, 8-9 Szabadság ter, Budapest, 1054, Hungary

ISSN: 1074-3529

DOI: 10.1093/cep/bjy030

Hasonló találatok
Find Similar Results using SmartText Searching.

Az első találati rekordhoz tartozó cikk teljes szövegű, PDF formátumú megjelenítése a következő:

Találati lista | Keresés finomítása

Hivatkozás PDF teljes szöveg (4.9MB) E-mail Hozzáadás mappához

1 / 15 155% Keresés

HUNGARY'S EUROZONE ENTRY DATE: WHAT DO THE MARKETS THINK AND WHAT IF THEY CHANGE THEIR MINDS?

ATTILA CSAJBÓK and ANDRÁS REZESSY*

This article investigates the potential impact of a shift in market expectations about a country's eurozone entry date on long-term yields and the spot exchange rate in a simple uncovered interest parity (UIP) framework. The results suggest that the size of the reactions depend on how far the entry date is postponed, how far current inflation is from the Maastricht-satisfying level, and whether the credibility of the central bank's target inflation path is sensitive to changes in the expected entry date. In the empirical part, the authors apply the framework for Hungary and draw some policy conclusions for the timing of ERM II entry. (JEL E44, E52, F33)

Please note this article has been reprinted here as it was assigned to this special issue but erroneously published in Contemporary Economic Policy, Vol 24, Issue 3, pages 343–356. The pagination of the original publication has been retained. For citation purposes please refer to the original publication.

I. INTRODUCTION conditions, that is, the spot exchange rate and long-term yields

7.2. EconLit

Az EconLit adatbázisban való keresés a CSA Illumina felületen történik. Elérhető egyszerű és összetett keresés is.

A következő képernyő egy gyorskeresést <Quick Search> mutat.

Példa:

Gyorskeresés

Téma: *Hungary Market*;

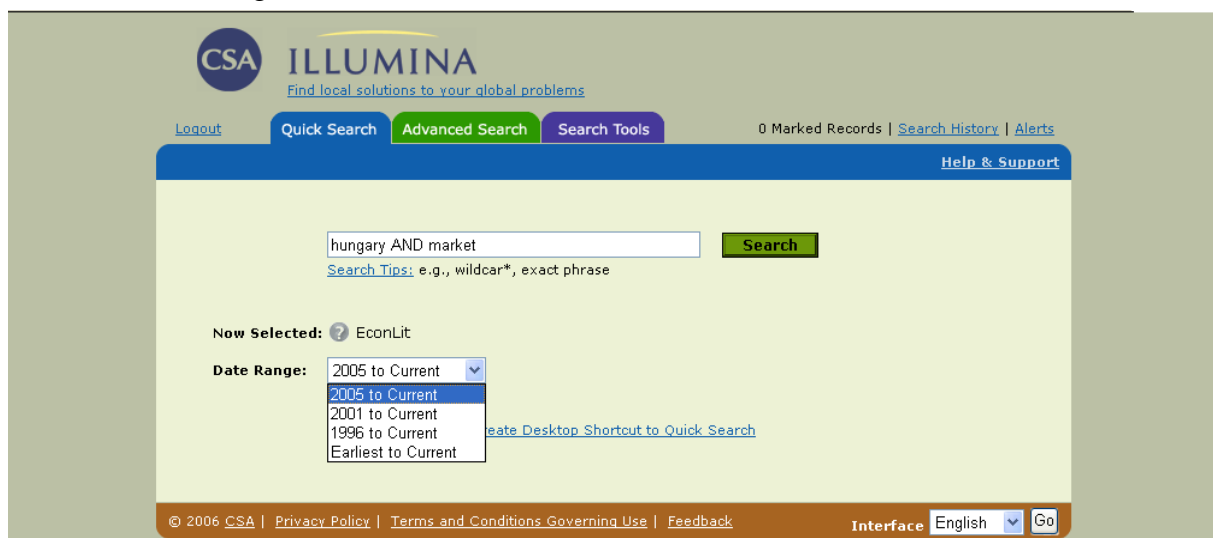
Időintervallum: *2005. évtől a jelenlegi időpontig.*

<Quick search:>

hungary AND market

Date Range: 2005 to Current

A keresőkérdés megadása a következő formában történik:

The screenshot shows the CSA Illumina search interface. At the top, there is a navigation bar with 'Logout', 'Quick Search', 'Advanced Search', and 'Search Tools'. The search bar contains the text 'hungary AND market' and a 'Search' button. Below the search bar, there is a 'Search Tips' link and a 'Now Selected' dropdown menu showing 'EconLit'. The 'Date Range' dropdown menu is open, showing options: '2005 to Current', '2001 to Current', '1996 to Current', and 'Earliest to Current'. The footer includes copyright information and a language selection dropdown set to 'English'.

Találati lista:

Gyorskeresés a *Hungary Market* téma esetén. A találati halmaz 45 rekordot tartalmaz.– 45 results found for : hungary AND market in Multiple Databases

A megjelenítésnél a legfrissebb, legutoljára megjelent (Most Recent First) sorrendet jelöltük ki. A képernyőn megjelenik a dokumentum típusok szerinti megoszlása is (All Publication Types 45 ...).

A következő képen az első találati tételek láthatók (az először megjelenő képernyő tartalma). A rekord sorszáma előtt lévő jelölőnégyzettel tudjuk a részletes megjelenítést indítani.

Find local solutions to your global problems

Logout Quick Search Advanced Search Search Tools 0 Marked Records | Search History | Alerts

Results Edit Search Help & Support

45 results found for: **hungary AND market** in Multiple Databases +

Published Works 45 Web Sites 1

All Publication Types 45 Journals 28 Peer-Reviewed Journals 18 Books 7 Other 10

Mark or Clear all on page | Update Marked List | Save, Print, Email Sort by: Most Recent First Go

Previous 1 2 3 4 5 Next Record # Go

1. [Price Markups and Returns to Scale in Imperfect Markets: Bulgaria and Hungary](#)
 Dobrinsky, Rumen; Korosi, Gabor; Markov, Nikolay; Halpern, Laszlo
 Journal of Comparative Economics, vol. 34, no. 1, March 2006, pp. 92-110
 ... sample of manufacturing firms drawn from Bulgaria and Hungary. These two countries have taken different paths of transition to a market economy and are characterized by different sectoral structures of markups and returns to scale. ...
[View Record](#)

Database: EconLit
Descriptors: [Market Structure and Pricing](#); [Oligopoly and Other Forms of Market Imperfection \(D430\)](#) | [Production, Pricing, and Market Structure, Size Distribution of Firms \(L110\)](#) | [Socialist Systems and Transitional Economies: Factor and Product Markets, Industry Studies, Population \(P230\)](#) | [Bulgaria](#) | [Hungary](#) | [Competition](#) | [More...](#)

2. [Land Rental Markets in Transition: Theory and Evidence from Hungary](#)
 Yranken, Liesbet; Swinnen, Johan
 World Development, vol. 34, no. 3, March 2006, pp. 481-500
 ... prices, transaction costs, rural credit, and labor market constraints. Our empirical analysis uses data from a representative survey of more than 1,400 Hungarian household farms and Hungarian official statistics. Land rental markets reallocate ...

Database: EconLit
Descriptors: [Economic Development: Agriculture, Natural Resources, Energy, Environment, Other Primary Products \(O130\)](#) | [Socialist Systems and Transitional Economies: Urban, Rural, and Regional Economics \(P250\)](#) | [Collectives, Communes, Agriculture \(P320\)](#) | [Housing Supply and Markets \(R310\)](#) | [Hungary](#) | [Farms](#)

Amennyiben az első rekordot választjuk ki, akkor annak a cikknek a teljes bibliográfiai rekordja látható.

A kibővített keresési mód <Advanced Search> (haladó keresés) lehetővé teszi a hatékony stratégia kidolgozását: mezőnevek, logikai operátorok, időkorlátozások beállítását.

A böngésző funkció segítségével lehet megtekinteni a szerzői név vagy folyóirat címlistáját. Az index vagy thesaurus kiválasztása után meg kell adni azt a karaktersort (fogalmat, nevet stb.), amelyetől a lista megjelenítését kérjük, majd utána a lista tetején megjelent szövegtől átnézhetjük a mezőben szereplő szavakat, a thesaurusban szereplő alá- és fölrendelt kifejezéseket.

Az adatbázis legfontosabb indexei:

Author Index szerzők
 Journal Name Index folyóiratcímek
 Publication Type Index kiadványtípusok

A keresésnél a különleges jelek (* és ?) használhatók.

A* jellel lehet a keresőszót csonkolni. A * helyettesíthet egy vagy több karaktert a szó elején (balról), végén (jobbról) vagy a szó belsejében. Pl.: patent* szónál a rendszer kikeresi patents, patentable, patented stb. szavakat.

A ? -lel lehet egy karaktert helyettesíteni a megadott keresőszóban.

A logikai műveleteken kívül (AND, OR, NOT) a keresőkifejezésben még további, ún. helyzeti operátorokat is lehet használni. Ezekkel lehet meghatározni a keresett szavak közötti szótávolságot a kijelölt szövegekben:

no operator – három keresett szó szerepeljen egymás mellett, megadott sorrendben a kijelölt szövegben.

within „n” – egy megadott szó két kifejezés közötti szótávolsága kisebb legyen, mint „n” a kijelölt szövegben. (Az „n” értékével lehet a szótávolságot meghatározni: 1-től 10-ig.)

near – kisebb mint tíz a szótávolság a kijelölt szövegben belül két megadott kifejezés között.

Logout Quick Search **Advanced Search** Search Tools 0 Marked Records | Search History | Alerts

Record View Return to Results Help & Support

1 of 45 [Next >](#) Mark This Record | [Update Marked List](#) | [Save, Print, Email](#)

Database EconLit

Title Price Markups and Returns to Scale in Imperfect Markets: Bulgaria and Hungary

Author [Dobrinsky, Rumen](#); [Korosi, Gabor](#); [Markov, Nikolay](#); [Halpern, Laszlo](#)

Affiliation United Nations Commission for Europe; Institute of Economics, Hungarian Academy of Sciences and CEU; Centre for Economic and Strategic Research; Institute of Economics, Hungarian Academy of Sciences and CEU

Source Journal of Comparative Economics, vol. 34, no. 1, March 2006, pp. 92-110

ISSN 0147-5967

Descriptors Market Structure and Pricing: Oligopoly and Other Forms of Market Imperfection (D430) Production, Pricing, and Market Structure, Size Distribution of Firms (L110) Socialist Systems and Transitional Economies: Factor and Product Markets, Industry Studies, Population (P230) Bulgaria Hungary Competition Firm Firms

New Search Using Marked Terms: Use AND to narrow Use OR to broaden

Abstract Under perfect competition and constant returns to scale, firms producing homogeneous products choose output levels so that price equals marginal cost, which also equals average cost. However, any departure from these assumptions has important implications for the theoretical results derived and for the validity of the related empirical analysis. In particular, monopolistic firms charge a markup over marginal cost. We show that markups tend to be associated directly with the returns to scale of the employed production technology. We apply the theoretical model to a sample of manufacturing firms drawn from Bulgaria and Hungary. These two countries have taken different paths of transition to a market economy and are characterized by different sectoral structures of markups and returns to scale. Our quantitative results not only illustrate the effect of the returns to scale index on price markups and the relationship between the two indicators, but they also have implications for the longer-term consequences of institutional decisions and

A bibliográfiai adatok alapján a fontosnak ítélt cikkek másolata is megrendelhető könyvtárközi kölcsönzéssel a könyvtáron keresztül. A szolgáltatás térítésköteles!

7.3. EISZ

Az EISZ nyitóoldala:

A nyitóoldalról az <eisz információk> menüpont alatt megjelenő tájékoztató dokumentumokat kiválasztva részletes ismertetést kaphatunk a szolgáltatásról.

Az EISZ információk nyitóoldalán az alábbiakról szerezhető részletes információ:

- általános információk;
- jogosult intézmények listája;
- technikai információk;
- gyakran ismételt kérdések;
- felhasználás feltételei;
- elérhetőségek;
- in english.

A regisztrációs űrlapon megadott e-mail címre küldi el a rendszer a jelszót (password). A válaszlevél az EISZ használati megállapodást is tartalmazza.

A felhasználói név megadása, valamint a titkos jelszó megérkezése után még a felhasználói szabályzatot kell elfogadni (Ok!).

Ezt követően lehet a rendszerbe belépni és az adatbázist kiválasztani.

The screenshot shows the EISZ website interface. At the top, there is a header with the EISZ logo, the text 'Elektronikus Információs Szolgáltatás', and 'Bejelentkezve: ibolya (Szent István Egyetem)'. A 'Adatbázisok' button is visible in the top right. On the left side, there is a vertical navigation menu with buttons for 'Adatmódosítás', 'Jelszóváltás', 'Eisz útmutatók', 'Letöltés', 'Fórum', 'Hírek', 'Hírlevél', 'Elérhetőségek', and 'kilépés'. The main content area is titled 'EISZ - Elektronikus Információs Szolgáltatás' and contains the following text: 'A használathoz kattintson az elérni kívánt szolgáltatás nevére! (EISZ - gyakran ismételt kérdések) Az EISZ program 2010-ben.' Below this, there is a section titled 'Teljes szövegű elektronikus folyóiratok és bibliográfiai adatbázisok' containing a table of databases. At the bottom, there is a section titled 'Szótárak, lexikonok, nyelvi tesztek' containing a table of language tests.

Teljes szövegű elektronikus folyóiratok és bibliográfiai adatbázisok		
	Web of Science (1975-)	Ismertető Technikai változás
	ScienceDirect (1995-)	Ismertető Teljes szöveggel elérhető folyóiratok
	SpringerLink (1997-)	Ismertető Teljes szöveggel elérhető folyóiratok Technikai változás
	Lecture Notes in Computer Science (1997-2008-as tartalom)	Ismertető Technikai változás
	Econlit	Ismertető
	Agráradatbázisok (Cab, FSTA, Zool. Rec.)	Ismertető
Szótárak, lexikonok, nyelvi tesztek		
	Tesztre készen! (angol)	Ismertető
	Tesztre készen! (német)	Ismertető
	Tesztre készen! (francia)	Ismertető

7.4. ODR

A <Keresés>-re kattintva jelenik meg a keresőképernyő:

Országos Dokumentum-ellátási Rendszer
Lelőhely-adatbázis

Összetett keresés - Súgó

ODR adatbázis

Kezdőlap
Gyorskeresés
Keresés
Gyakorlott keresés
Böngészés
Tezaurusz
Üres kéréslap

Regisztráció

ODR menedzser
Kérések státusza
Könyvtárak listája
Gyűjtemények listája
Statistika

Útmutató

Schelling Thomas mint Szerző

és vagy de nem

Cím

és vagy de nem

Tárgyszó

Megjelenés éve: -

Nyelv: összes

Dokumentumfajta: összes

Rendezés: nincs rendezés

Találatok száma egy lapon: 100

Keresés Mégsem

Corvina WWW Gateway v3.3 © 1998-2001 T-Systems Dataware Ltd.
ODR keresőváltó rendszer v2.0 © 2001-2003 Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár

A szolgáltatás megvalósításában részt vett:

Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Open Society Institute

A mezőket értelemszerűen kitöltve a keresőúrlapon található <Keresés> téglalpra kattintva kapjuk meg a találati listát.

ODR adatbázis

Találatok száma: 11 Megjelenítés: 1 - 11 A kérdés: find auth Schelling Thomas

Kezdőlap
Gyorskeresés
Keresés
Gyakorlott keresés
Böngészés
Tezaurusz
Üres kéréslap

Regisztráció

ODR menedzser
Kérések státusza
Könyvtárak listája
Gyűjtemények listája
Statistika

Útmutató

#	Szerző	Cím	Megjelenés
☐	1 Schelling, Friedrich	Von der Weltseele : eine Hypothese der höhern Physik zur Erklärung des allgemeinen Organismus, 1798	2000
☐	2 Schelling, Thomas C.	Choice and consequence / Thomas C. Schelling.	1984.
☐	3	1. vol.	
☐	4	Nineteenth century religious thought in the West / edited by Ninian Smart ... [et al].	1988. -
☐	5 Schelling, Thomas Cr	Micromotives and macrobehavior / Thomas C. Schelling	1978
☐	6 Buchheim, Thomas	Eins von Allem. Die Selbstbescheidung des Idealismus in Schellings Spätphilosophie.	1992
☐	7 Schelling, Thomas Cr	The strategy of conflict. (Repr.)	1968
☐	8 Schelling, Thomas Cr	Arms and influence.	[1966]
☐	9 Schelling, Thomas Cr	The strategy of conflict. (Repr.)	1977
☐	10 Schelling, Thomas C.	The strategy of conflict / Thomas C. Schelling	1975
☐	11 Schelling, Thomas C.	The strategy of conflict / Thomas C. Schelling	1963

A címek előtti négyzeteket kijelölve (kattintással pipát helyezünk el), majd a lista tetején, illetve az alján található ikonra (kijelölt rekordok hosszú megjelenítése) kattintva megjelenik a teljes rekord tartalma:

Részletes Lista

ODR adatbázis

Kezdőlap
Gyorskeresés
Keresés
Gyakorlott keresés
Böngészés
Tezaurusz
Üres kéréslap

Regisztráció

ODR menedzser
Kérések státusza
Könyvtárak listája
Gyűjtemények listája
Statistika

Útmutató

Szerző: Schelling, Thomas Crombie
Cím: The strategy of conflict. (Repr.)
ETO: 355.43:519.6 519.6:355.43
Megjelenés: London - Oxford - New York : Oxford Univ Press VII, 1968
Terjedelem: 309 p. ; 20 cm.
Sorozat: (Galaxy Book[s]. 101.)
Tárgyszó: Játékelmélet hadászat Hadászat játékelmélete

lelőhely: SZTE Egyetemi Könyvtár

Corvina WWW Gateway v3.3 © 1998-2001 T-Systems Dataware Ltd.

A <Tárgyszó mező> alatt található a <lelőhely>.

A csukott könyv szimbólumra kattintva az adott könyvtár katalógusába léphetünk át. Ekkor újra meg kell keresni az adott dokumentumot.

A nyitott könyv szimbólumra kattintva az adott könyvtár katalógusába léphetünk át, ahhoz a tételhez, amit már az ODR-ben is kerestünk.

A képen látható utolsó szimbólumra (kis cédula) kattintva adatokat kaphatunk az adott könyvtárról (cím, telefonszám, kölcsönzési információ stb.).

A nyitott könyv szimbólumra való kattintás eredménye:

SZTE Egyetemi Könyvtár -- Online Katalógus

A CCL kérdés: *FIND IDNO "BIBLAT00069452"*

Szerző:
[Schelling, Thomas Crombie](#)

Cím:
[The strategy of conflict](#). (Repr.)

Megjelenés:
London - Oxford - New York : Oxford Univ Press VII, 1968, *Terjedelem:* 309 p. ; 20 cm.

Tárgyszó:
[Játékelmélet](#)

Példányadatok:

1. A 61495 ... *EK Raktár, 1. emelet ...* **Kölcsönözhető**

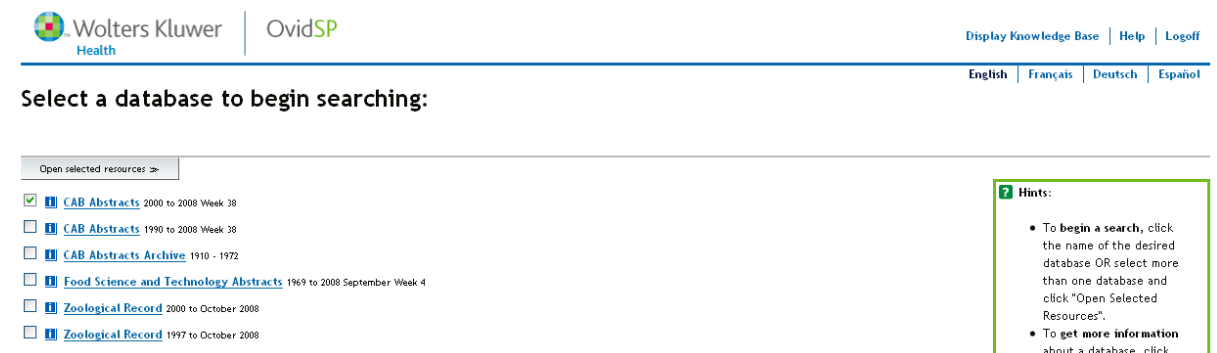
[\[Bővebb forma\]](#) [\[MARC letöltés\]](#)

7.5. Az OVID keresőfelülete

Az OVID keresőfelületén használhatók az EISZ által elérhető agráradatbázisok, azaz az AGRICOLA, AGRIS, Biological Abstracts, CAB Abstract, FSTA (Food Science and Technology Abstract) és Zoological Record adatbázisok.

A belépés után az első lépés az adatbázis(ok) kiválasztása.

A következő képen az adatbázis-választás lépése látható:

The screenshot shows the OVID search interface. At the top, there are logos for Wolters Kluwer Health and OvidSP. On the right, there are links for 'Display Knowledge Base', 'Help', and 'Logout', and a language selection menu with 'English', 'Français', 'Deutsch', and 'Español'. The main heading is 'Select a database to begin searching:'. Below this, there is a list of databases with checkboxes:

- [CAB Abstracts](#) 2000 to 2008 Week 38
- [CAB Abstracts](#) 1990 to 2008 Week 38
- [CAB Abstracts Archive](#) 1910 - 1972
- [Food Science and Technology Abstracts](#) 1969 to 2008 September Week 4
- [Zoological Record](#) 2000 to October 2008
- [Zoological Record](#) 1997 to October 2008

On the right side, there is a 'Hints' box with the following instructions:

- To begin a search, click the name of the desired database OR select more than one database and click "Open Selected Resources".
- To get more information about a database, click

Egyszerű keresés az adatbázisban:

A következő képernyő egy keresést <Searches> mutat.

Példa:

Francia borpiac

<Searches:>

wine market AND France

A keresőkérdés megadása a következő formában történik (Basic Search):

The screenshot shows the OvidSP Basic Search interface. At the top, there is a 'Search History' section. Below it, the 'Search' section is active, with 'Basic Search' selected. The search bar contains the text 'wine market AND france'. There are checkboxes for 'Check Spelling' and 'Include Related Terms'. Below the search bar, the 'Limits' section is expanded, showing options for 'Abstracts', 'Latest Update', 'English Language', and 'Full Text'. A 'Publication Year' dropdown menu is open, showing a list of years from 1931 to 1937. On the right side, there is an 'OvidSP Tips' box with the text: 'Search Aid provides options to further narrow or refine a search by the most frequently occurring Subjects, Authors, or Journals.' The OvidSP logo and website URL 'www.ovid.com' are also visible.

A szűkítőkkel (Limits) van lehetőség az időhatárokat (megjelenés évét) beállítani, vagy csak teljes szövegű, vagy csak angol nyelvű találatok megjelenítésére is.

A képernyőn a találati halmaz első rekordjai kerültek megjelenítésre.

The screenshot shows the search results page for the query 'wine market AND France'. The page displays 'Results of your search: "wine market" AND France (No Related Terms)'. It indicates that 506 results are available, and the first 10 are shown. On the left, there is a 'Search Aid' sidebar with sections for 'Your search', 'Narrow search', and 'Broaden search'. The main content area shows three search results, each with a score of 5 stars. The first result is by Ma Qin, titled 'The Chinese wine market: which opportunities and to which conditions?'. The second result is by Jones, GV Storchmann, and KH, titled 'Wine market prices and investment under uncertainty: an econometric model for Bordeaux Crus Classes'. The third result is titled 'The milk world market: the EU steps back, France resists.' Each result has a 'View Abstract' button and a 'Find Similar' button. On the right side of each result, there are links for 'Abstract', 'Complete Reference', and 'Internet Resources'.

A következő képen a találati halmaz első rekordjának teljes megjelenítése látható.

The screenshot shows the full record view for the first search result. The title is 'The Chinese wine market: which opportunities and to which conditions?' by Ma Qin. The score is 5 stars. The accession number is 20083162832. The author is Ma Qin. The title is 'The Chinese wine market: which opportunities and to which conditions?'. The source is 'Bulletin de l'OIV. Office International de la Vigne et du Vin (OIV), Paris, France: 2007. 80: 920/921/922, 671-681.' The abstract is: 'China is a fast growing and promising market for both bottled and bulk wines. Contrary to other important Asian wine producing countries, China has its own large scale new world-type wine industry. Local brand giants have gained high recognition among consumers and have dominated the market over the years through advertising and other ways of promotion. Imports in the bulk wine sector, with the ever increasing volume over the last several years since China became a member of the WTO, have caused a profound effect on Chinese consumers' taste for wine, the concept of wine and quality standards, as provided in changes in relevant viticulture and labelling laws. France holds the largest market share, followed by Italy and Australia in the bottled wine import sector. Consumers still lack overall knowledge of wine, and typically most are occasional drinkers. Providing more detailed information about wine tasting and easily recognizable labels could help the promotion of international products for Chinese consumers.'

A Search Tools keresési módban lehetőség van a rendszer hierarchikus tárgyszólistájának <Thesaurus> használatára is. A kijelölt kifejezésnél megjeleníthetők a rokon értelmű szavak, és ezek fogalmi kapcsolatát is jelzi: alá-, fölé- és mellérendeltség:

- <broadier> tágabb;
- <narrower> szűkebb;
- <related> kapcsolt.

A fogalmi hierarchia a következő példából könnyen megérthető:

Állat
Kutya Eb
Puli

Thesaurus for **wines** Database: CAB Abs

Message: Term has been mapped to 'wines'

Combine selections with:

Select Term(s)	Subject Heading	Hits	Explode
☐ wine industry ▼		632	☐
☐ wineberries ▼			☐
☐ winemaking ▼		1139	☐
☐ winemaking residues ▼		75	☐
☒ wines		5716	☐
[Used For]			
	wine		
[Broader Terms]			
☐	alcoholic beverages	1821	☐
[Narrower Terms]			
☐	champagne and sparkling wines	56	☐
☐	quality wine	156	☐
☐	table wine	20	☐
[Related Terms]			
☐	grape juice	417	☐
☐	grape must	528	☐
☐	grapes	12723	☐
☐	wine cultivars	322	☐
☐	wine industry	632	☐
☐	winemaking	1139	☐
☐	winemaking residues	75	☐
☐ winged beans ▼			☐

Lehetőség van többmezős keresésre (**Multi-Field Search**) is, amikor szabadon kiválaszthatjuk és beállíthatjuk a mezőtípusokat. Ezzel a lehetőséggel a bonyolult keresések is elvégezhetők.

7.6. Science Direct

Egyszerű keresés:

Ebben az opcióban a cikk címére, kulcsszóra, absztraktra, szerzőre, folyóirat címére, kiadással kapcsolatos paraméterekre lehet keresni.

Példa:

Gyorskeresés

magyar gazdaság témára.

<Search:>

hungarian AND economy

A keresőkérdés megadása a következő módon történik:

Találati lista:

A keresés a *hungarian AND economy* téma esetén az eredményhalmaz: 68 rekordot – (68 Articles found) tartalmaz.

A következő képen az első hat találati tétel látható (az először megjelenő képernyő tartalma). A rekord sorszáma után lévő jelölőnégyzettel tudjuk a részletes megjelenítést indítani.

68 Articles Found
TITLE-ABSTR-KEY(hungarian AND economy)

Search Within Results

Article List | Full Abstracts

display checked docs | e-mail articles | export citations | Sort By: Date | Go

- Privatization and some economic and social consequences: Higher incomes, greater inequalities** • ARTICLE
The Social Science Journal, Volume 43, Issue 3, 2006, Pages 497-502
Z. Edward O'Relley
[SummaryPlus](#) | [Full Text + Links](#) | [PDF \(72 K\)](#)
- Equilibrium exchange rates in transition countries: Evidence from dynamic heterogeneous panel models** • ARTICLE
Economic Systems, Volume 29, Issue 2, June 2005, Pages 144-162
Byung-Yeon Kim and Ilkka Korhonen
[SummaryPlus](#) | [Full Text + Links](#) | [PDF \(217 K\)](#)
- Human capital, market imperfections, and labor reallocation in transition** • ARTICLE
Journal of Comparative Economics, Volume 32, Issue 4, December 2004, Pages 745-774
Marian Rizov and Johan F.M. Swinnen
[SummaryPlus](#) | [Full Text + Links](#) | [PDF \(414 K\)](#)
- Industrial symbiosis: the case for market coordination** • ARTICLE
Journal of Cleaner Production, Volume 12, Issues 8-10, October-December 2004, Pages 1099-1110
Pierre Desrochers
[SummaryPlus](#) | [Full Text + Links](#) | [PDF \(180 K\)](#)
- The evolution of university–industry–government relationships during transition** • ARTICLE
Research Policy, Volume 33, Issues 6-7, September 2004, Pages 975-995
Annamária Inzelt
[SummaryPlus](#) | [Full Text + Links](#) | [PDF \(164 K\)](#)
- Secrets to the successful Hungarian bank privatization: the benefits of foreign ownership through strategic partnerships** • ARTICLE
Economic Systems, Volume 28, Issue 2, June 2004, Pages 111-123
István Ábel and Pierre L. Siklos
[SummaryPlus](#) | [Full Text + Links](#) | [PDF \(134 K\)](#)

A rekordokat háromféleképpen lehet megjeleníteni:

- SummaryPlu gyors áttekintésre ad lehetőséget;
- Full Text + Links az internet lehetőségeit (Link) kihasználó teljes megjelenítés;
- PDF (xxx K) PDF formátumú letöltést, és nyomtatáshű megjelenítést jelöl.

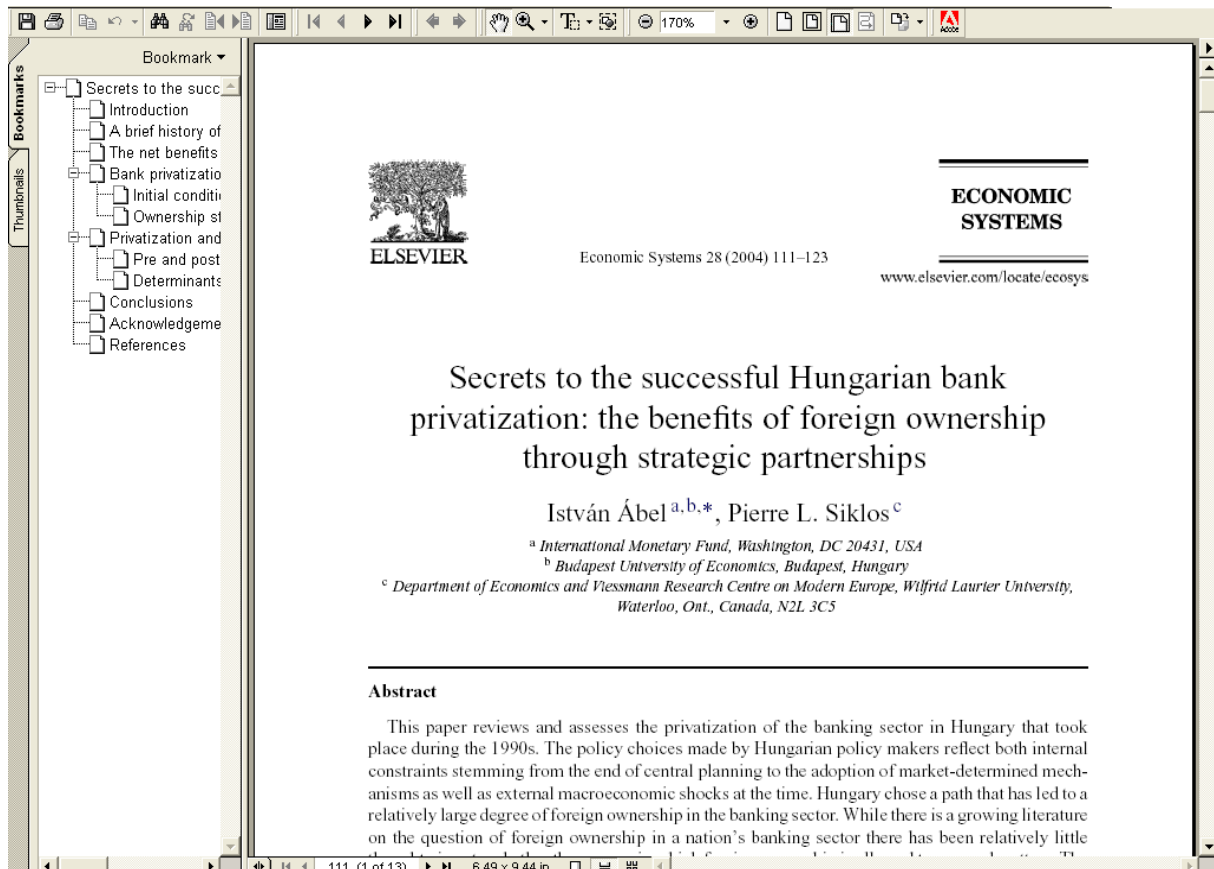
A 6. sorszámú találati tétel PDF formátumú letöltése és megjelenítése:

A képen a cikk első oldala látható. A szerző és cím adatokon kívül megtalálható a folyóirat címe, a megjelenés adatai, valamint az oldalszám és a terjedelem is.

Economic Systems 28 (2004) 111-123

A letöltött cikk terjedelme az Adobe[®] Reader képernyőjének alsó információs sorában is látható.

111 (1 of 13)

7.7. Web of Science (WoS)

Egyszerű keresés

Ebben az opcióban témakörre, cikkcímre, szerzőre, testületi szerzőre, folyóíratra továbbá a szerző munkahelyének címére, a megjelenés évére, a folyóirat nevére, nyelvre és dokumentumtípusra lehet keresni.

Az adatbázis-választást és az időkorlátozásokat a kezdőlapon be lehet állítani. (Current Limits: [Change Limits and Settings])

Alapbeállításként 3 keresőmező jelenik meg, de további sorokat is hozzáadhatunk (Add Another Field).

Szerzőre való keresésnél érdemes a szerzői indexlistát használni, ami a mező melletti nagyító ikonnal hívható elő.

Téma szerinti keresés:

Példa:

Keresés a *Hungary Eurozone* témára.

<Search:>

hungary eurozone

A keresőkérdés megadása a következő módon történik:

ISI Web of KnowledgeSM Take the next step

Web of Science Additional Resources

Search Cited Reference Search Advanced Search Search History Marked List (0)

Web of Science®

Search for:

Hungary eurozone in Topic

Example: oil spill* AND "North Sea"

AND in Author

Example: O'Brian C* OR OBrian C*

Need help finding papers by an author? Use [Author Finder](#).

AND in Publication Name

Example: Cancer* OR Journal of Cancer Research and Clinical Oncology

Add Another Field >>

Search Clear

Current Limits: [\[Change Limits and Settings\]](#)
 Timespan=All Years. Databases=Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED); Social Sciences Citation Index (SSCI); Arts & Humanities Citation Index (A&HCI)

Please give us your [feedback](#) on using ISI Web of Knowledge.

Ministry of Education

Maintenance Alert
Attention Proxy Server Administrators: Please click [here](#) for valuable information regarding proxy server access to the ISI Web of Knowledge.

Discover Web of Science
 Explore top high-impact journals with powerful tools such as cited reference searching and Author Finder. 256 categories thoroughly cover the sciences, social sciences, arts, and humanities.

- Want to know more?
- Training in multiple languages

Customize Your Experience
[Sign In](#) | [Register](#)

- Save and manage your references online with *EndNote Web* – freely available and fully integrated.
- Save and run searches.

Találati lista:

Gyorskeresés a *Hungary Eurozone* téma esetén.

Találati halmaz: 8 rekord - 8 results

A következő képen az első öt találati tétel látható (az először megjelenő képernyő tartalma). A rekord sorszáma előtt lévő jelölőnégyzettel tudjuk a részletes megjelenítést indítani. A negyedik találat teljes szöveggel is elérhető.

Web of Science Additional Resources

Search Cited Reference Search Advanced Search Search History Marked List (0)

Web of Science®

Results Topic=(Hungary eurozone)
 Timespan=All Years. Databases=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI.

Results: 8 Page 1 of 1 Go

Print E-mail Add to Marked List Save to EndNote Web more options Analyze Results

Refine Results

Search within results for

Subject Areas Refine

- ECONOMICS (8)
- BUSINESS, FINANCE (2)
- PUBLIC ADMINISTRATION (2)
- POLITICAL SCIENCE (1)

Document Types Refine

- ARTICLE (8)

Authors

Source Titles

Publication Years

Institutions

Languages

- Title: [The 2006 Hungarian election: Economic competitiveness versus social solidarity](#)
 Author(s): Korkut U
 Source: **PARLIAMENTARY AFFAIRS** Volume: 60 Issue: 4 Pages: 675-690 Published: 2007
 Times Cited: 0
- Title: [Hungary's Eurozone entry date: What do the markets think and what if they change their mind](#)
 Author(s): Csajbok A, Rezessy A
 Source: **CONTEMPORARY ECONOMIC POLICY** Volume: 24 Issue: 4 Pages: 343-356 Published: 2006
 Times Cited: 0
- Title: [Hungary's eurozone entry date: What do the markets think and what if they change their minds](#)
 Author(s): Csajbok A, Rezessy A
 Source: **CONTEMPORARY ECONOMIC POLICY** Volume: 24 Issue: 3 Pages: 343-356 Published: 2006
 Times Cited: 0
- Title: [Monetary convergence of the EU accession countries to the eurozone: A theoretical framework](#)
 Author(s): Orlowski LT
 Source: **JOURNAL OF BANKING & FINANCE** Volume: 29 Issue: 1 Pages: 203-225 Published: 2005
 Times Cited: 2
[Full Text](#)
- Title: [Money rules for monetary convergence to the euro](#)
 Author(s): Orlowski LT
 Source: **JOURNAL OF ECONOMIC SURVEYS** Volume: 20 Issue: 7 Pages: 847-887 Published: 2004

Az első rekord kijelölése után a következő, a teljes megjelenítés (Full Record) képernyőtartalom:

The screenshot shows a Web of Science record page. At the top, it says '<< Back to results list' and 'Record 1 of 8'. The title of the article is 'The 2006 Hungarian election: Economic competitiveness versus social solidarity'. Below the title are buttons for 'Print', 'E-mail', 'Add to Marked List', 'Save to EndNote Web', and 'more options'. The author is listed as 'Korkut U (Korkut, Umut)'. The source is 'PARLIAMENTARY AFFAIRS', Volume 60, Issue 4, Pages 675-690, Published: 2007. It shows 'Times Cited: 0' and 'References: 45'. The abstract discusses the 2006 Hungarian elections and the role of economic issues. The document type is 'Article', language is 'English', and the publisher is 'OXFORD UNIV PRESS, GREAT CLARENDON ST, OXFORD OX2 6DP, ENGLAND'. The subject category is 'Political Science'. The page also includes a 'Cited by: 0' section, 'Related Records' section, 'References: 45' section, and a 'Suggest a correction' section.

Parancsnyelvi keresés:

A parancsnyelvvvel történő keresésnél mezőkódok és a Boole-algebra szerint állíthatunk össze speciális keresőkifejezést.

TS=Topic	témakör
TI=Title	cím (cikk címe)
AU=Author	szerző
GP=Group Author	testületi szerző
SO=Publication Name	folyóirat neve
PY=Year Published	megjelenés éve
AD=Address	cím
OG=Organization	szervezet (pl. egyetem)
SG=Suborganization	alszervezet (pl. tanszék)
SA=Street Address	utcanév
CI=City	város
PS=Province/State	állam
CU=Country	ország
ZP=Zip/Postal Code	irányítószám

Hivatkozások keresése:

Példa:

Adatbázis: Társadalomtudományi Index – 1975-től napjainkig

Social Sciences Citation Index (SCCI) – 1975 – present

Időkorlát: 2000 és 2006 közötti dokumentumokra vonatkozó rekordok

2000 to 2006

Lényeges különbség, hogy a hivatkozásokra építhetjük fel a logikai kifejezéseket:

IDÉZETT SZERZŐ: schelling t*

CITED AUTHOR: schelling t*

IDŐKORLÁT: 2001-2003

CITED YEAR(S): 2001-2003

Megjegyzés:

1. A CITED WORK (folyóirat, könyv címe) mezőt üresen hagytuk.

The screenshot shows the 'Web of Science' interface for a 'Cited Reference Search'. The search criteria are: Cited Author: 'schelling t*', Cited Work: (empty), and Cited Year(s): '2001-2003'. Below the search fields, there are 'Search' and 'Clear' buttons. The 'Current Limits' section shows 'Timespan' set to 'From 2000 to 2006' and 'Citation Databases' with 'Social Sciences Citation Index (SSCI)--1975-present' selected. There are also links for 'View our Cited Reference Search tutorial.', 'Hide Limits and Settings', 'sign in or register.', and 'journal abbreviation list'.

A hivatkozott cikkek listája:

A következő kép a találati listát mutatja. A találati halmaz hét rekordot tartalmaz. A rekord-kiválasztó oszlop (Select) alatt jelölőnégyzettel tudjuk a részletes megjelenítést indítani.

Megjegyzés:

Lehetőség van a keresés további finomítására is. Szűkíthetünk a:

Dokumentum nyelvére;

Dokumentum típusára -- (languages and document types).

További lehetőség, hogy a keresési történet lépésről lépésre megtekinthető (SEARCH HISTORY).

Web of Science®

[<< Back to previous](#)

Cited Reference Search. Find the articles that cite a person's work

Step 2 of 2: Select cited references and click "Finish Search."

Select the references for which you wish to see the citing articles, then click the "Finish Search" button.

Hint: Look for [cited reference variants](#) (sometimes different pages of the same article are cited or papers are cited incorrectly).

CITED REFERENCE INDEX

References: 1 - 7 of 7

 Page 1 of 1 [Go](#)

Select	Cited Author	Cited Work [SHOW EXPANDED TITLES]	Year	Volume	Page	Article ID	Citing Articles **	View Record
☐	SCHELLING T	COLLECTIVE CHOICE ES	2003				1	
☐	SCHELLING T	FOREIGN AFFAIRS	2002	81			1	
☐	SCHELLING TC	EVOLUTION CAPACITY C	2001		48		1	
☐	SCHELLING TC	FOREIGN AFF	2002	81	2		8	View Record
☐	SCHELLING TC	FOREIGN AFFAIRS	2002	8			1	
☐	SCHELLING TC	STRATEGY CONFLICT	2002				1	
☐	SCHELLING TC	STRATEGY CONFLICT	2002		182		1	

Restrict results by any or all of the options below:

Ajánlott irodalom

RAKACZKINÉ TÓTH Katalin

Szaktervezési kiskaté. Gödöllő : Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Tanárképző Intézet, 2005. 33 p. (SZIE GTK Tanárképző Intézet Kiadványai)

ISBN 963 9483 56 7

ISSN 1785-6051

SZABÓ Katalin

Kommunikáció felsőfokon : Hogyan írjunk, hogy megértsenek? : Hogyan beszéljünk, hogy meghallgassanak? : Hogyan levelezzünk, hogy válaszoljanak? A második kiadás javított utánnomása. Bp.: Gondolat Kiadó, 2002. 405 p.

ISBN 963 09 4303 4

Felhasznált irodalom

BAKONYI Géza – KOKAS Károly (szerk.) (2006)

Bevezetés a Könyvtári informatika alapjaiba. Tankönyv. Szeged : JATEPress, 180 p. (Habent sua fata libelli 2.)

ISBN 963 482 764 0

BUDA Attila (2000)

Könyvtári fogalmak kisszótára. Bp. : Korona Kiadó, 292 p.

ISBN 963 9191 72 8

ECO, Umberto (2003)

Hogyan írjunk szakdolgozatot? Ford. Klukon Beatrix. Bp. : Kairosz, 256 p. Eredeti cím: Come si fa una tesi di laurea : Le maretie umanistiche

ISBN 963 9137 53 7

GARFIELD, Eugene (1972)

Citation Analysis as a Tool in Journal Evaluation. In: *Science*, 178. p. 471–479.

HORVÁTH Tibor (1999)

A könyvtártudomány és információtudomány alapjai. In: *Könyvtárosok kézikönyve*. 1. kötet. Szerk. Horváth Tibor, Papp István. Bp. : Osiris, p. 13–80.

ISBN 963 379 646 6

ISSN 1416-6321

KOÓSNÉ TÖRÖK Erzsébet, KRISTÓF Ibolya (szerk.) (2008.)

Könyvtárhasználat és szakirodalmi információkeresés. Egyetemi jegyzet a SZIE gödöllői karainak hallgatói számára. 2. javított kiadás. Gödöllő : Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár, 2008. 78 p.

MAJOROS Pál [2004]

A kutatásmódszertan alapjai : Tanácsok, tippek, trükkök (nem csak szakdolgozat-íróknak). Bp. : Perfekt, 250 p.

ISBN 963 394 584 4

MSZ ISO 690 Bibliográfiai hivatkozások. 2. kiad. A hatálybalépés időpontja: 1991. július 1.

Bp. : Magyar Szabványügyi Hivatal, 1991. 22 p.

RAKACZKINÉ TÓTH Katalin (2005)

Szakdolgozati kiskaté. Gödöllő : Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Tanárképző Intézet, 33 p. (SZIE GTK Tanárképző Intézet Kiadványai)

ISBN 963 9483 56 7

ISSN 1785-6051

SZABÓ Katalin (2002)

Kommunikáció felsőfokon : Hogyan írjunk, hogy megértsenek? : Hogyan beszéljünk, hogy meghallgassanak? : Hogyan levelezzünk, hogy válaszoljanak? A második kiadás javított utánnomása. Bp. : Gondolat Kiadó, 405 p.

ISBN 963 09 4303 4

TOMCSÁNYI Pál (2000)

Általános kutatásmódszertan : Az ismeretalkotás és -közlés tudományszaktól független elmélete és gyakorlata. Gödöllő : Szent István Egyetem; Bp. : Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet. 476 p.

ISBN 963 86097 0 2

TÓSZEGI Zsuzsanna (1999)

Dokumentumok, információhordozók. In: *Könyvtárosok kézikönyve*. 1. kötet. Szerk. Horváth Tibor, Papp István. Bp. : Osiris, p. 152–193.

ISBN 963 379 646 6

ISSN 1416-6321

VONCSINA Laura (2007)

Nyílt Hozzáférés Kezdeményezés : Új paradigma a tudományos kommunikációban. Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged.

<http://mek.oszk.hu/05100/05190/html/> A lekérdezés időpontja: 2010. augusztus 23. 14.30

ZALAINÉ Kovács Éva (szerk.) (2005)

Információ-kutatás módszertan. Írták Illési Éva, Megyeriné Viola Andrea, Mórocz Márta et al. Bp.: Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, 124 p. (Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár kiadványai 5.)

SZIE gödöllői karok vonatkozó szabályzatai

SZIE Gazdaság és Társadalomtudományi Kar

5. sz. függelék Irodalmi hivatkozás. A diplomadolgozat (szakdolgozat) készítésének és bírálatának rendje, tartalmi és formai, követelményei, valamint a záróvizsga rendje a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon. Gödöllő, 2007. május A Szent István Egyetem (a hallgatói tanulmányi rend és az ismeretek, készségek és képességet elsajátításának, megszerzésének, ellenőrzésének rendje) ETVSZ Gazdaság- és Társadalomtudományi Kari Kiegészítésének (KTVSZ) 1. számú mellékletének 5. sz. függeléke. <http://www.gtk.szie.hu> Főoldal → Hallgatóknak → Szabályzatok → Diplomadolgozat függelékei. [.doc fájl] A lekérdezés időpontja: 2010. augusztus 23. 14.35

SZIE Gépészmérnöki Kar

3. melléklet. Útmutató az irodalomjegyzék összeállításához és a hivatkozáshoz <http://www.gek.szie.hu> Főoldal → Tanulmányi fájlok → Dmunkairodalmihivatkozas.doc A lekérdezés időpontja: 2010. augusztus 23. 14.35

SZIE Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar

A diplomadolgozat (szakdolgozat) készítésének és a záróvizsga lebonyolításának rendje a Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karon. A Kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat melléklete. <http://www.mkk.szie.hu> Főoldal → Hallgatóknak, oktatóknak → Letölthető formanyomtatványok → A diploma-dolgozat (szakdolgozat) készítésének és a záróvizsga lebonyolításának rendje [.doc fájl] A lekérdezés időpontja: 2007. szeptember 19. 14.40

2. melléklet: Irodalmi hivatkozások. Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet: Az ESZMSZ Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának intézeti melléklete A szakdolgozatok készítésének rendje és a záróvizsga-szabályzat. Készült a Környezetgazdálkodási agrármérnök és a Természetvédelmi mérnök BSc szakos hallgatók részére. Gödöllő, 2008. <http://www.kti.szie.hu> Főoldal → Hallgatóink → Diploma, szakdolgozat, záróvizsga → A szakdolgozat készítésének követelményei és a záróvizsga rendjének szabályzata [PDF] A lekérdezés időpontja: 2010. augusztus 23. 14.40

